

2

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

לפי סעיף

שם תיק: הסדר מעמדה של ירושלים המאוחדת

מזהה פיזי: **188/2-א**

מזהה פריט: R0003qj4

כתובת: 3-312-1-3-4

תאריך הדפסה: 14/07/2020

חטיבה: מוזכרות הממשלה

תת חטיבה: מוזכרות הממשלה

שם תיק: הסדר מעמדה של ירושלים המאוחדת

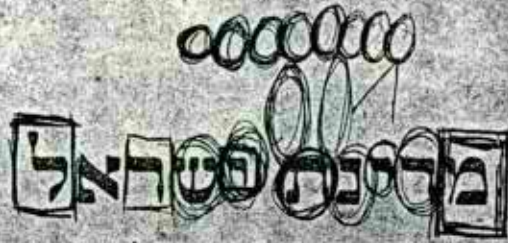
סימול מקורי: 1967-1967

מזהה פיזי: 188 / 2 - א

תקופת החומר: 26/07/2012

מס' תיק מקורי

מחלקה

משרד המס

מסר

100/100

של מדינת ישראל - מס

מדינת ישראל - מס

שם: הסדר מעמדה של ירושלים המאוחדת

188/2 - א

77.0/9 - 170

01-002-01-02-05

מזהה פיזי

מזהה לוגו

כתובת

21/10/2003

מחלקה

תיק מס

Handwritten notes including 'מדינת ישראל' and a signature.

12.6.67

12.6.67

12.6.67

12.6.67

~~12.6.67~~

12.6.67

12.6.67

~~12.6.67~~

פ ר ט י - כ ל
ישיבה ועדה השרים לעניין הסדר מעמדה של
ירושלים המאוחדת, שהוקמה על-פי החלטה
מס. 536 של הממשלה מיום ג' בסיון תשכ"ז -
(11.6.67)

ד' בסיון תשכ"ז - 12.6.67

נכחו השרים : י.ש. שפירא - יו"ר,
א. אבן,
ס. בגין,
ס. בנטוב,
ז. ורהפטיג.

נעדרו השרים: ס. דיין,
ח.ט. שפירא.

סגן שר הפנים	-	י.ש. בן-סאיר
מזכירות הממשלה	-	ט. צויגריץ
היועץ המשפטי לממשלה	-	ס. בן-זאב
משרד החוץ	-	י. גרא
משרד המשפטים	-	א. דיין
משרד המשפטים	-	ג. סלומון
נציג שר-הבטחון	-	רב-אלוף צ. צור
משרד החוץ	-	ס. רניב
טרקליט צבאי ראשי	-	אל"ט מ. סמגר
משרד החוץ	-	י. הקוע

=====

(רשם טר י. סיטרון).

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION
This document contains information that is exempt from release under the Freedom of Information Act, 5 U.S.C. 552, because its disclosure would be injurious to the national defense.

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

SECRET NUMBER : 100-100000-100000
a. 100000
b. 100000
c. 100000
d. 100000
e. 100000

SECRET NUMBER : 100-100000
a. 100000
b. 100000

100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000
100-100000	-	100-100000

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

היו"ר השר י.ש. שפירא:

הזמנתי לישיבה זו גם את היועץ המשפטי ואת הגב' סלומון

המתימרים כמונזי להבין משהו בנושא זה. הרב אלוף צור

וגם אני ניעזר הרבה מאד על ידי הפרקליט הצבאי הראשי שגם כן לן במלאכה הזאת.

הבוקר קבלתי הזכיר בנושא עיריח ירושלים ממספטן ישראלי

חשוב מאד, פרופסור לבונטיין. לא ידעתי את התואר של ד"ר בן מאיר בכל הפרובלימה הזאת,

אבל לאחר ששר הפנים אמר שד"ר בן מאיר יבוא במקומו, הניחה הודעתו את דעתי.

אני רוצה להדגיש כי הנושא הוא דחוף כל כך, שאנחנו צריכים

למעשה לשבח ללא הפסקה בנושא זה, כדי להגיע לאיזה שהוא סיכום.

בתור דברי פתיחה אני רוצה להגיד את הדברים הבאים: אתם

יודעים כי כשקמה מדינת ישראל ולפני פירסום המנשר על הקמת מדינת ישראל היה ויכוח

גדול במועצת המדינה הזמנית ובמינהל העם, האם יקבעו גבולות למדינה בחוף הדוקומנט

הקונסטיטוטיבי או הפרוקלמטורי. הוחלט ברוב דעות קטן שלא לקבוע גבולות, כך שהשם

"מדינת ישראל" איננו אומר מבהיגה טריטוריאלית או גיאוגרפית שום דבר מלבד דבר אחד

ברור שמצד מערב ישנו ים.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

בפקודה השיפוט והסמכויות יש משווא. אגב אינני מפרש את זה

לחומרה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אגע מיד בכל הנושא הזה.

מדינת ישראל קמה בשנת 1948. על כל פנים כך חשבו או כך

נהגו שמדינת ישראל כוללת פחות או יותר מה שקבעה החלטת אונסקו"פ. זה לא בא לידי שום

ביטוי. כאשר שוחררה ירושלים המערבית, כאשר היה בירושלים המצור וממשל צבאי ולא היה

ברור מהו המצב החוקי, נתפרסמו בעתון הרשמי "רשויות" ב-2 באבגוסט 1948 שני מנשרים,

בעמודים 66-67. שלטון צה"ל בירושלים מנשר מספר 1 אומר:

"שלטון צבא הגנה לישראל בירושלים. מנשר מס' 1.

הואיל ושטחה של ירושלים הכולל את מרביתה של העיר, חלק מסביבותיה ומבואותיה המערביות,

הנו בחזקתו של צבא הגנה לישראל הסר למשמעת;

והואיל וחובה על צבא הגנה לישראל לקיים בשטח המוחזק את שלום הצבור ואת הבטחון ולשקוד

על קנת החוק והמשפט;

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

לכן אני, דוד בן גוריון, שר הבטחון, מכריז בזה בשם הפיקוד העליון של צבא הגנה לישראל, לאמור:

1. המונח "השטח המוחזק" פירושו השטח הכולל את מרביתה של ירושלים העיר, חלק מסביבותיה ומבואותיה המערביים והדרומיים המסוברות את ירושלים עם השפלה, הכל כנתון בתחומי הקו האדום המסומן במפת ארץ ישראל החתומה על ידי והנוסאה את האריך היום, יום כו' בחמוז תש"ח (2 באבגוסט 1948), או בכל מפה אחרת שתבוא במקומה אשר תהא חתומה על ידי ותהא מסומנת כנ"ל.
2. משפט מדינת ישראל חל על השטח המוחזק.
3. חושבי השטח המוחזק נחבעים בזה לקיים שלום הצבור ומערכת כלכלתו, ולטייע בידי צבא הגנה לישראל ככל שיודשו.
4. ממשור הזה יפורסם ברבים בכל הדרכים שאראן כיעילות ביותר.
5. המנשר הזה ייחשב כר חוקף לכל דבר החל מחצות ליל שבת, ו' באייר תש"ח (15 במאי 1948), כרם לגבי אותם החלקים מהשטח המוחזק שהזקתם עברה לידי צבא הגנה לישראל לאתו כן, יהא המנשר כר חוקף רק החל מאתו הזמן.

דוד בן גוריון
שר הבטחון

ניתן היום, כו' בחמוז תש"ח (2 באבגוסט 1948).

בו ביום נפרסם מנשר מספר 2 שמינה את ד"ר דב יוסף

להיות המושל הצבאי של ירושלים.

ופה אני רוצה להגיד כמה דברי-חסבר, אנחנו התחבטנו אז

בשאלה מה עושים עם ירושלים זאת, גם מפני שזה היה קרוב מאד להקמת המדינה והחלטת או"ם היתה סריה, ואם כי לא נקבעו הגבולות, אבל בהחלטת או"ם נאמר שחזו בדבר ירושלים, בעגין אינטרנציונליזציה וכדומה. לא ראו אז לאפשרי לומר שזהו המשך של מדינת ישראל ולראות את זה ממש כחלק של מדינת ישראל. מצד שני זה היה השטח שהוא נכבש כאילו על ידי צה"ל ואז השלטון צריך להיות צבאי לפי החקונה של קונבנצית האג. מצד שני היה הדבר חשוב שהסדרים הבינלאומיים הקיימים ביחס לכיבוש צבאי ושלטון צבאי בשטח כבוש לא היו חלים כאן לא רק מבחינה סנטימנטלית והכרזתו הלאומית ביחס לירושלים, אלא גם מבחינה משפטית. אם מדינה פלונית כובשת שטח של מדינה אלמונית, זה דבר אחד, זה שטח כבוש פאר עקסעלאנס. אחרת היה המצב בארץ ישראל. זה היה שטח הפקר. באופן תיאורטי היתה יכולה להשתלט עליה איזו מדינה שהיא. צה"ל לא כבש אותה מידי מדינה אחרת, אלא זה היה חלק שהיה שייך לאימפריה עותומנית, על ידי הזה לוזאן זה נחתק ממנה ונמסר כנאמנות על ידי חבר הלאומים לבריטניה כשטח מנדט.

זה היה איפוא מבחינת מלחמת אזרחים.

השר מ. כנסוב:

איש אינו יודע מה היה.

היו"ר השר י. ש. שפירא:

הלכנו בדרך זו גם ביחס לגליל המערבי. חיש מהר התברר

שהסדר הזה איננו הסדר טוב, מפני שהיה חשש כי בשטח כבוש או לא כבוש אי אפשר לגבות מסים ואי אפשר לגייס חיילים, זהו שטח אחר. ואם גנב תל-אביבי ברח לירושלים או "וויצה ווערסה" צריך לעשות הסגרה, כי אלה הן שתי מדינות. זה התחיל חיש מהר להסתבך, בעיקר זה היה מורגש בשטח המסים. אשר לצבא, היו מתנדבים ואיש לא שאל שאלות. אבל היו מקרים בודדים שאנשים אמרו: אין זה חל עלי. בקשר למסים היה חשש להסתבכות. ואז הלכנו וחקקנו חוק "פקודת שטח השיפוט והסמכויות". מועצה

המדינה הזמנית חקקה אותו בזה הלשון:

"מועצה המדינה הזמנית מחוקקה בזה לאמר: כל חוק החל על מדינת

ישראל כולה ייראה כחל על כל השטח הכולל גם את מדינת ישראל וגם כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הגדיר אותו במנשר כמחוזק על ידי צה"ל". זה לגבי החוק. ואחרי כן אמרנו: "כל איש וחבר אנשים המוטמן לפעול במדינת ישראל כולה..... ייראה כמוטמן לפעול בכל שטח הכולל גם את מדינת ישראל וגם כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הגדיר אותו במנשר כמחוזק על ידי צ.ה.ל."

התאריך של החוק הזה הוא מיום 22 בספטמבר 1948. ושוב אמרנו: החוקף של הפקודה הזאת ס-15 במאי, כלומר מיום הקמת המדינה.

נתעוררה שאלה במשפט אנשי סילבסטר שהואשמו בריגול בבית המשפט פה. הם הואשמו שבחקופת ההפוגה הראשונה, כלומר לפני המנשר ולפני פקודת שטח השיפוט והסמכויות ריגול. המשפט החקייים לאחר שהמנשר פורסם ופקודת שטח השיפוט והסמכויות נחקקה. היחה טענה של הסניגור ידידי יעקב סלומון אשר טען שבירושלים אי אפשר היה לרגל לרעת מדינת ישראל, כי היא היחה מחוץ לשטח מדינת ישראל; יחרה מזו: מעשה הריגול שהתלוננו עליו קדם גם למנשר וגם לפקודת שטח השיפוט והסמכויות. בית המשפט העליון דן בענין זה בהרחבה והוא החליט שבתוקף הפקודה הזאת והמנשר הזה הרי יש לראות את ירושלים כאילו היא חלק אינטגרלי ממדינת ישראל וזה היינו הך. שאלת דומה נתעוררה בבית המשפט באנגליה בקשר לברקלייס בנק, ושוב נשמעה הטענה הזאת. בית הלורדים, שהוא בית המשפט הגבוה ביותר באנגליה, לא קיבל את הטענה הזאת שאין זה שטח ירושלים.

השר ז. ורפהפטיג: יש כאן חוספת 2א.

היו"ר השר י.ש. שפירא: זהו דבר פורמלי לא חשוב.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the general situation and the second section deals with the progress of the work.

2. The second part of the report deals with the results of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the results of the work and the second section deals with the conclusions.

3. The third part of the report deals with the conclusions drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions and the second section deals with the recommendations.

4. The fourth part of the report deals with the recommendations drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations and the second section deals with the conclusions.

5. The fifth part of the report deals with the conclusions drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions and the second section deals with the recommendations.

6. The sixth part of the report deals with the recommendations drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations and the second section deals with the conclusions.

7. The seventh part of the report deals with the conclusions drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions and the second section deals with the recommendations.

8. The eighth part of the report deals with the recommendations drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations and the second section deals with the conclusions.

9. The ninth part of the report deals with the conclusions drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions and the second section deals with the recommendations.

10. The tenth part of the report deals with the recommendations drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations and the second section deals with the conclusions.

11. The eleventh part of the report deals with the conclusions drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions and the second section deals with the recommendations.

12. The twelfth part of the report deals with the recommendations drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations and the second section deals with the conclusions.

יש פה חזו של ביטול הממשל הצבאי בעמוד 376, על שלטון צה"ל

בירושלים מנשר מספר 3 מ-2 בפברואר 1949:

"בהתאם להחלטת הממשלה הזמנית לבטל את הממשל הצבאי בירושלים

ולקיים בה את כל סדרי השלטון הנהוגים בשאר חלקי מדינת ישראל אני, דוד בן גוריון שר הבטחון, מכריז בזה בשם הפיקוד העליון של צה"ל כי החל מיום ג' בשבט, שנים בפברואר 1949, מתבטל הממשל הצבאי שהוקם בתוקף שני המנשרים שנחפרסמו בעתון הרשמי מטפס זה וזה מיום 2 באוגוסט 1948."

זאת אומרת היו פה שני דברים: זה נשאר שטח מוחזק, אבל אין

בו ממשל צבאי ומשהו הוכנס כאן דרך אגב. אני עסקתי אז בכל הדברים האלה. לא אמרנו "כל סדרי השלטון הנהוגים במדינת ישראל" אלא "הנהוגים בשאר חלקי מדינת ישראל", זאת אומרת שירושלים היא גם כן מדינת ישראל. זה בסך הכל המינשר של שר הבטחון, שאיני יודע מה אופיו החוקי של העניין הזה.

במדינת ישראל עצמה מחקופת החקיקה צריך להזכיר חוק ייסוד

הכנסת הקובע שמקום מושבה של הכנסת הוא בירושלים.

השר מ. בגין: הוא הדין חוק הנשיא.

השר ז. ורתפטיג: גם ביה המשפט העליון.

היו"ר השר י. ש. שפירא: אבל לא נקבע בשום חוק שירושלים היא בירת ישראל. אבכל בכל

זאת יש בזה סימן מובהק של היות המקום הזה אם לא בירת הארץ,

לפחות חלק מבירת הארץ שם יושבה גם הכנסת ושם יושב גם הנשיא. ובשורה של חוקים רבים, בפקודת בתי המשפט, בחוקים פיסקליים אחרים, מדברים על ירושלים כמו שמדברים על חל-אביב ופתח תקוה ואין בזה ויכוח.

הקושי מבחינת החוק הבינלאומי שאני רואה אותו כיום ביחס

לירושלים הוא בזה, שבו בזמן שבירושלים החדשה אנחנו לקחנו שטח כאילו מן ההפקר, לא ממדינה

קיימת, הרי ביחס לירושלים העתיקה היתה שט לירדן מבחינת החוק הבינלאומי רבונות גם דה

יורה וגם דה פקטו, מפני שהם חקרו חוק בנידון, ואין צורך לומר שהיה להם שלטון דה פקטו.

בשבט נחפרסם ב"טיימס" מאמר על ידי אחד בשם הוצ'קין, מאמר נבזה שבו הוא אומר כי הוא בעד

ביגאום כל ירושלים והוא אומר, הנה בעיר העתיקה שלטו הירדנים 20 שנה מבחינת הדתות היה שם

לשביעה רצון הכל.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

השר ז. ורהפטיג:

היו"ר השר י.ש. שפירא:

ליהודים לא הייתה כל גישה למקומות הקדושים שלהם.
 "הכל" אלה הם לדבריו הנוצרים. אני מתאר לעצמי כי
 מי שקורא את דבריו ואיננו יודע את הענין כטובו, יראה
 כאמח המאמר בעיניו כמאמר אובייקטיבי והוא כחוב כמו שצריך לחשוב ב"טייפס". אני מתאר
 לעצמי ש"הסחורה" הזאת תלך בעולם.

על כל פנים כטרמינולוגיה הזאת של "שטח מוחזק" יש כמה

חסרונות. ראשית כל לגבי ירושלים המערבית - נקרא לה ככה - שכחנו והשחולנו גם
 לחשכיה ואולי גם בלי השתדלות שכחנו והשכחנו שזה שטח מוחזק. הכל יודעים שהיא חלק של
 ישראל, אם כי אני בטוח שכל ה"חכמולוגיה" הזאת ידועה גם לאחרים. בותיקן יושבים
 ולומדים את כל המנשרים האלה. הם בענין זה למדו כראוי. אנחנו רוצים להשכיח את זה.
 וזה טובן מאליו מדוע איננו רוצים לעשות את ירושלים העתיקה ל"שטח מוחזק", מה גם
 שמבחינת ההסדרים הבינלאומיים אין זה חל על מקום שכבשת מידי רבון.
 בדיון בממשלה אחמול נדמה לי כי נתבלטו שלש טנדנציות.

אני רוצה לומר על שלשהן ובקיצור נמרץ. הייתה דעה שאמרה פשוט: נוציא חוק שייקרא
 "חוק ירושלים הבירה" המדבר על ירושלים השלמה והבלתי מחולקת, אשר גבולותיה כן וכך,
 או שלא ייאמרו גבולות, אבל שיהיה ברור מהלשון שזה חל גם על ירושלים החדשה וגם על ירושלים
 העתיקה, וירושלים השלמה והבלתי מחולקת היא בירת ישראל. אחרי כן חבאנה חוספנות
 בהם למקומות הקדושים וכדומה. זו הייתה דעה אחת.

הייתה דעה אחרת, הקיצונית מצד שני, והיא באה לידי ביטוי

בעיקר על ידי שר הפנים, שרצה או קיווה שאפשר לטלוט שם דה פקטו, ששר הפנים יצווה שם
 משהו ביחס לעיריות ושר האוצר יעשה מה שיעשה ביחס לעניני כסף והוצאות וכדומה, ושר
 הדתות יטפל באיזה אופן שהוא במקומות הקדושים, וכל זה ייעשה דה פקטו, ושום דבר לא
 יהיה דה יורה, כנראה מתוך האמונה שזה כשלעצמו ישיג את המטרה וזה לא יתן מדון לאוייבי
 ירושלים היהודית לטעון את טענותיהם ביחר שאת וביחר און.

הייתה איזו עמדה-ביניים, שנדמה לי כי אני נחתי לה

ביטוי שאמרה, כי אין אנחנו יכולים ללכת דה פקטו בלבד, אלא אנחנו חייבים וצריכים לעשות
 איזה אקט אצטת החיקקה, שהוא מכניס את המשפט הישראלי ואת המינהל הישראלי באופן רשמי בדרך

תחיקתית לירושלים. הצד הדקלורטיבי עניין אותי פחות בשלב זה.

נדמה לי שאין כל קושי ללכת בדרך של חוק גלוי דקלורטיבי.

אין כל קושי בכתיבה בחקיקה להעביר את זה בכנסת. זה אפשר להעביר בכנסת במשך יום אחד, כך אני מקווה. אבל אין לפי עניות דעתי כל אפשרות ללכת בדרך שחשב עליה שר הפנים. וכאן אגיד דבר בשם אומרו. כאשר החווכחנו בשעתו ב-1948 מה לעשות לירושלים מבחינה תחיקתית, טען אז שר המשפטים דאז חבר הכנסת פנחס רוזן, שהוא אינו חושש כל כך מבחי משפט בינלאומיים ומפורזמים בינלאומיים כמו שהוא מפתח מבחי המשפט הישראליים, מפני שיבוא עורך דין לבית משפט ישראלי ויטען שבירושלים אין שר האוצר יכול לגבות מסים, ואם החיקון יהיה מבוסס, כפי שהוא יהיה מבוסס אבל בלי כל הסדורים שעשינו אחרי כן, יש להניח בלי ספק שבחי המשפט שלנו יחליטו נגד המדינה, כמו שבחי המשפט שלנו מחליטים לעתים קרובות מאד - וזהו אחד הדברים הנאמרים לכבודם - נגד המדינה, אם פעולות המדינה אינן מבוססות ואינן מעוגנות בחוק ישראל. היה לי הרושם ששר הפנים אינו בקי כל כך בכל הדברים הפורמליים, הוא איננו מתעניין בדברים מסוג זה, וזה טבעי. אבל בזה בלבד לא סגי. כל הקושי לגבי הניסוח, היינו בדרך התחיקתית, הוא לגבי אלה הרוצים כמוני לקבוע דברים אלה בחוק, אבל הם אינם חושבים שזה דווקא מחייב אותנו לעשות מזה דבר דימונסטרטיבי. לא רק שלא הייתי רוצה בחוק מאד דימונסטרטיבי ומאד חגיגי, אבל עלינו לזכור שאנחנו בתחלה המאבק ולא בסופו.

השר מ. בנטוב: לדעתי הבעיה היא קודם כל בעיה מדינית, אחרי שאנחנו כולנו

מסכימים למטרה שאנחנו רוצים בסיפוח או באיחוד

(היו"ר השר י.ש. שפירא: שחזור.) ואנחנו רוצים שתהיה ירושלים אחת, הרי הקושי שאני רואה כיום הוא קודם כל קושי מדיני, והבעיות התחיקתיות, המהלכים התחיקתיים צריכים לשרת את המהלכים המדיניים ולא להיפך, מפני שאנחנו יודעים כי לגבי חוקים יש חמיד עורכי דין משני הצדדים והם יכולים לטעון דבר והיפוכו. גם אם אנחנו נטען את הדברים הטובים ביותר.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אבל הצרה היא שתמיד יש ביה משפט שמחליט דבר אחד ולא שני

דברים.

השר מ. בנטוב: יש פורום בינלאומי שהוא אינו בית משפט, ששם מצדיקים אותך

ולא מצדיקים אותך. אחת מכין את הטיעון לפי מיטב יכולתך,

אבל זה צריך לשרת את המהלכים המדיניים שאנחנו רוצים בהם. ופה יכולים להיות שני סוגים של מהלכים: מהלך אחד shock treatment, כלומר להחליט בבת אחת, מהלך של הלם, כלומר תשברו את ראשיכם, תעשו מה שאתם רוצים. אבל יכול להיות מהלך הפוך, מהלך הדרגתי; אינני אומר "אפי", אבל הדרגתי.

אני רואה מה שעשינו בשעתו בשלשה מנשרים: האחד התפרסם על ידי

מועצה העם, השני התפרסם באותה שנה אחרי ארבעה חדשים, השלישי אחרי חשכה חדשים. זה היה דירוש של סיפוח בעצם והטלת כל חוקי ישראל על ירושלים ועל השטחים האלה שלא היו בהחלטות או"ם. עכשיו אין כל הבדל לגבי דינור. אבל בחרנו אז במהלכים הדרגתיים. אני חושב שגם עכשיו אין לנו ברירה אלא - קודם כל מחזד הפוליטי - לבחור במהלכים הדרגתיים, וזה הן מסבות פנימיות והן מסבות חיצוניות. מסבות פנימיות: אינני מתאר לי שהעיר העתיקה, ירושלים המזרחיה, שיש בה 70,000-80,000 ערבים...

השר מ. בגין: רק 50,000.

השר מ. בנטוב: שאלתי אתמול את הפושלים הצבאיים המטפלים בזאת, אחד דיבר על 75,000 והשני על 80,000, ואם כוללים כזה עוד את בית לחם וכו', הרי מספרם יגיע ל-120,000. אטר לעיר ירושלים בלבד, אמר האחד 75,000 והשני 80,000.

היו"ר חשר י. ש. שפירא: ואחד אמר לי 40,000.

השר מ. בנטוב: אבל נרבע לא זו הבעיה. אינני חושב שאנחנו יכולים לבטל שם מיד

את השלטון הצבאי ולתת להם זכויות שוות עם חושבי ירושלים.

ברבע שיתפרסם ששני החלקים הם עיר אחת, הם נחשבים כחושכים וכאזרחים, הרי לא יתכן אז שמבחינה פנימית נחזיק שני משטרים של אזרחי אותה עיר אחת, שחלק מהם יהיו במשטר אחד וחלק במשטר אחר. זה מבחינה פנימית. מבחינה חיצונית אני חושב שההכרזה הזאת, אין שלא תהיה מוצדקת בשכילנו אפילו מבחינה משפטית - אין מה לדבר מבחינה מוסרית, מבחינה הרגשת זכויות כו' - הרי היא אינה מחייבת גורמים מחוצה לנו, זאת אומרת לא מבחינת התרגשה, לא מבחינת ההסכמה ולא מבחינת קבלת הטיעונים הטובים ביותר שיש לנו. ואני חושש שעל ידי טיפול בחלם נעלה מיד גל של התנגדות מצד אנשים שאולי באיזו שהיא תקופה היו יכולים להתרגל למחשבה הזאת, שירושלים ישראלית היא גם מנקודת הראות שלהם ומבחינת שמירה על המקומות הקדושים טובה יותר בידינו

... the ...
 ... the ...
 ... the ...

... the ...
 ... the ...
 ... the ...
 ... the ...
 ... the ...

15.3.82 ...

15.3.82 ...

... the ...

... the ...

15.3.82 ...

15.3.82 ...

... the ...

... the ...

... the ...

... the ...

... the ...

... the ...

... the ...

... the ...

... the ...

מאשר בידי הערבים. אנחנו יודעים שעכשיו יש בעולם המערבי בכל אופן התרופפות האמונה במהימנותם של הערבים, באיזו מדה אפשר לסמוך על מה שהם אומרים ומבטיחים. אנחנו איננו צריכים לשאוף לכך שיגידו עלינו אותם הדברים. יגידו אז

alle Beide

אותו דבר.

אני חושב שצריך ללכת פה ביצירת עובדות, לא

כמו שאומרים, לא דה פקטו, אלא עובדות ממשיכות של מינהל, של אדמיניסטרציה, של ארגון, שיותר ויותר יקשרו - כמו שעשו זאת בראשית המדינה - את העיר אלינו.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אבל אז הלכנו לא דק לפי דה פקטו אלא גם דה יורה.

השר פ. בנטוב: זה היה שטח מוחזק והיה מושל צבאי בירושלים. זה היה גם

קל יותר, כי אז היו בירושלים רק יהודים, לא היה מי שיתקופם

נגד זה. אני מקבל את דבריך, שמבחינה חוקית היתה בארץ מלחמת אזרחים בין ערבים ויהודים,

היתה ארץ מנדט אחת ואחרי כן לחמו ביניהם הערבים והיהודים מי יתפוס את הארץ. פה אנחנו

לוקחים שטחים מארץ אחרת. איך שלא נרצה, כל אקט יתפרש כעין אנקסיה. גם אם לא נקרא

לזה ככה, זה יתפרש ככה. שר החוץ יודע זאת וודאי יותר טוב ממני. איני יודע איך היה

בהיסטוריה, אפילו לגבי אלזס לוטרינגן, שעברה כמה פעמים מיד ליד במלוא הכרה זכויות,

איני יודע אם מיד לאחר שכבשו עשו זאת ארץ אחת או שהיתה פרוצדורה בינלאומית ארוכה למדי.

פה אתה לוקח שטחים ממדינה קיימת. זה לאכל כך פשוט מבחינה בינלאומית.

אני הייתי בכל זאת מציע שנלך במהלכים הדרגתיים והבטיס החוקי

היא ככל זאת הקונבנציה של האג וזכויות של הצד הכובש, של צבא. אני הייתי מציע מהלכים

כאלה: יחסנה מושל צבאי מיוחד לירושלים, מושל זה ימנה מושל לעיר העתיקה, המושל של העיר

העתיקה או המושל של כל ירושלים יקים שלש מועצות דתיות, הוא גם ימנה שלשה יושבי ראש של

המועצות הדתיות האלה, והמושל של העיר העתיקה עם סגנו ועם שלשה יושבי ראש של המועצות

הדתיות יהיו מינהל המקומות הקדושים והעניינים הקשורים בהם, אם כי אין הם מינהל העיר

העתיקה.

עכשיו אני מציע, קצת במודיפיקציה מסויימת של הצעתו של

השר בגין מיום אחרון: יקמו לפי המחכונת של משמר הכנסת גם משמר לעיר העתיקה, שהיינה

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

בה שלש פלוגות, אחת מוסלמית, אחת יהודית ואחת נוצרית, זה יהיה משמר לשמירה על המקומות הקדושים. הוא יקום באותו הטקס שחוקם משמר הכנסת והוא יהיה בלתי מזויים.

השר מ. בגין: בבגדי שר.

השר מ. בנטוב: כמו הכוח בוחיקן, בלתי מזויין.

השר מ. בגין: אבל קצת נשק דרוש שם מסביב.

השר מ. בנטוב: אבל לא שלהם.

אני מציע שמושל ירושלים יפנה לעיריית ירושלים כאל קבלן

ויבקש שהיא תספק את כל השירותים הדרושים וחדאג בשמו לכל מה שנחוץ, ושעיריית ירושלים תקים ועדה-משנה לעניינים אלה של ירושלים המזרחית ושיצורו - לא לעיריית ירושלים, רק לוועדה-המשנה שתטפל בירושלים המזרחית, את אנשי עיריית ירושלים הערבית והם יחזילו להנכס לעניינים. באופן כזה נצמיד את האינטגרציה, ניצור ככל זאת בעולם רושם, שיש לנו יחס מיוחד למקומות הקדושים ולעיר העתיקה.

איני יודע אם לא צריך להחיות את רעיונו של הרצל, שכל העיר

העתיקה צריכה להיות מוזיאון גדול אחד.

השר מ. בגין: הרצל דיבר רק על המקומות הקדושים.

השר מ. בנטוב: בכל אופן מיטחו מהמנהיגים אמר זאת לפני שנים רבות.

כך ניצור רושם שהיחס שלנו אל המקומות הקדושים וחדאגה שלנו

לדהוה האחרות הם מושכים יותר מאשר היחס והאדמיניסטרציה של ירדן. ואם ניהן לאנשים קצת

להחגל למציאות החדשה, הרי דווקא אותם האנשים שיכול להיות כי על ידי מעשה חד-פעמי,

שאם יכריזו בכל העולם שזוהי אנקסיה של ירושלים, היו מתקוטטים נגדנו, הם יתחילו לחשוב שאולי

באמת טוב יותר שיהיהודים יחזיקו בידיהם את העניינים האלה מאשר הערבים, כי היהודים עושים

זאת יותר בשכל ובכבוד מאשר הערבים. יכול להיות שזה יקח 4-6 חודשים. אני חושב שזה יקחה

קצת את ההתנגדות. איני חושב שבמהלך כזה אנחנו מפסידים איזה דבר. איני חושב שאנחנו

מדינה גדולה וכבירה כל כך, שעל ידי אקט אחד של הלם בעולם נעמיד את כולם בפני העובדות

וחם יצטרכו להרכין ראש. הם אינם חייבים להרכין ראש. אלה הם המהלכים שאני מציע ללכת

בהם.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

יש מספר בעיות. ישנה הבעיה המדינית, ישנה הבעיה

התחיקתית-המשפטית וישנה הבעיה האדמיניסטרטיבית.

איני חושב שיש להשהות כל סדר שיש לעשותו. איני רואה צורך להשהות את ההסדרים שצריך לעשותם. כל הסדר שצריך לעשותו, צריך לעשותו מיד. אם אנחנו רוצים להוכיח לעולם שאנחנו יכולים לנהל את עניני ירושלים וגם את עניני המקומות הקדושים, יש להוכיח זאת מיד בדרך קבועה, פרמנטית, ולא על ידי אקטים זמניים שאין יודעים איך הם יחולו על שש זה או אחר. מיד צריך לעשות הסדר קבוע מראש.

אני רואה את המלחמה ב-1948 כמלחמת אזרחים. מדינת ישראל

היתה צריכה את ירושלים העתיקה. אילו היינו מצליחים אז, היתה היום ירושלים העתיקה חלק

ממדינת ישראל.

נסינו ולא הצלחנו.

השר מ. נגין:

היום הוחלט שצריך להצליח ולא אז. דברתי עם שר המשפטים

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

ביום ששי.

הטלה לי, ד"ר בן מאיר, אל תעשה לך את המלאכה כאן קלה מדי

היו"ר השר י.ש. שפירא:

להגיד שזאת היתה מלחמת אזרחים. לו היתה זו הגישה,

purely and simply לא היינו יכולים לסדר זאת עם השטח המוחזק ועם פקודה שטח

השיפוט והסמכויות, היינו אומרים: מלחמת האזרחים נגמרה פה או נגמרה שם.

אני רואה את הקושי העיקרי בפקודה שטח השיפוט והסמכויות.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

למעשה עיריית ירושלים נשארה עירייה אחת. הכאתי לחשומה לבו

של שר המשפטים, כי גם בכל הצווים שהוציא שר הפנים כל השנים, כשהוא דיבר על הרחבת ירושלים,

על חוספת עין כרם לירושלים ועל חוספת שכונות אחרות שנוספו לירושלים החדשה, בכל צו נאמר

שהוא הולך לפי פקודה העירייה משנת 1934, שזה כלל את ירושלים העתיקה וירושלים החדשה.

אמנם אני מודה שפקודה שטח השיפוט מורידה אולי את החשיבות מהענין הזה במדה רבה ביותר.

אבל היתה זאת עובדה שבעקיפין בכל זאת יש סמוכין לכך, שבכל השנים האלה הסתכלנו על ירושלים

עוד ככוללת את ירושלים העתיקה מבחינת פקודה העירייה. כשיש צו על הרחבת ירושלים נאמר שם

"לפי פקודה העירייה משנת 1934". ההסתמכות היא על פקודה העירייה משנת 1934, ששם

ירושלים העתיקה והחדשה הן ביחד. אני מרחיב ופרסוף שכונה זו וזו.

אני חושב ששר הפנים לא הובן אתמול כהלכה. כפי ששמעתי

משר הפנים, הוא הולך בדרך הביניים שעל אודותיה דיבר שר המשפטים, שיש צורך בתחיקה ובתחיקה מיידית, אבל השאלה היא מה צריכה להיות התחיקה הזאת.

מה עשינו בירושלים החדשה? לאט לאט בהדרגה קבענו עובדה

שירושלים היא חלק ממדינת ישראל והיא גם הבירה. זה לא נאמר במפורש, אבל בעקיפין היו כל מיני "רעפערענסעס" כאן ושם.

השאלה היא: האם היום מבחינה מדינית זה הזמן הנכון לצאת

בהצהרה חגיגית? אם אני אומר, היום ירושלים היא עיר הבירה, הרי על ידי כך אני אומר

כאילו שעד עכשיו לא הייתה כזאת, בעת שלפי כל ה"רעפערענסעס" שהיו בחוקים אמרנו וקבענו

גם עד היום שירושלים היא עיר הבירה.. אם אני קובע זאת היום בחוק בכנסת, הרי כאילו

כל מה שנאמר עד היום בעקיפין איננו בר חוקף. מבחינה מדינית אני רואה בזה פגם אם נצא

עכשיו בהצהרה חגיגית, שירושלים היא עיר הבירה הכוללת שטחים אלה ואלה. יש בזה מבחינה

מדינית איזו התגרות ללכת בימים אלה ולומר דבר כזה.

אבל מאידך גיסא יש צורך עוד הפעם לעשות את החיקה-עקיפין האך

הקובעת שירושלים העתיקה היא חלק מירושלים, וירושלים היא עיר אחת. אולי אפשר לעשות זאת

על ידי תיקון של חוק שטח השיפוט והסמכויות או אולי על ידי תיקון של חוק סדרי השלטון,

ששם נאמר שהמשפט המנדטורי נשאר בחוקו ושם מדובר בפירוש על פקודת העיריות משנת 1934

הקובעת, ועל פדי כך נכניס לתחיקה את הענין הזה ואחרי כן מוציא שר הפנים צו כלפי מספר

שכונות בירושלים.

אז ניכנס לירושלים לא בשער האריות אלא בשער הזנבות. השר פ. בגין:

החוצאה היא אותה חוצאה תחיקתית מיידית. סגן השר י. ש. בן-מאיר:

הוא רוצה אפילו להכנס בשער הזנבות ובשער האשפות ובלבד היו"ר השר י. ש. שפירא:

להיות בירושלים.

לי לא היה מעניין איך נכנסים לירושלים, העיקר שתהיה שלנו. סגן השר י. ש. בן-מאיר:

הדרך אינה מעניינת אותי, העיקר שתהיה שלנו לכל הדעות.

איני יודע אם אחרי פקודת העיריות של 1934 לא נחוטפו לירושלים שכונות על ידי פקודות

ירדניות ועל ידי צוים ירדניים.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

את זאת אנחנו בודקים.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אבל אין זה משנה. אפילו אם היו, אין זה קובע כלפי החוק

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

שלנו. שר הפנים יכול למשל להוציא צו ביחס להר הצופים.

לא ברור לי אם זה נכלל בחוק ירושלים.

אמרו לי שהר הצופים כן נכלל.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

שם כתוב בכל מיני סימנים "שטח השייך לאיש פלוני ולאיש

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

אלמוני". צריך לבדוק את זאת. אבל יכולות להיות גם שכונות

אחרות. יתכן שצריך להרחיב זאת על בית לחם, שעפת וכפר השילוח. לפי צו של שר הפנים,

שניתנה לו סמכות על ידי החוק הזה, אפשר לומר: אני עכשיו מרחיב ומוסיף שכונות אלה ואלה.

אבל זאת צריכה להיות תחוקה מידית, אם אפשר - יש לעשות זאת מיד השבוע וצריך לוטר כי

כל מה שהיה ב-1948 קיים ומוסיפים עוד שכונות אלה ואלה, ושר הפנים יוציא צו וירחיב מה

שצריך להרחיב.

אני חושב כי מבחינה מדינית זה יתקבל היום בעולם. אמנם

ישנו המאמר ב"טיימס", ששר המשפטים הזכיר אותו. לא קראתי את המאמר הזה. אבל נסיתי לעקוב

אחרי עתוני העולם. הותיקן מדבר.

We don't overrich ourselves

השר ס. בנטוב:

אני חושב כי היום בעולם חושבים שצריך לעשות זאת ושישראל

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

לא תוותר על ירושלים שלה. צריך מבחינה הסברתית להודיע

עוד דבר אחד: הייתה אפליה גדולה ביותר כלפי עדה דתית אחת לא מבוטלת, ששמה העדה היהודית,

ואת זה צריך להביא על תיקונו, צריך לשמור על עניני כל העדות ולא רק על עניני שתי עדות.

ישנה עדה שלישית.

הבעיה תהיה גם להוציא את העוקץ. קראתי את המאמר של פרופסור

לבונטסין ואיני יודע אם הוא כיוון לדעתי או אני כיוונתי לדעתו.

על כל פנים אחד מכם כיוון לדעת גדולים.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אבל עוד כשבוע שעבר בדיונים פנימיים הצעתי את הדבר הזה.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

אני חושב שבתוך אותו החוק צריך להאמר כי חלק ירושלים שבין

החומות יהיה אתר היסטורי קדוש, בשטח ישראל, בשיפוט ישראלי מלא. איני יודע אם צריך לעשות איזה משמר מיוחד לשמירה על המקומות הקדושים. אני חושב שישנה מטרה ואפשר לסמוך עליה, לא צריך לעשות משמרות מיוחדים. אבל זה יהיה בשטח ישראל, בשיפוט ישראלי. יש שם לפנות את הדירות, לעשות מזה אתר היסטורי קדוש. יש חלק שהוא מקום קדוש ויש חלק שאינו קדוש, אבל זהו אתר היסטורי.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אינך יכול להוציא משם את כל החושבים ולעשות מזה מוזיאון.

השר מ. בנטוב: אפשר בחוץ לבנות שיכונים.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: עברתי וראיתי שם שיכונים לא גמורים. אפשר להעביר חושבים

גם למקומות אחרים. הייתי בספרד וראיתי. איני מדבר כבר

על מה שנעשה באלהמברה בגרנדה על שטח עצום אבל רוצים לעשות גם מטולידו חלק של מוזיאון. זוהי חכמה פרנקו לעשות כך מכל העיר טולידו והיא גדולה יותר מאשר ירושלים שבין החומות,

והחכמה היא לפנות את כל החושבים מטולידו ולעשות מהעיר אתר היסטורי. אין להשוות

את טולידו לירושלים שבין החומות. צריך להכריז על המקומות הקדושים ועל המקומות הגובלים

אתם. התחילו כבר שם לפנות את השטח ולהרוס בתים. איני יודע אם עושים זאת לפי חכמה,

אולי יש דברים היסטוריים שלא צריך להרוס אותם.

היו"ר השר י.ש. שפירא: בכל זאת לא עושים זאת לפי חוק.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: איני יודע, אולי עושים זאת לפי חכמה. אני מחכוון לכל

החומה מאחורי הכוחל המערבי. אולי היו צריכים להשאיר חלק

לזכר מבחינה היסטורית. בינתיים הולכות ונוצרות עובדות. איני מדבר על מקומות קדושים.

אבל קיים שם שוק. איני יודע אם השוק צריך להשאיר באתר היסטורי. אבל צריך להודיע מיד

שממנים צורת של אדריכלים והיסטוריונים שיבדוק את כל השטח הזה וגם השטח של המקומות הקדושים

עם השטח הגובל אתם, אולי גם חלק מחוץ לחומה ושיהיה בדעת מדינת ישראל לעשות זאת באתר

היסטורי. זה יהיה חלק מהעיר, אבל יהיה זה בסמכות מיוחדת ושר הדתות יהיה ממונה על השטח

הזה מבחינת המקומות הקדושים ואולי שר החנוך והתרבות מבחינת מקומות היסטוריים אחרים.

ונודיע על זה יחד עם הודעת הסיפוח שלנו. וזה יוריד את העוקץ כלפי המקומות הקדושים.

אנחנו דואגים כבר עכשיו שיהיה שם סידור כלפי כל העדות ושחשמרנה כל הזכויות שישנן.

בסיכום: צריכים חוק. היה טוב שהחוק ידבר בדרך כללית ביותר,

... ..

10.10.19

10.10.19

10.10.19

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

10.10.19

10.10.19

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

כי יש לא רק ענין של ירושלים, אלא גם בית לחם וחברון ואולי עוד מקומות, חוק שיהן אפשרות להחזיר את השעון ל-1948. אולי אפשר להשיג זאת על ידי תיקון בחוק שטח השיפוט והסמכויות או אולי על ידי תיקון בחוק סדרי השלטון. אחרי כן יוציא שר הפנים צוים בשעה שיש צורך בהרחבה. נכריז באותו החוק שהמקומות הקדושים והשטחים מסביב להם יהיו שמורה מיוחדת, שייעשו כלפיהם סידורים מיוחדים, שמשרד הדתות יהיה ממונה להקפיד עליהם שייעשו כל הסידורים, כדי להגן על כל החושבים.

השר מ. בגין:

יושב ראש, רבותי, אתחיל בדרך הסילוק, אלימינציה בלע"ז.

קראתי את התזכיר של פרופסור ליבונטיץ. אני מניח שגם שאר חברי

הועדה הספיקו לעיין בתזכיר. עם כל הכבוד לפרופסור המלומד הצעתי אינן נראות לי זולת אחת, שביום ששי הקרוב תהיה תפלה מוסלמית במסגד. הצעתו פירושה יצירה מלאכותית בתכלית של שלש ירושלים. עד עכשיו כביכול היו שתי ירושלים, אבל זה היה ענין של כוח: היתה ירושלים שהיתה בידינו והיתה ירושלים העתיקה שהיתה בידי הערבים. הוא מציע ליצור שלש: ירושלים שהיתה בידינו, ירושלים שהיתה בידי הערבים ושהיא מחוץ לחומה וירושלים שבתוך החומה. הוא מציע לספח את ירושלים שהיתה בידי הירדנים ושהיא מחוץ לחומה - אל מדינת ישראל, ואילו מירושלים שבין החומה ליצור משהו מיוחד. גם זאת אינו אומר באופן ברור משהו מיוחד. למה לנו יצירות מלאכותיות? למה לנו כל היצירות המלאכותיות האלה? אני חושב שעל ידי כך אנחנו רק מזמינים לחץ למה שנקרא בינאום. יתכן שהלחץ יבוא בלאו הכי, אבל צריך לסתום את הפרצה. פרופסור ליבונטיץ הרגיע אותי דווקא ביחס לעולם הנוצרי. נחא. הוא אמר שהחומה תהיה דווקא ביחס למסלמים. אני חושב שכל מעשה שנעשה צבא לא יעלה ולא יוריד. אם זה נכון שחדגל שהונף על המסגד בטעות וצולם והצילום הזה שפורסם מרגיז את המוסלמים, הרי לא נוכל להחזיר את המצב למה שהיה. אני מניח שחדגל הונף ללא פקודה ואם מישהו צילם אותו - חבל. אבל יש לזכור שעצם העובדה שאנחנו בעיר העתיקה מרגיזה את העולם המוסלמי. אני חושב שהמכה שהכינו את צבאות ערב, גם כן מרגיזה את העולם המוסלמי. לא נחשב בזאת. אבל אם פרופסור ליבונטיץ סובר שלא תהיינה לנו צרות גדולות מדי בקרב העולם הנוצרי זוהי הסבה גדולה.

היו"ר השר י. ש. שפירא:

אילו במקום ליבונטיץ היה חותם על כך מונטיני, היה זה טוב

השר פ. בגין:

אני מציע לא לקבל את הצעה פרופסור ליבונטיץ ביסודה אלא

לטפל בהצעות שדנו בהן בממשלה. הועדה הזאת לא תחליט על

הבעיה המדינית. על כך תחליט הממשלה.

אני רוצה לפזר קצה את הבלהות שאנחנו רואים. אי אפשר שאומה

לוחמת, שנחלה נצחון כביר כל כך, תוסיף לראות בלהות. יכולתי להבין את כל ההיסוסים שהיו

במשך השבועות האחרונים. סוף סוף קיומה של אומה היה בסכנה. אבל האם אחרי כל זה נוסיף

לראות בלהות? מי יבוא לבנאם את ירושלים? מי יבוא להטיל בכוח את הפתיון הזה? מה

אנחנו נבהלים? אני חושב כי התכונה העיקרית היא לסתום את הפרצה מלכתחלה.

אני רוצה לחת לכם מספר דוגמאות מן המציאות. הממשלה החליטה

על שחרור ירושלים העתיקה כבנין הכנסת, במקלט חתה ההפגזה. באחד הימים אני מקווה שתוצב שם

טבלה, כי בישיבה זו של הכנסת הוחלט לשחרר את ירושלים. זו היתה אחת ההחלטות המפוראות

ביותר. זה היה כיום ב' בלילה. ביום ג' בבוקר החל צבאנו לזוז על פי תכנית מצויינת

אסטרטגית כיום רביעי היתה ירושלים בידינו לא על פי תכנית זו, כי בינתיים היתה

התפתחות מדינית. ביום רביעי בבוקר שונתה כחוצאה מכך התכנית, נכנסנו לירושלים העתיקה

ולא חכינו. ביום ג' בישיבה החשובה העליתי הועה כזאת, שאם ירצה השם לכשנכנס לירושלים

אני מבקש שנשתמש במושג שחרור ולא כיבוש, אמנם כל ארץ ישראל היא ארץ ישראל, מבחינה צבאית

זה נכון שכבשנו את ג'נין, חול כרם וכו', אבל יש משמעות מיוחדת שנאמר על ירושלים ששחררנו

אותה. והוספתי ואסרתי שאם נזכה ונשחרר את ירושלים העתיקה, צריכים שני הרבנים הראשיים

להתייצב בפני הכותל המערבי ולומר "בשוב ה' את שיבת ציון" ועוד הצעתי הצעות כאלה. באותה

ישיבה לא נתקבלה הצעתי ונמתחה עליה בקורת שהנה נתגרה בהם, הכנה ניכנס בדומה לירושלים.

זה היה עוד לפני שחרור הר הצופים. ואמר: למה לנו לקומם אחרים? למחרת היום היה

ליד הכותל המערבי יוחר ממה שאני הצעתי. לא הצעתי להביא לשם טלביזיה. בכלל הנטייה

הטלביזיונית היא קצה מופרזת בימים האלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

ואיך זה היה ביחס לשופרות?

השר פ. בגין:

היה שופר, אולם שמעתי רק שברים, לא שמעתי את החקיעה הגדולה?

מדוע צריך להיות שבר גדול כזה שאנחנו נמצאים ליד הכותל?

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

היתה חרוצה.

1802, 1802

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

1802, 1802

... ..

1802, 1802

... ..

... ..

1802, 1802

... ..

השר מ. בגין:

היה ספר תורה. היתה הכרזה: לעולם לא נזוז מפה. היתה

תודעה "שחררנו את ירושלים". איפה היתה התקוממות של העולם ?

Liberated Jerusalem. The liberation of the Old City. שום דבר כזה לא היה והעולם קיבל את המושג:

אמנם זה היה ב"ג'רוסלם פוסט", אבל הם מצטטים מעתונות העולם. אני מציע לא לראות שום בלהות ולא לקבל החלטות על פי בלהות. יש לי נסיון, לא רק ממלכתי אלא ממלחתי. אני יודע שזה יועץ רע לראות בלהות. אפשר לראות בלהות גם ביום.

לא בלהות אבל זהירות.

השר מ. בנטוב:השר מ. בגין:

אנחנו כבר קולגים כעצם עשר שנים בממשלה, כי עשרת הימים

האחרונים הם לפחות עשר שנים. תסכים שלא הייתי בלתי זהיר.

ספרתי את כל זה שאמנם נראה כי הממשלה תחליט על הצד המדיני,

אבל אנחנו היושבים על הבעיה ההיסטורית, המשפטית, המוסרית איננו צריכים לראות שחורות. הצטרפתי בישיבת הממשלה להצעתו המקורית של שר המשפטים שרוש חוק. שר המשפטים הוכיח לכל הממשלה שאי אפשר בלי מעשי חקיקה. חוק איננו הפגנה. לדקלמציה, פרוקלטציה ותכרזה הגיגית - אתם יכולים לקרוא הפגנה. גם לזה יש השיבות. אבל חוק איננו הפגנה. בחוק המעבר נאמר: לכל מעשה חקיקה של הכנסת ייקרא חוק. זהו מעשה במלוא מובן המלה. אני מציע לעשות את המעשה הזה שזוהי הדרך הסכוכדה היחידה.

הנה למשל ישנה הצעה של פרופסור לבונטין לספח את ירושלים

extremural.

הייתי מתנגד לכך. ראשית הכוונה "אנקסיה" מקומה את נפשי

כאשר מדובר בירושלים. אין זו בוסניה הרצוגבינה ולא אלזס לוטרינגן. אם אנחנו עושים

מעשה של סיפוח והיבדוד ירושלים למדינה, מה"ה" אנחנו שומעים לאו, זאת אומרת שאם ירושלים

אנחנו סיפחנו, אבל את חברון ואת בית לחם וכו' אנחנו מעמידים תחת סימן שאלה. אנחנו

Patria re sacra extra commercium sine

צריכים לומר: זה לא.

זוהי בעיה של חוזה שלום. אבל ארץ ישראל ? לא צריך לעשות שום דבר שממנו משתמע כי אנחנו

בעצמנו מעלים ספקות ביחס למקומות אחרים. האקט של התחברות מוחלטת יבוא. אני מבקש

להבחין - לא להבדיל ב הסוגיה המיוחדת, כי כאן לא רק חלק של ארץ ישראל אלא חלק של עיר

1887

... ..

... ..

... ..

... ..

1887

... ..

1887

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

1887

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

שבוחרת. היתה עיר אחת במשך אלפי שנים, by accident of war

היא חולקה. זוהי העובדה. לא זה הדבר שנסינו ביולי 1948 לקחת את העיר העתיקה ולא הצלחנו ורק בסוגנו. לו היינו מצליחים, היתה תלמה ירושלים אחת. כזאת היא היתה תחת כל השלטונות שהלפו על ירושלים, תמיד היתה ירושלים אחת. מה ההכרה עכשיו? העיר שהוברת לה יחיד. הפעם זה לא "עקסידנט אופ וור", שחרנו.

היו"ר השר י.ש. שפירא: בכל הדורות מלבד במאה ועשרים השנים האחרונות היתה רק

ירושלים אחת שבין החומות ותו לא.

השר ס. בגין: אחרי כן אנחנו פרצנו מביץ החומות, אבל ירושלים היתה אחת.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: לפי ספר דברי הימים ירושלים הולכה עד גהינום.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אנחנו מרגישים את זאת.

השר ס. בגין: לנימוקך, ד"ר בן מאיר, שאם החוק יאמר שירושלים היא בירת

ישראל, משתמע מזה שלא היה כדבר הזה עד עכשיו, אתה פועה.

אם ייאמר, ירושלים השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל, הפקפוק שלך נופל. עובדה היא שירושלים השלמה לא היתה עד עכשיו בירת ישראל.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: היא היתה כזאת בפוטנציה, אבל לא היתה בידינו.

השר ס. בגין: הצעתי הצעה כזו בכנסת הראשונה, אבל היא לא נתקבלה.

לפעמים טוב להציע הצעות גם כשאינן הן מתקבלות.

זוהי הדרך המכובדת שהחוק יאמר כי ירושלים השלמה היא בירת

ישראל. אין זה ענין מוניציפלי ואין זה ענין של פקודת בנין ערים. נתייחס ביראה כבוד לענין

הזה. צריך ללכת בדרך המלך. אני מציע לכתוב שירושלים השלמה היא בירת המדינה - לא "ישראל"

אלא "המדינה". צדק שר המשפטים באמרו כי על פי מה שנקבע במועצת המדינה הזמנית יש למדינת

ישראל גבול אחד קבוע, שהכורא ברא את היס. בכל זאת במשך תשע עשרה שנה המושג מדינה ישראל או

בקיצור היתה לו משמעות גיאוגרפית. לו היינו קובעים את הנוסח "בירת ישראל"

היינו קובעים בזאת מדינה ישראל כפי שהיתה קיימת עד לפני שבוע ועכשיו הכללנו את ירושלים

העתיקה. לא הייתי מציע לכתוב "ישראל" כי זה אינו כולל את חברון. אבל אם נכתוב "המדינה",

שחרנו גם בעיה זו.

אחרי כן לדעתי צריך לכתוב שיוקם מינהל מיוחד לשמירת המקומות

... of ...
 ...
 ...
 ...
 ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

הקדושים; אולי זה יכול להיות תחת שר הדתות ואולי תחת שר הדתות ושר הפנים במשותף. העולם צריך לשמוע שאנחנו מקימים מינהל מיוחד לענין המקומות הקדושים; זה לא רק ענין של שמירה על ידי נשק שהמקומות הקדושים לא ייפגעו, אבל מינהל מיוחד שלנו לשמירת המקומות הקדושים. (אולי נמצא אחרי כן קיצור למונח זה.) זה ישפיע על העולם לטובה. אני חושב שאין שום חשש לעשות מעשה-הקיקה כזה. להיפך, אני חושב שזה יעלה את כבודה של ישראל בארצות. אני מציע ללכת בדרך הזאת ואז ניווכח כולנו שכל האיומים אין להם יסוד. מה עשינו? נכנסנו לירושלים שהיא בירת ישראל הנצחית.

למקומות הקדושים צריכה להיות גישה חפשית. עלינו להזמין את העולם הנוצרי בהכרזות לבוא הנה לחג המולד הקרוב, עלינו להזמין את העולם המוסלמי לבוא לראות איך אנחנו שומרים על המקומות הקדושים ועל הגישה החפשית אליהם, לנו לא נתנו גישה חפשית. כל זה יגדל את כבודה של ישראל בעיני העמים. לכן אני מציע ללכת בדרך זו. אין זו דימונסטרציה, זהו מעשה לאומי כביר, שיוסיף התרוממות הרוח של ישראל ויעלה את כבודה של ישראל בעיני העמים. את זאת צריך לעשות בימים הקרובים, ביום ששי או לכל המאוחר ביום ראשון הבא. אני חושב שזה יהיה מעשה שכולו טוב.

השר א. אבן: יש לי יתרון בדיון הזה, שאין דמיוני היוצר כבול על ידי

ידיעה מדוייקת של הכעיות המשפטיות. אבל סגמנטנו היא אחת:

להבטיח את שלמותה של ירושלים ואת אחדותה. איני סבור שאנחנו נטולי-נכסים כמאבק הזה. קודם כל ישנו יתרון של עובדות, שאנחנו יושבים במקומות ושולטים בהם. שנית: ישנו היתרון, שאליו התייחס השר בגין, שמבחינת דעה הקהל עדיפה עיר מאוחדת על עיר מבוחרת. הנה קרה דבר כזה שהעיר היתה מבוחרת ורבים השתאו אל הטלאכותיות שבמצב הזה; בא מפנה של הגורל וחוא איחד מחדש את העיר. אדם צריך להיות באמת בעל אופי מסולף מאד כדי לבוא ולגזור כיוודעים על חלוקה וביחור על עיר שכבר נתאחדה. ויש לנצל במלוא הניצול את העובדה הזאת של אחדות העיר מול מלאכותיות של ביחורה.

אף על פי כן לעומת הנכסים הללו יש מספר חסרונות, מספר מגרעות

ומגבלות, אם אנחנו רוצים להמנע מלהעיר ולעורר לחצים, שלא יהיו סוגבלים לענין ירושלים בלבד, אלא שיחפשו על פני השטחים המשוחזרים כולם. עובדה היא, שלפי שעה, ברגע זה אין אנחנו עומדים בפני תביעה בינלאומית להחזיר את השטחים. זה כל השוני בין המצב השורר

... ..

 (... ..)

... ..

... ..

... ..

... ..

היום לבין המצב שנחווה למחרת מערכת סיני. אין זאת אומרת שלא נעמוד בפני התביעה הזאת. אבל ככל שאפשר לאמצאא למנוע אותה, אפילו לדחותה, הרי זה משובח. על כן צריך לייחס משקל לכך, האם מעשה מסויים יחיש את מימוש הסכנה הזאת של חידוש המערכה המדינית. אני סבור שזהו השיקול שהנחה את חברי הממשלה, שרצו לשקול ככל שאפשר בלי הפגנחיות מופרזות. המצב כרגע הוא כזה שאין שום גורם בעולם שהסכים כי ירושלים כולה תישאר בידינו. ישנו גורם אחד, שמנוי וגמור אתו, שלא נחזיק בשטחים ששחררו לאחרונה. לפי מיטב ידיעתנו שרם מיצה אותו גורם את האמצעים שהוא רשאי לדעתו להפעילם. זהו המצב, שלפי שעה יש מעין השלמה של שתיקה מצד חלק מסויים של העולם, ואין אנחנו מעוניינים להפוך את ההשלמה האלמנטרית הזאת להסתייגות מפורשת. למעשה זה היה הסיעון נגד הרעיון של מעמד חגיגי בולט. ואני סבור שיש לשים לב לשיקול הזה. לכן אני סתווה מהלך מחשבתי הדומה לזה שהביע ד"ר מאיר: היינו קודם כל יצירת עובדות של אחדות ושילוב חלק עיר בשני. אני מכיר את המהלך הזה כאינסגרציה של דה פקטו, כדי לרקום למעשה חוטים אשר יאחדו את ירושלים העתיקה עם ירושלים החדשה, איחודם של שירותים, מלווה שטוש כל שוני בין ירושלים ההיא לבין ירושלים שהיתה בידינו לפני כן, אפילו כמה אמצעים פיסקליים וכלכליים. יש לשקול איפוא למשל את הנהגת המטבע הישראלי בעיר העתיקה, טיפול נמרץ בבעיה המקומות הקדושים. על ידי שאתה מכריז על כוונות מסויימות לגבי המקומות הקדושים, משמע ממילא שאתה רואה את עצמך כבעל בית. אם אני מכריז על סידורים לחלוקת הרהיטים הללו, משמע שאני רואה את עצמי כבעלם של אלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא: נוהג מנהג בעלים - קוראים לזה המשפטנים.

השר א. אבן: אבל לגבי חקיקה, האם יש צורך בחקיקה? יש האומרים

שאפילו הדברים שאני מציע אינם כני-ביצוע בלי חקיקה

מסויימת, חקיקה מעשית, מבצעת ככל האפשר בגווניה, ואם אפשר - חקיקה שלא תתייחס לירושלים בלבד; כלומר אם יש בשכם ובאזורים העיקריים צורך להנהיג בהם מחלטים מסויימים ומצבים מסויימים - והוגדרו מספר מקומות שבעיות מסוג זה מתעוררות בהם - הרי רצוי שתחוק לא יוגדר כחוק-ירושלים, אלא כחוק הבא להנהיג ולהתקין כמה מצבים משפטיים באזורים המשותרים בכללם. על ידי כך אפשר יהיה אולי לדחות את ההתמודדות עד שמצבנו דה פקטו יהיה איתן יותר.

מי שעוקב אחרי התפתחות ההיסטוריה והמדינית של המדינה

בכלל מוכרח להחושם מן העובדה, שבדרך כלל הצלחנו על ידי יצירת עובדות. ההכרה בעובדות פיגרה בדרך כלל אחרי יצירתן. אני מציע את המהלך הזה: קודם כל פעולה מאומצת מאד עוד השבוע, שתבליט את האחדות והשלמות של העיר. היו כמה הצעות וכמה הופעות ממלכתיות ודתיות; איחוד שירותים שלא תהיינה שתי עיריות; איחוד כלכלי ופיסקלי, אולי זהו/ אחד הדברים שקל יותר להגשים אותם. אפנים המחשבה המסובכת המתבטאת בתזכירו של פרופסור לבונטיין אינה נראית לי. אבל יש דבר אחד הנראה לי. אם יש בידינו להכריז, אחרי בדיקה, שממשלת ישראל שומרה על הסטאטוס קבו, זה מכובד מאד על כמה מדינות קתוליות ועל צרפת. יש לעניין של סטאטוס קבו אופי היסטורי, משפטי מיוחד, יש מסמכים או מנהגים הקובעים את הסטאטוס קבו לגבי המקומות הקדושים, למי העדיפות, למי הזכייה לגבי מקום קדוש זה או אחר, כאן הפרנציסקנים וכאן גורם מוסלמי כל שהוא וכו', היינו שאנחנו באים לא לערער את המצב הקיים אלא לאשר את המשאלה העיקרית של הגורמים הדתיים.

אני שוכנעת על ידי הדיונים הללו שבלי תחיקה אי אפשר

לקיים את הרצוי, כלומר ליצור הלכה למעשה, קודם כל במעשה ואחרי כן להלכה את הרקמה המאוחדת הזאת. אני מציע שהתחיקה תהיה ככל האפשר פונקציונלית, אפילו אפורה, בלתי רועשת וככל האפשר בלתי מוגבלת לירושלים, אלא תחיקה שתאשר את יצירת העובדות האלה.

הרב אלוף צ. צור: רציתי להעלות כאן נקודה, שלא העלו אותה בדיון זה, היינו

להגדיר לעצמנו על איזה תחום אנחנו מדברים. כשאנחנו אומרים

"ירושלים", למה אנחנו מתכוונים כאן? יש כאן למעשה מספר אפשרויות. אני רוצה להביע לפסקנה מסוימת, אולי משפטית. אפשר כמובן להחליט לדבר על ירושלים כפי שהיתה לפני החלוקה, כלומר ירושלים המנדטורית. בדקתי את המפה של ירושלים המנדטורית. הר הצופים הוא מחוצה לה, הר הזיתים הוא מחוצה לה. מספר דברים נשתנו במשך הזמן. זה אינו בא בחשבון. אפשרות שניה היא ללכת ולומר: ירושלים, כפי שהממלכה ההאשמית הגדירה אותה. המפה של ירושלים ההאשמית אינה בידי, אני מקווה שעוד מעט תהיה בידי. אבל לפי מה שבררתי בשיחה, נדמה לי שגם זה אינו עונה לצרכינו, גם זה אינו בא בחשבון. אם כך, אנחנו מדברים על ירושלים שיש לה תחום אחר, לא מנדטורי ולא האשמי, אלא תחום הרצוי לנו, שנקבע אותו מסבות אלה ואחרות. השאלה היא: מה הם הקריטריונים שלפיהם אנחנו הולכים לקבוע

אח התחום, שעליו אנחנו מדברים כרגע? אנחנו מעוניינים שכל המקומות הקדושים יהיו בפנים.

זה קובע שבפנים יהיו גם הר הצופים והר הזיתים, שהם עד כה אינם תחום מוגדר.

היו"ר השר י.ש. שפיגא: אחת רוצה לומר כי המלון מאן אמריקה הוא מחוץ לטטח של עיריית

ירושלים?

הרב אלוף צ. צור: הוא כנראה על הגבול. הר הזיתים היה בחוץ לירושלים ההאשמית,

הר הצופים - לא.

השר מ. כגין: האם יש טענות בהר הזיתים?

רובן שבורות, חלק הרוש.

סגן השר י.ש. בן-טאיר:

אם איננו הולכים על איזו קו מוגדר, אנחנו קובעים את הקו לפי

הרב אלוף צ. צור:

הקריטריונים הנוחים לנו: הם יכולים להיות כל המקומות שיש

להם ערך היסטורי. שנית: כל המקומות שאינם נמצאים בשום תחום, תחום התפתחותה השבעית

של ירושלים, לכיוון רמאללה על הרמה. שלישית: אינני בטוח שאנחנו מעוניינים במספר גדול יותר

מדי של ערבים בהיחוס הראשון שנעשה פה. לכן אני מעמיד בסימן שאלה מספר כפרים, אם להחליט

ביחס אליהם כך או אחרת. על תחום מסוג זה עשינו איזו שהיא מפה הנוחנת את סדרי הגודל

שעליהם אנחנו מדברים. בסדרי הגודל, שעליהם אנחנו מדברים, נמצא את עצמנו נמצב של

200,000 ישראלים, יהודים בחוץ לירושלים הנוכחית פלוס כנראה מעל ל-100,000 ערבים, זה נשאני

מכניס לחוץ ירושלים פרט לירושלים העתיקה מטפר כספרים קטנים סביבה, שהם מטש על הכביש, שאין

טעם לפצל את העניין, ודינו כולל שעפה, כולל חל אל פול, כולל סוד בחר ואחור.

ישנה אפשרות רביעית, שאותה דווקא לא תיחמנו, ואני מעלה אותה

למחשבה כרגע, היינו ללכת על קו קצת יותר רחב. בקו הרחב ישנן שתי אפשרויות: א) להכניס

בצפון את שדה התעופה בקלנדיה, שיהפך לשדה תעופה של ירושלים. בדקנו את העניין עם "אל על".

הם מוכנים להפעיל שדה תעופה זה כשדה תעופה בינלאומי. אני מדבר על זה כעל אפשרות.

בספה שלנו לא תיחמנו את קלנדיה. אני מעלה זאת לשיקול, אולי מישהו חושב שכן צריך להכניס

אותה פנימה. ב) יש מקום למחשבה שבצד דרום נכלול בזה גם את בית לחם. פה יש נקודות

חיוביות ושליליות. הנקודה החיובית היא שאנחנו מכניסים יותר את המקומות הקדושים

בחוץ אותה המערכה. הנקודה השלילית היא שאנחנו עולים פה על עיר מוגדרת אחרת ושלתחום

ייכנס מספר גדול של חושבים ערבים.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

ביח לחם מוגדרה לא פחות מאשר ירושלים. היא קדושה
לנוצרים לא פחות מאשר ירושלים.

הרב אלוף צ. צור:

כהצעה המסתמנת אצלנו לא הכנסנו לא את קלנדיה ולא את
ביח לחם, אבל הכנסנו תחום מוגדר יותר משישנו כרגע.
אני מציב את העניין כבעיה שצריך פה לחשוב על הצד
המשפטי שלה, האם אותו חוק, הכרזה או מה שלא נעשה, יקבע גם תחום או לא, או האם אנחנו
מצליחים למצוא שיטה שתאפשר אחרי כן לממשלה, ולא בחקיקה רגילה של הכנסת, להרחיב את התחום
כפי שנרצה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

זה אפשרי.

הרב אלוף צ. צור:

יש גם בעיה משפטית רצינית. כפי שהוסבר לי, השטח
הכבוש הוא בידי השלטון של הכוח הכובש ולא של הממשלה
הכובשת, היינו זה לא יתכן ששר הפנים יוציא שם חוקים. את זאת יכולה לעשות רק הכנסת.
אבל יתכן שהכנסת תסמין את הממשלה או מספר שרים, לחוקק שם חוקים.
אני מעלה שאלות מספר. א) האם הוטל כרגע על הועדה

הזאת לתחום תחומים או לא ?

היו"ר השר י.ש. שפירא:

זה לא הוטל עליה. אבל כל ההצעות של הועדה הזאת תבאנה
לממשלה, ומה שהממשלה תקבל - תקבל, ומה שתדחה - תדחה.
ב) אם מדובר על תחום, יש לנו הצעות. אבל עניין
התחום נבדק באופן שטחי ומהר מדי ואנחנו צריכים עוד
יום כדי לבדוק את העניין באופן קפדני בשטח. בכל מקרה צריך למצוא דרך לאפשר לממשלה באופן
חפשי להוסיף שכונה פה ושם.

ג) הצד התחוקתי. העובדה כבר קיימת. אם מישחו

רוצה לטעון ולצערק על העובדה שאנחנו יושבים בירושלים - הריני חושב שהממשלה תודיע בדרך
זו או אחרת, שאיננו מתכוונים לצאת מירושלים. אבל אלה הרוצים לטעון כך, כבר יש להם מה
לטעון, כי אנחנו יושבים בירושלים השלמה ואנחנו מודיעים שאין אנחנו מתכוונים לצאת ממנה.
ד) לפי מיטב ידיעתי אי אפשר לעשות את כל הפעולות שדובר

ARTICLE 1. GENERAL PRINCIPLES

The purpose of this Act is to provide a legal framework for the activities of the State in the field of culture, art and science, and to ensure the protection and promotion of these activities.

ARTICLE 2. SCOPE

This Act applies to the activities of the State in the field of culture, art and science, and to the activities of the State in the field of the protection and promotion of these activities.

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

ARTICLE 3. DEFINITIONS

In this Act:

ARTICLE 4. STATE POLICY

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

ARTICLE 5. STATE POLICY

ARTICLE 6. STATE POLICY

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

ARTICLE 7. STATE POLICY

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

ARTICLE 8. STATE POLICY

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

The State shall ensure the protection and promotion of culture, art and science, and shall ensure the protection and promotion of the activities of the State in the field of culture, art and science.

עליהן, בלי איזה חוק. מהו ציר הויכוח? האם צריך החוק להיות מלווה באיזו דקלרציה הגיגית או לא? אני חושב שזוהי כרגע הנקודה שיכולה להיות בכלל בויכוח. ועכשיו הערה כללית. העובדות כבר נקבעו, וכל מי שרוצה לטעון

נגדנו ומכין נגדנו את ה"קייז" והוא יושב גם כן כרגע ודן כמו שאנחנו יושבים ודנים - דומני כי במצב זה ההסכנות שלנו לפני המערכה לא הוסיפה כוח. הרגשנו ומצבנו היו טובים יותר כאשר החלטנו. לעתים הסכנות בנושא מסוג זה מזמינה לחץ. דומני שאת זה אנחנו צריכים למנוע. אם אנחנו זקוקים כבר כאן לחתיקה - ואיננו מדברים על חתיקה של משהו שולי, אנחנו מדברים על משהו היסטורי לעם היהודי. בדמיוני כאזרח כרגע - איני מייצג שום גורם - איני יכול לראות טעם שלא לחוקק חוק, ויהא גם אפשר, ולאבד את המשמעות ההיסטורית של העניין מבלי לעורר לחץ כל שהוא. הלחץ יהיה על העובדות ולא על דקלרציה. לכן נראה לי מקום לחתיקה ולעשותה חגיגית ככל האפשר.

אבל אני רואה איזו נקודת חולשה. הייתי מבקש את שר המשפטים בעיקר למצוא את הפתרון לכן. אני חרד מאד למשמעות הנגטיבית של חתיקה פרוזיטיבית, כלומר שמכאן עלול להשתמע שלממשלת ישראל יש עמדה ברורה לגבי ירושלים וככל השאר עמדתה פתוחה.. אין אולי מזה מבלט. לפי דעתי אם נעשה את החוק אפור או לא, הוא יתפרסם בעולם עם המשמעות ~~ואנחנו~~ המעשית. אבל צריך למצוא דרך לומר, אולי יותר מאשר בחוק, הרי בדברי ההסבר, ברקע לחוק, דרך להסביר שאנחנו עשינו שעליו בכלל לא יכול להיות ויכוח, בזמן שהדברים האחרים הם בדיון לגיטימי של ממשלת ישראל ואין היא יכולה להחליט יומיים את כל ההחלטות. כל מקרה מסוג זה ידוש מחשבה רצינית. איני חושב שכל אחד מאתנו יודע מה הוא רוצה. כולנו עדיין מהססים, אם אנחנו רוצים להציע הצעה זו או שונה. כאן צריך לחפש אף הדרך יותר מאשר בחוק, אבל ברקע של החוק, בדברי ההסבר. אני מציע שהחוק יהיה מלווה בהודעה של ראש הממשלה או באיזו הודעה של הממשלה להסברה העניין.

נקודה נוספת שאני רוצה להעלותה היא לגבי צורה ניהולית של

העיר. אני חושב שבצדק כולנו צריכים להיות רגישים לעובדה, שיחפשו איפה אין אנחנו בסדר, בעיקר סביב יחסנו לערבים וסביב שיפולנו במקומות הקדושים. למזלנו עד כה העניינים מתנהלים כשורה. יש לנו הרבה נקודות במימשל הצבאי, אבל אין לנו חולשות בירושלים לפחות

בשני הדברים האלה: הסיפול בערכים הוא הוגן וקורקטי, הסיפול במקומות הקדושים הוא כמעט מעל לכל דופי. יש איזו חקלה פה ושם, היתה זו שגיאה טאקטית שאיזה בחור הניף דגל על מסגד עומר.

חיו"ר השר י.ש. שפירא: או שהצנזור לא אסר את פירוטם הצילום.

רב אלוף צ. צור: זו היתה טעות. קראתי את המאמר של פרופטור לבונטיין. במספר

נקודות הוא צודק. נגשתי להבטיח שדברים כמו הללוא לא יקרו

יותר. אין חיילים חייבים להצטלם עם נשק ביד סביב מסגד עומר.

אנחנו עושים מאמץ להבטיח את הדבר. אני חושב שדרך לאיזה

שהוא פתרון היא אפשרית. לגבי המקומות הקדושים עלינו לומר דבר פוזיטיבי, שכוונתנו היא

להבטיח את שמירת המקומות הקדושים ואת גישתם של כל בני העדות אליהם.

לגבי העניין הערבי בכלל ישנה אפשרות שאולי מבחינה ארגונית

יש בה נוחה מסוימת. אם נמצא פתרון משפטי נוח לצורת גיהולה של ירושלים דומני שיש

כרגע שלט אפשריות. אפשרות אחת היא, שאנחנו מבטלים כל מה שיש בירושלים הערבית ואורבים

ואומרים לירושלים העברית כפי שהנה מנהלת את ירושלים הערבית. אני רואה זאת כסידור פסול.

ישנה אפשרות שניה, שנדמה לי כי שר המשפטים הציע אותה, בכל

אופן שמעתי אותה בשם שר המשפטים: מפרקים את מועצת עיריית ירושלים העברית כפי שהיא ואת

מועצת העירייה הערבית כפי שהיא, וממנים ועדה קרואה המורכבת מאנשי מועצת ירושלים

פלוס מספר אנשים.

ישנה אפשרות שלישית, שהיא נראית לי לפחות בשלב זה, אם כי

היא כרוכה גם באיזו קומפליקציות, כלומר שירושלים הערבית שיש לה שלטון נבחר, נשאר שם

השלטון הנבחר כפי שהוא, בתנאי שאני יכול לכפות אותו חוקית לשלטון המוניציפלי של עיריית

ירושלים. זה נותן לי אפשרות לנהל את עיריית ירושלים הערבית כפי שאני רוצה, כי ירושלים

העברית מקבלת את כל הסמכויות החוקיות לנהל את העניין כראוי. זה נותן לי אפשרות, להשאיר

את המועצה הנבחרת כפי שהנה, ואיש לא יוכל לטעון שאיננו מנהלים את העניינים כפי שצריכים

לנהל אותם. השארנו אותם הנבחרים ואין אנחנו נקמנים. העירייה הנבחרת נשארת.

חיו"ר השר י.ש. שפירא: אפשר למצוא סעיף על ועדות אזוריות.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: סעיף 11 או 12 מדבר על רובע. שר הפנים יוכל לקבוע רובע

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

מיוחד בתוך העיר, שיש לו ועדה מיוחדת. הוא יכול גם לקבוע בחירות בשבילה כמו בשביל ועדה חקלאית.

רב אלוף צ. צור:

הייתי מבכר את הסידור הזה כגלל שלש סבות: א) זה מאפשר לי

ניהול תיקון של העניין. זה העיקר. ב) אני שומר על הצביון

שהוא נוח לי בשלב זה. בשלב זה אני יכול חמיד לפרק את העניין. ג) אני מוציא את העניין מהתחום

שאני חרד לו, שאם יתחילו להכניס את הערבים לתוך העיריה כפי שהנה, ירזיסו אותם גם לתחום

הפוליטי-מפלגתי, וזאת אני רוצה באופן מוחלט למנוע, כלומר שעוד חברים מסויימים בתוך הועדה

מצביעים כך לפי אינטרסים אלה או אחרים. אני חושב שבזאת איננו מעוניינים כיום. ברבע

שאני ממנה ועדה קרואה שיש בה 21 חברים ונצרך לזה עוד 5-6 חברים והם מתחילים לנהל את

העיריה כעיריה אחת, הכנסתי עוד אלמנט אחד, שאולי ייכנס לתחום הבינסמפלגתי, שאיני מעוניין

בו כעת. את יום הגדולות נשכח מהר.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

זוהי סכנה.

הרב אלוף צ. צור:

נדמה לי שמתחר לנו להיות נקיים ככל האפשר, לא ליצור פתח,

שדרכו אולי כעבור חצי שנה, אם כי לא היום, נלכלך את עצמנו

ללא צורך.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

ישנה בעיה משפטית, שאיש אינו יכול להצביע בעיריה אם איננו

בפנקס הבחורים.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

חבר בוועדה קרואה איננו צריך להיות בעל זכות בחירה.

רב אלוף צ. צור:

מתוך כך אני ממליץ כרגע על הצעה זו. אינני אומר נאמאמא

שזהו פרי מחשבה עמוקה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

מראה ששחיה זה איננו ניתן, אבל צריך לבדוק את הדבר.

השר מ. בנטוב:

מדוע איננה יכולה להיות ועדה משנה ?

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

בסעיף 12 מדובר על ועדה לרובע מיוחד, שם כתוב על בהירות.

אבל אפשר לתקן ולומר שחשך יכול למנוח.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

יותר מדי צריך לתקן חוקים, זה אינו אלגנטי.

רב אלוף צ. צור:

איני רואה בעיות בשחוניות. ירושלים אינה נקודה-סמו, אנחנו

יושבים חזק מסביב לה. איני רואה בעיה בשחוניות לפתוח את העיר.

... ..

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

12.3.21

בכל זאת יש לנו תקנות-הגנה לשעת חירום, שאני מניח כי הצבא יפעיל חלק מהן וודאי בשלב הראשון. גם אם אנחנו מעבירים את הכל למימשל אזרחי רגיל, הרי בתחום הצבאי נשארו לנו תקנות שנוכל להפעיל אותן, בשעה שהצבא ימצא לנחוץ להקפיד המעבר להבטיח כל זמן שדרוש, אי יציאה מהאזור, עוצר פה ושם, עד כמה שזה נראה לנחוץ.

השר ז. ורהפטיג: גם אני אקדים בהערה הכללית ואחרי כן אציע הצעות מעשיות.

איני חושש כל כך מפני הלחץ הבינלאומי בענין ירושלים. עיקר

הלחץ צריך לבוא משני צדדים: מצד הנוצרים ומצד המוסלמים. לגבי הנוצרים יש הרכב מעניין של האוכלוסיה הנוצרית, שגם זה צריך להיות גורם. בגדה המערבית - וזוהי בעיקר ירושלים, בית לחם והסביבות האלו - מתוספת אוכלוסיה נוצרית שהיא ברובה אורתודוקסית-יוונית ולא קתולית. הקתולים על כל סוגיהם מקבלים תוספת של 1/2, במקום נניח שיש היום בישראל קרוב ל-40,000 או 35,000 קתולים, יוונים קתולים ולטיניים, מתווספים מירדן עוד כ-58,000 ואילו אורתודוקסים במקום 17,000 שיטנם כעת מתווספים כ-90,000. האורתודוקסים אינם להוטים כל כך אחרי בינאום ירושלים, כי כל בינאום של ירושלים פירושה קהולייזציה של ירושלים. הכוח בעולם כולו הדורש בינאום הם הקתולים, הריטיקן ו-500,000,000 נוצרים הלוחצים על כך.

היו"ר השר י.ש. שפירא: וברית המועצות זהו אפס ?

השר ז. ורהפטיג: האורתודוקסים בעולם הגדול אינם כל כך לבינאום. כבינאום

ערכם יהיה קטן. אשר לברית המועצות הרי מאז 1951 ו-1952

אין היא להוטה לבינאום ירושלים. הפרוסלבים ובראשם אלכסנדרוס התנגדו לבינאום ירושלים. כבינאום מקומם יהיה קטן מאד או לא יהיה קיים כלל. האוכלוסיה המקומית האורתודוקסית אינה להוטה לבינאום. בינאום פירושו למסור את העיר לותיקן ואז יתעוררו הויכוחים הפנימיים, שיש להם ערך רב. מעניין גם שהחלק הגדול של האורתודוקסים בירדן הם אנטי-קומוניסטים. בכל אופן שם הם יותר אנטי-קומוניסטים מאשר פה..

היו"ר השר י.ש. שפירא: פה הם בדרך כלל קומוניסטים.

השר ז. ורהפטיג: שם הם בדרך כלל אנטי-קומוניסטים. המטרופולין בנדיקסוס

הוא אנטי-קומוניסט חריף מאד. הוא בא מפעם לפעם אלי.

עכשיו אין נותנים לו לגשת אלי, הטימשל הצבאי איננו נותן. לכך אני חושב, שאת הענין הזה

צריך להביא בחשבון, שלחץ על בינאום צריך לנטרל במדה רבה. אמנם המצב עם רוסיה תסתכן בגלל ניתוק היחסים. אבל מישחו יוכל להסביר כי הם אינם צריכים ללחוץ בענין בינאום כי אין זה אינטרס רוסי.

אשר לענין של הנוצרים הקתולים הרי גם כן היחס לחיל האו"ם ולכוחו השתנה. הבריחה שלו כן רגע הוכיחה שכוח היל האו"ם זוהי משענת קנה רצוף. כל כוח בינלאומי נחון לשבשו ולחסדו של הכוח הלאומי באותו מקום הסובב אותו, כי כל רגע אפשר לגרש אותם. בשיחה פרטית בטלפון גם אמרו לי: מה יוסיף כוח של האו"ם, מחר מישחו יגרש אותו? כך שאיני חושש כל כך מפני בינאום.

לגבי המוסלמים הלחץ שלהם הוא אחר לגמרי, כי המקומות

המוסלמים נמצאים בידיים יהודיות. אין לנו עצה. גם הם לא רצו בבינאום כל הזמן.

לא חמיד. עבדאללה התנגד, גם הסצרים וערבים אחרים היו"ר השר י.ש. שפירא:

בחחלה התנגדו, אחרי כן צעקו בכל הזדמנות לבינאום

כאשר ירדן התנגדה, היה לזה ערך. ואפשר למצוא לזה השר ז. ורהפטיג:

הרבה סמוכין. אנחנו לא יכולנו עד היום לגשת למקומות

הקדושים שלנו, גם המוסלמים הישראליים לא יכלו לגשת למקומות הקדושים שלהם. היו כמה

פירסומים שאנחנו יזמנו. גם הקדים בישראל פירסמו מכתב גלוי למדינות הערביות: תנו לנו

לגשת למקומות הקדושים. ואם מסגד עומר, מסגד אל אקצה הם המקום הקדוש השלישי שלהם אחרי

מכה ומדינה, תפתחו לפחות עכשיו את המקומות הללו בשביל המוסלמים בישראל.

לכן איני מפחד כל כך מפני הדרישה לבינאום. ישנה

הדרישה, אבל איננו צריכים לפחד ממנה. בקשתי שישלחו לי את המאמר שהופיע ב"אובסרבטורה"

ובו המאמר הראשון על בינאום. אבל זהו אורגן של הותיקן.

הייתי בגלל זה מזהיר - ואני רוצה לומר זאת במיוחד

למר בגין - מפני הקמת מינהל מיוחד למקומות הקדושים.

התכוונתי לשמירה על המקומות הקדושים. השר פ. בגין:

כל ענין של "מיוחד" קורא את הדוב סמאורתו. אם מיוחד,

השר ז. ורהפטיג:

איפה אנחנו? טוב שיש לנו משרד הדתות כל הזמן, שיש

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..

... ..
... ..

... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..
... ..

לו שם טוב לגבי שמירת המקומות הקדושים, ואם מוסרים זאת למשרד הדתות, אין זה דבר מיוחד.

היו"ר השר י.ש. שפירא: את זאת עשו כבר.

השר ז. ורהפטיג: אפשר להסתמך גם על החוקים הקיימים. יש דבר המלך במועצתו

הקיים עדיין, חוק בדבר the Holy Places . אמנם

החוק הוא מאד מסגרותי.

השר פ. בגין: אין שם ענין הכותל המערבי.

השר ז. ורהפטיג: זה הוצא עוד לפני זה. אני מתכוון לדבר המלך במועצתו על

המקומות הקדושים משנת 1924. הוא קובע סמכות לנציב העליון,

שהיא הועברה אחרי כן לשר הדתות, החוק קובע מה זה מקום קדוש, השיפוט על מקום קדוש. אפשר

להסתמך על החוק הזה, להסדיר ולירחיב את החוק ולמסור אחרי כן את הענין למשרד הדתות.

לגדפו של ענין אני הושב שצריך היה למסור את כל הענין

של המקומות הקדושים בעיר העתיקה ובבית לחם למשרד הדתות ולא היינו מגיעים לדברים שכבר אינם

בסדר. אני מצטער שהרשו בחים על יד הכותל המערבי. אמיתי זאת אתמול לאלוף חיים הרצוג.

אני חושב שחאות חבאנה לא רק ^{מלא} יהודים אלא גם מיהודים. יש זברים רגשיים אימפונדרביליים.

יש הזוכרים את הכותל עם הרחבה שלו לפי גלויות. אני מקבל כבר שלגרות מרכים. בכל אופן

לאט לך, לא להפזז. בא בולדוזר והורס. יתכן שיהיו דברים חשובים. זה לא היה לפי היכנון.

הענין הבטחוני היה כאילו רק תרוץ. מי יודע לאן נגיע. אני יודע מה היה מסביב לקבר

רמב"ם, ובאיזו זהירות עושים שם. והנה על יד הכותל המערבי הורסים. זה לא נעשה על דעת מישהו

לפי היכנון. מספיק ששדי קולק יושב עם חיים הרצוג שחי דקות והורסים ומשה רחובות. יתכן

שגם גוררים קצת מן השארם ומהן הרומנטיזם של דבר שהיה כמסגרת ידועה מאוד בשנים. אמנם זה

לא היה מבחינת ההלכה ואיני יודע אם אבן זו או אחרת קדושה, אבל איני יודע מדוע הורסים

מה שהורסים. כל יום שהמימשל הצבאי שולט על המקומות האלה, אין זה טוב. אם ביום ששי באו

ארבעה קאריס מוסלמיים להתפלל במסגד וחמסגד היה סגור והם לא יכלו להתפלל, בפעם הראשונה

כשכאו לשם אחרי עשרים שנה, הרי זוהי זוועה. מדוע אפשר היה על יד הכותל המערבי לעשות

חפלות, מדוע אי אפשר היה לערוף חפלה ביום ששי במסגד? האם רק מפני שהקאריס לא באו לפי

הזמנה המושל הצבאי? אני יכול להבין שלגבי ענין של שלטון אזרחי, שזהו ענין של שיפול

of the

Section 1.

Section 2.

Section 3.

Section 4.

Section 5.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

ברבנות אנשים, צריך ההסדר לקחת זמן. אבל את הפיקוח על המקומות הקדושים, על מספר מסויים של מקומות קדושים מוסלמיים ועל עשרים וכמה מקומות של נוצרים, אפשר היה להעביר מיד למשרד הדתות לספל בזה, והוא היה מטפל בזה בדרך הרבה יותר שקטה ונוחה. בעניינים כאלה עדינים כל כך הרי איזה דבר קל שאינו בסדר כבר מרגיז.

לגבי עצם ענין החוק, גם אני חושב שאי אפשר למנוע חוק, אבל צריך

להזהר שלא יקיף רק חלק מהשטח המשוחרר. איני מזלזל בביטוי "כבוש". מבחינה הלכתית

גם זהו שחרור.

השר מ. בנטוב: כבוש היצר.

השר מ. בגין: מהו התרגום של הביטוי האנגלי occupied ?

השר ז. ורחפטיג: וודאי יש הבדל בין ירושלים ובין יתר ערי הגדה המערבית. אבל

ההבדל אינו פרינציפיוני. פה ישנה עיר חצויה וצריך לאחד אותה. פה

גם מרוכזים המקומות הקדושים. לכן יש טעם לחוקק חוק מיד. איך יהיה החוק ? אמרתי אתמול

לשר המשפטים שאני חושב שצריך ללכת בדרך של חוק-הסמכה, כי בחוק לא נוכל לפרש את כל

הבעיות וגם לא כדאי לפרש את הכל. צקין שיהיה מיד חוק קצר ביותר מפני שהעיר חצויה וצריך

להסדיר את הבעיות המוניציפליות וצריך גם להסדיר את הפיקוח על המקומות הקדושים ומסטיכים

שר זה לעשות זאת ושר אחר לעשות זאת. עד כמה שאפשר יש להסתמך על חוקים קיימים ולכן יש

להזכיר את החוק על המקומות הקדושים, להסמין על החוק על המקומות הקדושים את ענין הפיקוח

על המקומות הקדושים, ואם העניינים המוניציפליים יש להסדיר בהמשך לחוק המוניציפלי הקיים.

יש לנו כבר הענין הזה של הסטאטוס קבו. אפשר להזכיר בחוק ההסמכה על המקומות הקדושים

שמירת הזכויות והפריבילגיות שיש לכל הכנסיות הדתיות לגבי ענין זה. זה צריך להזכיר באיזו

דרך שחיא, ואז יש חוק מיוחד לענין ירושלים.

איך יקבל הצבור את הדבר הזה ? הצבור יכול לקבל את החוק היבש הזה

בחגיגות מרובה. אבל החוק צריך להיות יבש ולהסדיר את הסידורים הדרושים.

מדוע אני אומר שצריך להסדיר את הרשות המוניציפלית מיד ולא

דווקא למטרות אותה לשלטון הקיים ? אפשר להשאיר את השלטון הקיים, אבל צריך להשאיר פתח

לדינמיקה. בהכרח שמיד נגש לבנייה, לשיכונים, לשיקומים של מוסדות יהודיים שהיו קיימים.

הגוף המוניציפלי הערבי הקיים לא יוכל לעשות זאת. צריך להשאיר איזה פתח לדינמיקה,

שאפשר יהיה להוציא שטחים לרובע יהודי. השיטה של רובע היא טובה, ואפשר חמיר לשנות. ברבע שירצה מישהו לבנות, מוסד שהיה קיים בעיר העתיקה - פנו אלי ישיבות שרוצות לעבור חזרה לעיר העתיקה, לקבל קרקע שלהם לבנות, יוכלו לעשות זאת לפי שיטה הרובע והוצאת שיכונים. היות וכל זה בפנה מסויימת, אפשר כעבור חדשיים להוציא את הפנה הזאת מהרובע הזה.

מר י. תקוע: אני חושב שעלינו להבחין בין הבעיה, שהייתי מגדירה כבעיה

אסטרטגית לבין הבעיה הטקטית. מבחינה אסטרטגית אין ספק

שיהיה צורך בחוקים. אבל הבעיה בשלב זה היא בעיה טקטית. לכן אין לזלזל במצב שבו אנחנו נחונים, אנחנו עדיין בעיצומה של מערכה בינלאומית לא פשוטה ולחצים רבים אפשריים. היו"ר השר י.ש. שפירא: במונחים צבאיים מדברים על אסטרטגיה וטקטיקה. אבל אודה ולא אבוך שהענין הזה מטושטש קצת.

השר מ. בנטוב: אסטרטגיה פירושה מה שרוצים להשיג, טקטיקה פירושה איך להשיג

זאת.

מר י. תקוע: ברבע זה אנחנו נמצאים במערכה בינלאומית. במערכה זו אחד הדברים

שאנחנו צריכים לשאול את עצמנו הוא: האם אנחנו מעוניינים

בלחצים או לא? יתכן מאד שנחליט לעמוד בלחצים ונתיה מסוגלים לעמוד בהם. אבל הבעיה

היא: כיצד למנוע אותם? אני קצת מחמיר בנקודה זו. ראינו אפילו בישיבה הנוספת של

מועצה הבטחון מה היתה עמדת בריטניה. לפני מספר ימים היתה רחוקה מאד מלהצטרף לתביעה

לנסיגה לקוי שביחת הנשק. אולם בישיבה הנוספת, כאשר מישהו העלה את המושג בכלל

של קוי הפסקת האש שעכשיו קבענו בסיני ובגדה המערבית והנקבעים הבורק בסוריה, קם הנציג

הבריטי ופמל את המושג הזה ואמר: יש קו אחד והוא קו שביחת הנשק. וודאי עלינו לא

להגיע מזה למסקנות ולא להבהל, אבל השאלה היא כעת שאלה פשוטה מבחינה טקטית: האם

אנחנו מעוניינים למנוע לחץ שעלול להווצר בימים הקרובים כדי להביא לנסיגה לקוי

שביחת הנשק או שאנחנו מעוניינים במערכה המדינית הזאת להעלות לחצים כאלה. לדעתי במצב

הטקטי הזה לא הכרזות ולא חוקים יקבעו את עתידה של ירושלים ואת מקומה של ירושלים

כעיר הבירה אלא מעשים. הייתי אומר כי ההכרזה היפה ביותר בשבילנו כאן בישראל ובשביל

העולם כולו היה עצם שחרור העיר העתיקה על ידי צה"ל. אני חייב לומר כי אינני רואה

לא מבחינה מדינית, לא מבחינה היסטורית ולא מבחינה רגשית לגבינו כאן בארץ, לגבי יהדות העולם ולגבי העולם כולו צורך לחזק את ההכרזה החגיגית הזאת של עצם שחרור ירושלים. הייתי מוסיף עוד משהו. הכל טוב ויפה שקבענו לעצמנו שהעולם הנוצרי איננו מעוניין בבינאום. אני מוסיף שיקול נוסף על השיקול של החביעה העולמית לסגת לקרי שביחה הנשק. "קבענו לעצמנו" שהעולם הנוצרי איננו מעוניין בבינאום, על העולם המוסלמי זה נתקבל. איני בטוח אם החביעה הזאת לא תעמוד בכל תקפה, אם לא בעוד מספר ימים הרי בעוד מספר שבועות. איני יודע כיצד נצטרך להאבק כדי לעמוד נגד זה.

אני אומר טוב: אני האחרון שבא להציע שניכחל או נחרשם מלחצים, אבל הבעיה היא טאקטיה כיצד למנוע את הלחץ ואת הכפייה לסגת עד לקרי שביחה הנשק במועצת הבטחון וכעצרת האו"ם, כיצד למנוע גיבוש חביעה לבינאום ירושלים. במצב כזה נדמה לי כי השאלה הטאקטיה של היום או של מחר, אטאט האם לחוקק עכשיו חוק ולצאת כהכרזה חגיגית נוספת מעל במה הכנסת או בדרך אחרת, היא בחינה פשוטה אם צער כזה או אחר יחזק את שליטתנו על המקומות אצא המשותפים ויחזק את מעמדנו גם מבחינה פנימית ובינלאומית או להיפך יחליש את מעמדנו ואולי על ידי זה נקפיץ כל מיני גורמים ללחוץ עלינו. ויש עוד דבר, שזה לדעתי שיקול מכריע: הכנת חוק פירושה פרק זמן מסויים.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: חוק כזה אפשר להעביר ביום אחד.

מר י. תקוע: אני למעשה הולך פה בעקבות שר החוץ.

השר מ. בגין: זה לא מפתיע אותנו.

השר ז. ורמז: שר החוץ היה בעד חוק.

מר י. תקוע: אז אני בעניין זה נגד שר החוץ. הבחינה צריכה להיות: מה דרוש לנו כעת כדי לחזק את אחדותה של ירושלים? אם אנחנו יכולים

מיד, על ידי צו או בלי צו ובלי חוק להביא לכך שעיריית ירושלים תתן את כל השירותים הדרושים, נעשה זאת. אם אנחנו מגיעים למסקנה שלגבי דבר מסויים אין מנוס מחוק, נחוקק חוק, אבל

שהחוק יהיה מעשי בשלב זה. איני מדבר על מה שנעשה כעבור חודש או כעבור חצי שנה, נצא אז

בחוק ירושלים, בחוק ירושלים המשותפת והמאוחדת, בכל מה שאנחנו רוצים. אבל הבעיה היא

בעיה מיידית. מה שניתן כבר לקבוע כעת, מה שאפשר לעשות על ידי מעשים בלי חקיקה, נעשה זאת.

אם להגדרת תחום ירושלים, אין להסנע מאיזה צו, נוציא את הצו הזה. אבל מבחינה בינלאומית,

מכחינה פנימית, מכהינה היסטורית וסנטימנטלית, אין צורך כעת, כשמתחילה רק המערכה הבינלאומית, כאקט חגיגי באופן מיוחד. האקט החגיגי באופן בולט היה שחרור ירושלים על ידי צה"ל. אני מציע שכל מה שניתן כבר לבצע היום, שירותים ודברים אחרים יעשו ועושים. אם יש משהו שלא ילך בלי איזה שהוא צו, נעשה זאת, אבל בשלב זה אין צורך ללוותו בחגיגות ובהכרזות.

אני מקבל את ההצעה המעשית לגבי השילוב של המימשל הצבאי ושל העירייה. אין כל ספק שגם פה הבחינה אינה בחינה חוקתית משפטית. זו אינה הבעיה היום ולא תהיה בעבור שבוע. היא תהיה אולי כך בעבור חצי שנה. הבעיה היא: מה דרוש כדי לשמור על השקט ומה דרוש כדי להבטיח שכל הסידורים יתקדמו ויבוצעו ללא כל הפרעה? אם אפשר למצוא הצעה מעשית משפטית, בלי חקיקה מיוחדת, כדי לאפשר למימשל הצבאי להמשיך בעבודתו וגם לשלב את העיר העתיקה בעירייה, עלינו לעשות זאת. בין הדברים הסמליים, שאולי ניתן וכדאי לחשוב עליהם,

הוא למשל שהמימשל הצבאי לא ישב דווקא בעיר העתיקה של ירושלים, אלא שאת המשרד של הרצוג נעביר לרמאללה. פה יש איזה שהוא רעיון סמלי. אם אין אנחנו כובשים אלא משחררים, יהיה השלטון על הגדה המערבית מרמאללה ולא דווקא מהעיר העתיקה.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: תוסיף: ושהעירייה תשב בעיר העתיקה.

רב אלוף צ. צור: רציתי להוסיף אינפורמציה לגבי התחום המוניציפלי של

ירושלים הערבית. כפי שהודיעו לי כרגע בטלפון,

נקבל היום ספה מסומנת. יש שלשה זכרים שכדאי להבחין.

ישנו תחום מוניציפלי פורמלי רשמי, שהוא איננו עונה

לצרכים שלנו. אין בו לא הר הצופים, לא הר הזיתים ולא ארמון הנציב. זהו התחום

הפורמלי הקיים היום. יש דבר שני קיים: יש תחום כנין ערים, שבו אצא הוסמכה עיריית

ירושלים הערבית להיות הסמכות לגבי תחום רחב יותר, לגבי סביבה הכוללת גם את שפת,

גם את הר הצופים וגם את הר הזיתים. כלומר סמכות זו הוציאה את הרשיון למלון. ישנו

תחום שלישי. מסתבר שבסוף שנת 1966 הוגש לפרלמנט הירדני תיחום חדש של התחום

המוניציפלי של עיריית ירושלים, שכלל בתוכו גם את קלנדיה בצפון והגיע עד מבואות בית

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

לחם כדורם. ההצעה הזאת לא אושרה עדיין על ידי הפרלמנט היורדני. כלומר אם נרצה לנצל את האקט הזה, אם נחליט שזה חשוב, יש לנו פה האפשרות הפורמלית.

השר מ. בנטוב: אני מבין שכולנו רוצים בבסיס חוקי בשביל אינטגרציה של

ירושלים העתיקה בתוך ירושלים וכו'. שמעתי מפי שר המשפטים

ומפי רב אלוף צור, שלפי הקונבנציה של האג בשטח שנלקח ממדינה אחרת שולט הצבא שכבש ולא הממשלה שכבשה.

השר מ. בגין: הצבא עומד תחת הממשלה.

השר מ. בנטוב: אבל הפעולה היא דרך הצבא. השאלה היא: האם חקיקה חוק על

ידי הכנסת, שזוהי רשות אזרחית, מתאימה לקונבנציה של האג

או שמוכרחים ללכת לתת הוראות למושל הצבאי? האם צריך לעשות זאת עד שמכריזים על סיפוח? אני מבין כי ברגע שמכריזים על סיפוח, הם נהפכים לאזרחים של הארץ הזאת.

השר ז. ורהפטיג: זה יכול להעשות בבח אחת.

השר מ. בגין: עד שנחליט יהיו residents.

השר מ. בנטוב: האם חקיקה של הכנסת, שהיא מוסד אזרחי, יש לה תוקף לפי חוק

בינלאומי על השטחים הנכבשים או שכל מה שאנחנו רוצים

לעשות וחייבים לעשות הוא דרך המושל הצבאי שיכול כמובן לקבל כל הוראות מהממשלה. כמובן

שאם ההוראות נותנת הממשלה, אבל האקט, הפרוקלמציה וכו' באים בשם המושל הצבאי, כמו

שכשעחו בן גוריון חתם בתור שר בטחון ולא בתור ראש ממשלה. זהו אקט צבאי, כמובן אחרי

שהממשלה החליטה. האם אין זה נותן לנו כסיס חוקי לכל הדברים והסידורים שנחליט עליהם?

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: מספר סלים בשם אלה שיצטרכו לעשות את המלאכה, לא של כיבוש

ירושלים, היא נעשתה על ידי צה"ל, אלא נאמר של כיבוש חקיקתי

של ירושלים.

אני מהין כי כאשר מדברים במדיניות, יכולים להזמין משהו

בבחינת "כפור חם". בשביל המדינאים זוהי פורמולה: אינני רוצה להרגיז את זה ואני רוצה

להשיג את זה. זהו "כפור חם". אולי חובתם של עושי חוקים לעמוד גם במכחנים כאלה.

אבל דומני שעם כל הדיבורים על מינהל, על העכרח ענינים בין עיריה לעיריה, על שיתוף

The above information is being provided to you for your information only. It is not to be used for any other purpose.

Part 1, Section 1 This section contains information regarding the activities of the organization in the field of international relations. It is intended for the use of the staff of the organization.

Part 2, Section 2 This section contains information regarding the activities of the organization in the field of internal relations.

Part 3, Section 3 This section contains information regarding the activities of the organization in the field of external relations. It is intended for the use of the staff of the organization.

Part 4, Section 4 This section contains information regarding the activities of the organization in the field of internal relations.

Part 5, Section 5 This section contains information regarding the activities of the organization in the field of external relations.

Part 6, Section 6 This section contains information regarding the activities of the organization in the field of internal relations.

This section contains information regarding the activities of the organization in the field of external relations. It is intended for the use of the staff of the organization.

Part 7, Section 7 This section contains information regarding the activities of the organization in the field of internal relations.

This section contains information regarding the activities of the organization in the field of external relations. It is intended for the use of the staff of the organization.

עיריה וכו', לא נגענו עדיין בשורש הבעיה. ושורש הבעיה הוא: איך מטילים את משפט המדינה שם? אין אני שולל מינהל מוניציפאלי. אבל אני שואל: מהו קורה רצה בירושלים העתיקה, אונס או גניבה, לפי איזה חוק שופטים ומי שופט? אלה הם החיים היומיומיים שכבעיותיהם יתקלו היום ומחר. אומר רב אלוף צור: תתנו חוק כזה שמצד אחד מטילים בירושלים את המשפט של המדינה, אבל שלא יגידו שאין מטילים אותו בכל הגדה המערבית, ומה יהיה בגדה המערבית? מי ישפוט כחברון, בג'נין ובמקומות אחרים, ולפי איזה חוק ישפוט? אחרי שהקמנו את המימשל הצבאי אנחנו מקיימים את כל המינהל הירדני ואת כל בתי המשפט הירדניים.. כבר קבענו עבודה מסוימת שאנחנו יושבים שם בתור אוקופטורים.

השר ט. בנטוב: בתי הדין הצבאיים או בתי הדין הירדניים?

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: אני חושב שתכוננה להפעיל את השופטים הירדניים. צריך להיות בית דין צבאי, אבל השופט שופט לפי החוקים הקיימים. אמרתי לשר המשפטים: אין אני קובע לגבי התוצאה המדינית, אבל

אני מבקש מכם שתגיעו למסקנה ברורה בענין הטלת המשפט שם. ברבע שאנחנו מטילים את המשפט הישראלי שם, זה מוכרח להיות על ידי חוק, כל היחור משתמע ואין כאן בעיה. ברבע שהחוק הישראלי חל, יכול שר הפנים בתוקף פקודה שחלה על כל העיריות, לתקן. כל הגמישות הזאת ניתנה בחוקים הקיימים. הבעיה היא: איך אנחנו מגיעים להטלת המשפט שם? הבעיה אינה חדשה. היא היתה בשנת 1948, היא היתה מוכרחה להיות בשנת 1948. אפילו כשהיתה מלחמת אזרחים, הגיעו לחוק ששה שיפוט וסמכויות מתוך זה שיצאו ממדינת החלוקה. המודר הוא, כי מי שקורא כיום מנשר מספר 1 מחוק ששה שיפוט וסמכויות רואה לפניו ניסוח מונסטרואי.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אתה "מעליב" אותי, אני כתבתי אותו.

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: אני מדבר בטרנספקטיבה ההיסטורית.

השר מ. בגין: אבל "המפלגה" הצליחה.

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: "כל חוק הקיים על מדינת ישראל כולה ייראה"/היינו פרזומפציה

לפי סעיף 24/ "נחל על כל השטח הכולל את מדינת ישראל וגם

כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הגדיר אותו במנשר כמחוזק על ידי זה"ל."

משמע יש לך "מדינת ישראל" ויש לך "חלק ששר הבטחון הגדיר

אותו כמחוזק." היה שופט, ושופט נכבד היושב כיום בבית הדין העליון, שאמר כי מכאן

... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...

ART. 10.

... the ... of ...
 ... the ... of ...

... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...

ART. 11.

... the ... of ...
 ... the ... of ...

ART. 12.

... the ... of ...
 ... the ... of ...

... the ... of ...
 ... the ... of ...

נוכח שהשטח המוחזק איננו שטח של מדינת ישראל. וזה במדה ידועה של הגיון. בצדק שכחנו את החוק הזה ואיננו רוצים לחזור אליו.

השר מ. בגין: היועץ המשפטי הגיע לפני שנה לבטל אותו.

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: לבטל אותו, אבל בלי אקט חוקתי מיוחד, אלא לבלוע אותו בנוסח החדש.

לכן אני מבקש דבר אחד בשם אלה שיצטרכו לעשות את המלאכה. אשר לצורת קבלת החוק, יכולים לספול בזה באופן הגיגי יותר ובאופן הגיגי פחות. אבל צריכה להיות מחשבה בהירה והחלטה בהירה ביחס לחוקן. לא נוכל לפתור את הבעיה הזאת מבלי להטיל על ירושלים את המשפט הישראלי, את משפט המדינה.

השר מ. בנטוב: על כל החלקים.

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: אני מדבר עכשיו על ירושלים. לגבי יתר החלקים אין החלטה מדינית. צריך לחפש נוסח שלא ישחטף משהו מיוחד לגבי

יתר החלקים. אבל את "השור" הזה צריך לתפורס בקרניו.

השר מ. בנטוב: איך זה מתיישב עם הקונבנציה של האג?

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: הקונבנציה של האג אינה מדאיגה. ברוב שהחלטנו על אנקסיה של ירושלים, יכולים לעשות זאת בצורה עקיפה ובצורה ישירה.

ממילא לא נחיה עם הקונבנציה של האג, כי לא נשאיר את השטח המשוחרר כשטח כבוש.

היו"ר השר י.ש. שפירא: תרשו לי להעיר מספר הערות ובסוף לסכם סיכום מעשי.

כשבאתי אל בן גוריון יחד עם שבחאי רוזן והבאתי לו

את המינשר על השטח המוחזק אמרתי לו כמה שזה סוטה מהודעת מושל צבאי עם כיבוש -

פחסכמי האג. הוא אמר: אז מה תהיה התוצאה מזה? אמרתי לו: התוצאה יכולה להיות

"רצינית" מאד, שבהוצאה הבאה של ספרו של אופנהיימר על חוק בינלאומי תהיה למטה

הערה שבישראל נהגו אחרת. הוא צחק ואנחנו צחקנו ובוזה גמרנו את העניין.

אני רוצה להגיד כמה דברים גם ביחס להסכנות וגם ביחס

לחגיגיות. כשעשינו מה שעשינו ביחס לירושלים ב-1948 היתה זו דרך הרבה יותר הססנית

מהדרך שהמתונים שבינינו מציעים עכשיו. וזה הוכתר בהצלחה רבה. בזכות ההסכנות

... ..

1000

1000

... ..

... ..

1000

1000

... ..

1000

1000

... ..

1000

... ..

... ..

... ..

... ..

הזאת - כמובן לא רק בזכות ההסכנות אלא בצבא בגלל הפעולות שעשינו, והפעולות היו נמרצות, העבירו את משרדי הממשלה והכנסת - אגב אורחא לא העבירו את הכל, אפשר היה להעביר יותר - הגענו למה שהגענו. מזה איני חושש. אני יודע כי נוסף לכל מיני נימוקים שטענו נגד בינאום ירושלים נשמעו פה נימוקים כאלה שאפשר פה כמעט ברוב ניכר של דעות לקבל החלטה נגד בינאום ירושלים. אבל אני חושב שנוסף לכל הנימוקים עובדה היא שאין מקום בעולם שהוא

internationalized. אין דבר כזה.

קורפוס ספרטום.

השר ס. בנין:

היו"ר השר י.ש. שפירא: אם תקרא לזה "קורפוס ספרטום" לא יהיה מזה קל יותר לעניין. אין דבר כזה בעולם. נכון אמר השר ורהפטיג שרק לפני שבועות ספורים ראינו מה יצא מכל הדבר הזה. משב הכל פה אחד וכוה חיל האו"ם איננו. אי אפשר לקיים רבנות - זהו פרינציפ של החוק הבינלאומי - כשאי אפשר לקיים יחידה לאומית או בינלאומית שאין כוח לקיים אותה. אי אפשר לקיים אותה עם סדרנים, אפילו אם ילבוש אוניפורם מיוחד ואפילו אם יהיו להם אקדוחים.

אני חושב שד"ר ורהפטיג צודק ואיננו צודק בענין זה

באמרו שלא טוב עשו שלא הכניסו מיד לענין את משרד הדתות. הוא צודק בעובדה שמשרד הדתות צריך היה מהרגע הראשון להכנס לענין. ואני חלל בשתי ישראל באפי ביום רביעי אחר הצהריים לראש הממשלה ובנוכחותו של ד"ר ורהפטיג הבעתי כמה דברים. הבעתי שייאמר כי משרד הדתות מטפל בענין. אני הבעתי שענינים של המקומות המוסלמיים יקבעו על ידי ועדה של כוהני הדת המוסלמית, שענינים של המקומות הנוצריים יקבעו על ידי ועדה של כוהני הדת הנוצרית ושעניני הכותל המערבי - לא דברו אז על המקומות הקדושים בכלל - ייקבעו על ידי הרבנים הראשיים. זה גם היה בהצהרתו של ראש הממשלה.

אני רואה צרות צרורות יותר מהדגל שהיה על המסגד

והצילומים שהיו ממנו - ממערה המכפלה. מערה המכפלה זהו מסגד מוסלמי. מעולם לא היחה לנו שם שום אהיזה ולא היחה לנו רשות כניסה לשם.

זו היחה בזירה.

השר ס. בנין:

רשות כניסה למסגד שלהם? צריך לנהוג פה בעדינות

היו"ר השר י.ש. שפירא:

יוצאת מהכלל. מוטב היה כבר לחפש דרך ששם יהיה שלטון

... ..

... ..

...

...

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

...

...

מוסלמי שירשה ליהודים לבוא לשם, אפילו להתפלל שם. אבל זהו המכסימום.

השר מ. בנטוב: את מסגד עומר באו היהודים חמיד לראות.

היו"ר השר י.ש. שפירא: ויכוח כזה כאילו מערת המכפלה היא מקום קדוש יהודי,

זה מתאים לימי הביניים ולא למאה העשרים..

סגן השר י.ש. בן-מאיר: אפשר לקבוע שהוא קדוש לכל הדתות.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אין הוא קדוש לכל הדתות, הנוצרים אינם מעוניינים בו.

זהו מסגד של המוסלמים, אתה יכול לחיות בלי זה. מאות

בשנים לא הגענו לשם. אבל זוהי דעתי.

עכשיו אני רוצה לומר, ד"ר ורנפטיג, וזאת אני אומר

איני רואה שום סבה לכך,

גם לרב אלוף צור, מדוע אם באו ביום ששי ארבעה קאדים מוסלמיים להתפלל צריך לשלוח אותם

הביתה ומדוע לא יבואו לשם עשרות ומאות מוסלמים מהכפרים בגליל וממקומות אחרים להתפלל

במסגד עומר. אנחנו יכולים הרבה דברים לארגן. מדוע איננו יכולים לארגן את זה?

במקום שבשטח הגדול הזה יעמדו 4 קאדים ויחפלו, יעמדו מאתיים ויותר.

זה אורגן ליום ששי הקרוב. ביום ששי האחרון היו

רב אלוף צ. צור:

משוט דאגות אחרות.

כהביעה שחבעתי אז מראש הממשלה אמרתי: יש אצלנו בצבא

היו"ר השר י.ש. שפירא:

פלוגה צ'רקסית, אני הייתי מבכר שבשטח של הר הבית

יעמדו עשרים צ'רקסים ומוסלמים וישמרו. הם חיילים ממושמעים. כמובן תהיה עליהם עין

מקוחה. אינני צריך ללמד את צה"ל איך עושים זאת. אמרו: לא חיילים צריכים לשמור שם.

טוב, לא חיילים, יהיו סדרנים, תלבישו אותם איך שתלבישו, אבל שיהיו מוסלמים, צ'רקסים או

דרוזים. בענין זה צריכה להיות מצדנו רגישות גדולה מאד.

משהו ביחס לעיריית ירושלים וביחס להריסות. ראשית כל:

הריסות שנעשות היום הן הריסות בלתי חוקיות, אבל טוב שהן נעשות.

רב אלוף צ. צור: הן נעשות באופן חוקי, המושל הצבאי אישר אותן.

היו"ר השר י.ש. שפירא: המושל הצבאי צריך לאשר דברים הנחוצים לו לבטחון או

הנחוצים לו כדי למנוע מגפות או למען הסדר השוב.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

מסביר שלמען הסדר הטוב ומבחינה בריאותית - דבר שהיה קיים מאות בשנים, אין זה בוער להרוס במשך יומיים.

רב אלוף צ. צור: אין אני בא לומר אם זה טוב או לא טוב.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אני הושב שזה טוב מאד.

רב אלוף צ. צור: אבל אני רוצה להסביר את התהליך. זה נעשה בצורה מתוכננת

ביזמתו של ראש העיר כאן ועם אנשי משרד ראש הממשלה המטפלים באחרים היסטוריים, עם פרופסור אבי-יונה מהאוניברסיטה ועוד פרופסור אחד. הם בדקו את הענין עם האדריכל שרון המטפל באחרים היסטוריים בכל הארץ. לא היתה זאת פעולה פרשיזנית של איזה מפקד במקום, טפלה בזאת קבוצת אנשים חושבים ויודעים, שהם עשו את הענין כפי שעשו. בסך הכל עשו כפי הנראה עבודה טובה, אבל מבחינה חוקית זה "מכוסה". אתה יכול להגיד שהיו צריכים לשאול קודם ולהתייעץ.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אני בפירוש בעד זה. בקרתי עשרות, אם לא מאות פעמים,

ליד הכותל הטורבי. הייתי פעם תושב ירושלים, אחרי כן

כשהייתי בא לירושלים, הייתי מבקר שם. זה היה דבר מבייש ונורא. ואחרי כן היתה "ועדת הכותל המערבי" וכתבו על כך איזה טפשים היינו כשהברון יוטשילד רצה לקנות את הכותל ואנחנו לא רצינו בשעה שאפשר היה לקנותו בעד סכום קטן. אם יעשו שם רחבה יפה עם גנה עם דקלים לפני הכותל, זה יהיה דבר יפה. איני חושב שעיריית חל-אביב צריכה דווקא לרכוש דקלים שכל אחד יעלה 2,000 ל". אבל איני רואה איך כל זה פוגע בדת.

אני נגד ועדה עירונית, אני בעד איחוד ירושלים. אבל מה

אנחנו אומרים? זוהי אמנם ירושלים, היא מאוחדת, אבל היא לא כל כך מאוחדת, בעיר העתיקה יהיה ועד משלו. את זאת איני רוצה. כבר העיר אחד החברים: אצטרך לבקש אצלו להקים ישיבה זו או אחרת או לתקן את החורבה? איני רוצה את זה. אם אתה רוצה לאחד את ירושלים, יתאפקו החברים היהודיים עם המחלוקת המפלגתית שלהם.

השר מ. בגין: היום אין.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אבל רב אלוף צור מפקד שבעתיד טוב תהיה מחלוקת מפלגתית.

יקיימו עיר אחת ועיריה אחידה.

... ..

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ביחס לחוק - כיצד אני רואה את החוק? יש לנו למעשה שתי הצעות.

ד"ר א. יריין:

ואשר לשאלה של עיר הבירה?

היו"ר השר י.ש. שפירא: כמובן שאני מתנגד בשלב הזה לכל צורך להכריז על ירושלים כעל עיר

הבירה. אין כל צורך בזאת. אנחנו יודעים שזוהי עיר הבירה,

אף על פי שמעולם לא נכתב שזוהי עיר הבירה.

השר מ. בנשוב: כל העולם יודע זאת.

היו"ר השר י.ש. שפירא: כל העולם יודע, חלק מתנגד לכך וחלק איננו מתנגד. רוב השגרירים

והצירים אינם באים לירושלים, או שהם באים בערב ואינם באים ביום.

איני רוצה לפחור את הפרובלימה הזאת יותר. לא איכפת לי שעוד עשר שנים לא יהיה לי ביום

העצמאות התענוג לראות שם את השגריר הצרפתי או אפילו האמריקאי. אני יכול לחיות בלעדיותם

ואיני צריך להכריז היום על ירושלים כעל עיר הבירה. מה שאני צריך היום לעשות הוא, שאני

צריך לעשות את האיחוד של ירושלים, איחוד של ירושלים ובתוך זה העיר העתיקה שבין החומות

וגם החלק הערבי שמחוץ לחומות וגם הר הזיתים (לא החפניתי עדיין ללכת לחפש את קבר אני

שבהר הזיתים) ואת הר הצופים. איני רוצה לנגוע בבית לחם, כי בית לחם היא מפורסמת כעיר

עתיקה לא מחוץ מאשר ירושלים. אם זכרוני אינו מטעני, הרי בתנ"ך נזכרת בית לחם לפני

ירושלים.

השר מ. בגין: כן, וגם חברון.

היו"ר השר י.ש. שפירא: חברון כמובן.

השר מ. בגין: קריה ארבע.

היו"ר השר י.ש. שפירא: לשט כך אני צריך כבר לקחת את רש"י. התנ"ך נכתב בשעתו בלי

שלמה יצחקי. אחרי שאדון יבוסטי יצא משם, זה התחיל להיות

ירושלים.

אנחנו נצטרך להכין לממשלה בעניין ירושלים שתי הצעות-חוק

אלטרנטיביות. לא נחליט מה ברוב דעות. נביא את העניין בפני הממשלה על שתי ההצעות

סגן השר י.ש. בן-מאיר: מחליטים שיש צורך בחוק.

היו"ר השר י.ש. שפירא: עד כמה שדברי שר הפנים לא היו מוטברים אחמול, היום הם

מוטברים, ולפי זה כולם בדעה שיש צורך בחוק.

... ..

1917

...

1918

...

...

1919

...

1920

...

...

...

...

...

...

...

...

...

1921 ...

1922 ...

1923 ...

1924 ...

...

...

...

...

1925 ...

1926 ...

...

השר מ. בנטוב:

לי לא ברור.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

כל מה שאחה רוצה לעשות דה פקטו, אתה מוכרח לתת לזה אחיזה

דה יורה. ב-2 באבגוסט 1948 יצא אז המנשר. חוק שטח

השיפוט והסמכויות יצא ב-22 בספטמבר, כלומר בסך הכל חודש וחצי אחרי זה. במשך הזמן

הזה היו ויכוחים וצעקות עד לב השמים אם יש צורך בחוק הזה, כי במשך חודש וחצי כל העניין

לא פעל. מועצת המדינה הזמנית היחה מציעה חוק, למחרתו או כעבור יומיים היה דב יוסף

מפרסם צו וחזר על מה שאמרה מועצת המדינה הזמנית. זה היה דבר מגוחך. היינו מגוחכים.

העניין התחיל להסתבך. היה איהודי בשם יוסף'לה ויינברג והוא אמר שלא ישלם מסים.

השר מ. בגין:

הוא אמר: ירושלים אינה מדינת ישראל.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אנחנו מוכרחים לעשות חוק. ישנן שתי נוסחאות, נאמר אחת

אפורה ואחת ורודה.

אני יכול לחיות לפי תיקון בפקודה שטח השיפוט והסמכויות.

אקרא סעיף ראשון ואגיד מה התיקון, ואותו תיקון יהיה גם בסעיף השני; פה כתוב: "כל

חוק החל על מדינת ישראל כולה ייראה כחל על כל השטח הכולל את מדינת ישראל וגם כל חלק

מארץ ישראל, ששר הבטחון הגדיר במנשר כמוחזק על ידי צה"ל", ואני אוסיף: "וגם כל חלק

מארץ ישראל אשר הממשלה בהחלטה שתפורסם ב"רשומות" קבעה אותו". יש שאלה אם זה צריך

להיות באישור ועדה פרלמנטרית או לא.

השר מ. בגין:

איך יתורגם הביטוי "שטח מוחזק".

היו"ר השר י.ש. שפירא:

לא אקרא "שטח מוחזק". אני משאיר מה שכתוב פה.

התוספת שלי היא: "וגם כל חלק מארץ ישראל אשר הממשלה

תחליט עליו".

השר מ. בגין:

"תפעיל עליו את חוקי ישראל".

היו"ר השר י.ש. שפירא:

"תחליט עליו".

היועץ המשפטי מ. כן-זאב:

יהיו איפוא שלשה שטחים: א) שטח של המדינה, ב) שטח מוחזק,

ג) שטח משוחרר.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

בדיוק כמו שחיינו עד היום נמשיך לחיות.

השר מ. בגין:

אל תסכם בזאת.

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988

היו"ר חשר י.ש. שפירא:

אני בכלל אינני מסכים. נביא את שתי ההצעות לממשלה.

הפרקליט הצבאי הראשי מציע נוסח אחר:

"הממשלה, באישור ועדת חוק, חוקה ומשפט של הכנסת,

רשאית להחיל את דיני מדינת ישראל על אזור, אם דינים אלה כולל גם מקצתם, אינם חלים בו

ערב מתן ההכרזה

לענין סעיף זה "אזור", אזור בארץ ישראל אשר נתון

לשליטת מדינת ישראל ואינו נתון לשליטת גוף מדיני אחר.

2. סעיף אחד למקודה שנת השיפוט והסמכויות בסל.

יתכן שאנחנו נלך בדרך שלישייה. אבל זהו בעצם גם

כאן וגם כאן חוק-מסגרת, אשר הממשלה יכולה למחרתו, לאחר שיתקבל החוק, להגיד שזה חל על

השטח של ירושלים העתיקה, מבלי לקרוא בשם "ירושלים העתיקה", אבל לתת את התיאור. אתה

רוצה להכניס כבר היום את הר הזיתים והר הצופים - תכניס היום. אם תגיד, היום איני מעוניין

בחר הצופים, בהר הצופים אהיה מעוניין כעבור חרשיים - הרי כעבור חרשיים תהיה החלטה שזה

חל על הר הצופים, ואז יגיד שר הפנים שהוא מצרף את הר הצופים. עמדו על החשש שמא משה

שיאמר בנוסח זה או אחר יישמע מכלל "הן" גם "לאו". הרי בנוסח שאני מציע אין החשש הזה,

כי זהו חוק-מסגרת: היום מחליטים על ירושלים, מחר יחליטו על הר הצופים, מחרתיים יכריזו

על קלנדיה ויכול להיות שכעבור כך וכך זמן יכריזו על חברון, כלומר זהו מנדט לממשלה

לעשות את הדבר הזה. הכרזת הממשלה היא היא למעשה האנקסיה מבחינת החוק הבינלאומי.

חשר ט. כנטוב:

זוהי סמכות לאנקסיה אבל לא עצם האנקסיה.

כסובן האנקסיה נעשית על ידי החלטת הממשלה בחוקף

היו"ר חשר י.ש. שפירא:

החוק הזה. אינך אומר רק זה ושום דבר אחר לא.

דבר שני: בזמן שאחרי מכריז על העיר העתיקה, תכריז עוד

מספר דברים באותו חוק. תהיה החלטת הממשלה, תהיה הודעת שר הפנים בקשר לענינים

הטוניציפליים, יהיה צו של שר הדתות לפי החוק על "ועדת הכותל". איני צריך לעשות לי

היום חוק חדש בענין זה ביחס למקומות הקדושים; מה שהיה טוב לנוצרים 35 שנה, מה שהיה

טוב למוסלמים תחת שלטון נוצרי בזמן המנדט ונגד זה לא התלוננתם - זה טוב גם בשכילנו, אלא

אז היה נציב עליון נוצרי שקבע את זאת, היום קובע זאת שר הדתות שהוא יהודי. אבל זהו

18.8.81

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

18.8.81

... ..

18.8.81

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

כל התכול. ואז אין בזה אותה חגיגות שאחה רוצה. אבל ברגע שקבלה את החוק - או בנוסח שאני הצעתי או בנוסח שהציע הפרקליט הצבאי הראשי, אולי בענין הנוסח עוד נשב ויכול להיות שנמצא נוסח טוב עוד יותר - אז אנחנו יכולים להכנס לירושלים בביטחה, אבל בלי חופים ומחולות. זה המינימום הדרוש ואיני מציע ללכת יותר מאשר למינימום. זה יהיה נוסח מאופק. אבל עד ישיבת הממשלה עוד נשב שנינו ונחשוב בנידון.

זה אינו מצמצם. סגן השר י.ש. בן-מאיר:

עד יום ראשון יהיה לך נוסח? השר ז. ורהפטיג:

אני מציע שעוד ביום חמשי תהיה לנו ישיבה. היו"ר השר י.ש. שפירא:

אם יש לי ברירה בין שתי הנוסחאות אני מעדיף את הנוסחה השר מ. בגין:

של הפרקליט הצבאי הראשי, אולי בשינויי גירסה. אבל

אין אני רואה סתירה בין שתי הנוסחאות. אפשר לקבל את הנוסח הכללי ובענין

ירושלים לפעול מיד בעקבות הדבר.

אם אתה נכון להצטרף כדי שתהיה לנו הצעה אחת לפי היו"ר השר י.ש. שפירא:

הנוסח של הפרקליט הצבאי הראשי, אני מוכן לכך שנשב

מחר, לא כל הועדה, אבל היועץ המשפטי, הפרקליט הצבאי הראשי, נעמי סלומון, אני ואתה,

וננסה לעבד איזה נוסח.

מחר לא אוכל. השר מ. בגין:

הייתי רוצה לראות את שתי הנוסחאות. סגן השר י.ש. בן-מאיר:

אני מזמין אותך להשתתף בהתייעצות. היו"ר השר י.ש. שפירא:

שר המשפטים התחיל את הישיבה באמרו שהענין הוא דחוף סגן השר י.ש. אמצאצא בן-מאיר:

כיותר. אילו אפשר היה להביא את זה לכנסת השבוע,

היה טוב יותר.

אביא את זה ביום שני. היו"ר השר י.ש. שפירא:

אבל אם כבר מחליטים על כך, טוב שהממשלה תכריז כבר את סגן השר י.ש. בן-מאיר:

הכרזותיה וביום שלישי יתפרסם החוק.

החוק יחד עם כל הצויים. היו"ר השר י.ש. שפירא:

אנחנו נעבוד מחר ונפגש עוד פעם ביום החמשי.

... ..

1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF
1941 NOV 1, 11-0-121 IN THE MATTER OF
1941 NOV 1, 0. 11-0-121 THE UNITED STATES OF AMERICA
1941 NOV 1, 0. 11-0-121 VS

1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF

1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF
1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF
1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF

1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF

1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF
1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF

1941 NOV 1, 0. 11-0-121 IN THE MATTER OF

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

אני מציע לא להשאיר זאת ליום החמשי, כי בהתאם לנוסחה שחתקבל צריכים להכין את הכרזות הממשלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

את ההכרזות לא נכין ביום החמשי. את זאת אפשר לעשות ביום אמצא ששי, ראשון או שני, עד שבאים לכנסת.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

צריך את אישור הממשלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אם הנוסח יהיה רק מוסכם ומוכן אפשר יהיה לעשות זאת, אפשר יהיה לאסוף את הממשלה חוץ חצי שעה.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

מתוך הנחה שזה יבוא ביום שני לכנסת.

מר י. תקוע:

אם הבינתי, הרי הנוסחה שלך אינה טהייתת חוק חדש כי אם החלטת הממשלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

לא, שתי הנוסחאות זקוקות לחוק, אלא אני רוצה לעשות שני שלאים בחוק הישן, תיקון לחוק של מועצת המדינה

הזמנית.

אלוף שמגר:

אצלי זהו תיקון לפקודת סדרי חוק ומטעם.

המשן הדיון נדחה.

ה י ש י כ ה נ ו ע ל ה ב ש ע ת 12:10

10.10.10

... ..

10.10.10

... ..

10.10.10

... ..

10.10.10

... ..

10.10.10

... ..

10.10.10

... ..

10.10.10

... ..

10.10.10

... ..

10.10.10

10.10.10

... ..

פ ר ט י - כ ל
 ישיבת ועדה הסרים לעניין הסדר מעמדה של
 ירושלים המאוחדת, שהוקמה על-פי החלטה
 מס. 536 של הממשלה מיום ג' בסיון תשכ"ז -
 (11.6.67)

ד' בסיון תשכ"ז - 12.6.67

נכחו הסרים : י.פ. שפירא - יו"ר,
 א. אכץ,
 ט. בגין,
 ס. בנטוב,
 ז. ורהפטיג.

נעדרו הסרים : ס. דיין,
 ח.ס. שפירא.

סגן שר הפנים	-	י.ש. בן-סאיר
סזכירות הממשלה	-	ש. צויגריץ
היועץ המשפטי לממשלה	-	ט. בן-זאב
משרד החוץ	-	י. גרא
משרד המשפטים	-	א. ידן
משרד המשפטים	-	נ. סלוטון
נציג טר-הבטחון	-	רב-אלוף ג. צור
משרד החוץ	-	ט. רביב
פרקליט צבאי ראשי	-	אל"ט ט. סמור
משרד החוץ	-	י. הקוע

=====

(רשם מר י. סיטון).

היו"ר השר י.ש. שפירא: הזמנתי לישיבה זו גם את היועץ המשפטי ואת הגב' סלומון המתמרים כמוני להכין משהו בנושא זה. הרב אלוף צור וגם אני נייעזר הרבה מאד על ידי הפרקליט הצבאי הראשי שגם כן לן במלאכה הזאת. הבוקר קבלתי תזכיר בנושא עיריית ירושלים ממשפטן ישראלי חשוב מאד, פרופסור לבונטין. לא ידעתי את החוקר של ד"ר בן מאיר בכל הפרובלימה הזאת, אבל לאחר ששר הפנים אסר שד"ר בן מאיר יבוא במקומו, הניחה הודעתו את דעתי. אני רוצה להדגיש כי הנושא הוא דחוף כל כך, שאנחנו צריכים למעשה לשבת ללא הפסקה בנושא זה, כדי להגיע לאיזה שהוא סיכום.

בתור דברי פתיחה אני רוצה להגיד את הדברים הבאים: אתם יודעים כי כשקמה מדינת ישראל ולפני פירסום המנשר על הקמת מדינת ישראל היה ויכוח גדול במועצת המדינה הזמנית ובמינהל העט, האם יקבעו גבולות למדינה בחוף הדרוקומנט הקונסטיטוטיובי או הפרוקלמטורי. הוחלט כרוב דעות קטן שלא לקבוע גבולות, כך שהשם "מדינת ישראל" איננו אומר מבוחינה טריטוריאלית או גיאוגרפית שום דבר מלבד דבר אחד ברור שמצד מערב ישנו ים.

גנן השר י.ש. בן-מאיר: בפקודה השיפוט והסמכויות יש משהו. אגב אינני מפרש את זה לחומרה.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אגע מיד בכל הנושא הזה. מדינת ישראל קמה בשנת 1948. על כל פנים כך חשבו או כך נהגו שמדינת ישראל כוללת פחות או יותר מה שקבעה התלטה אונסקו"פ. זה לא בא לידי שום ביטוי. כאשר שוחזרה ירושלים המערבית, כאשר היה בירושלים המצור וממשל צבאי ולא היה ברור מהו המצב החוקי, נתפרסמו בעתון הרשמי "ורשומות" ב-2 באבגוסט 1948 שני מנשרים, בעמודים 66-67. שלטון צה"ל בירושלים מנשר מספר 1 אומר: "שלטון צבא הגנה לישראל בירושלים. מנשר מס' 1.

הואיל ושטחה של ירושלים הכולל את מרכיתה של העיר, חלק מסביבותיה ומבואותיה המערביים, הנו כחזקתו של צבא הגנה לישראל הסר למשמעתי; והואיל וחובה על צבא הגנה לישראל לקיים בשטח המוחזק את שלום הצבור ואת הבטחון ולשקוד על חקנת החוק והמשפט;

SECRET

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

SECRET

... ..
... ..

SECRET

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

לכן אני, דוד בן גוריון, שר הבטחון, מכריז בזה בשם הפיקוד העליון של צבא הגנה לישראל, לאמור:

1. המונח "השטח המוחזק" פירושו השטח הכולל את מרביתה של ירושלים העיר, חלק מסביבותיה ומבואותיה המערביים והדרכים המחברות את ירושלים עם השפלה, הכל כנתון בתחומי הקו האדום המסומן במפה ארץ ישראל החתומה על ידי והנושאת את תאריך היום, יום כו' בחמוז תש"ח (2 באוגוסט 1948), או בכל מפה אחרת שתבוא במקומה אשר תהא חתומה על ידי ותהא מסומנת כנ"ל.
2. משפט מדינת ישראל חל על השטח המוחזק.
3. תושבי השטח המוחזק נתבעים בזה לקיים שלום הצבור ומערכת כלכלתו, ולסייע בידי צבא הגנה לישראל ככל שיידרש.
4. ממנשר הזה יפורסם ברבים בכל הדרכים שאראן כיעילות ביותר.
5. המנשר הזה ייחשב בר תוקף לכל דבר החל מחצות ליל שבת, ו' באייר תש"ח (15 במאי 1948), ברם לגבי אוחס החלקים מהשטח המוחזק שחזקתם עברה לידי צבא הגנה לישראל לאחר כך, יהא המנשר בר תוקף רק החל מאותו הזמן.

דוד בן גוריון
שר הבטחון

ניתן היום, כו' בחמוז תש"ח (2 באוגוסט 1948).

בו כיום נתפרסם מנשר מספר 2 שמינה את ד"ר דב יוסף

להיות המושל הצבאי של ירושלים.

ופה אני רוצה להגיד כמה דברי-הסבר. אנחנו התחכסנו אז

בשאלה מה עושים עם ירושלים זאת, גם מפני שזה היה קרוב מאד להקמת המדינה והחלטת או"ם הייתה שריה, ואם כי לא נקבעו הגבולות, אבל כהחלטת או"ם נאמר משהו בדבר ירושלים, בענין אינטרנציונליזציה וכדומה. לא ראו אז לאפשרי לומר שזהו המשך של מדינת ישראל ולראות את זה כחלק של מדינת ישראל. מצד שני זה היה השטח שהוא נכבש כאילו על ידי צה"ל ואז השלטון צריך להיות צבאי לפי התקנות של קונבנציה האג. מצד שני היה היכר חשוב שהסדרים הבינלאומיים הקיימים ביחס לכיבוש צבאי ושלטון צבאי בשטח כבוש לא היו חלים כאן לא רק מבחינה סנטימנטלית והנרתנו הלאומית ביחס לירושלים, אלא גם מבחינה משפטית. אם מדינה פלונית כובשת שטח של מדינה אלמונית, זה דבר אחד, זה שטח כבוש פאר עקסעלאנס. אחרת היה המצב בארץ ישראל. זה היה שטח הפקר. באופן תיאורטי הייתה יכולה להשתלט עליה איזו מדינה שהיא. צה"ל לא כבש אותה מידי מדינה אחרת, אלא זה היה חלק שהיה שייך לאימפריה עותומנית, על ידי חרזה לוזאן זה נותק מטנה ונמסר בנאמנות על ידי חבר הלאומים לבריטניה כשטח מנדט.

השר פ. בנטוב: זה היה איפוא מבחינת מלחמה אזרחים.

היו"ר השר י.ש. שפירא: איש אינו יודע מה היה.

הלכנו בדרך זו גם ביחס לגליל המערבי. חיש מהר התברר

1. The first part of the report, which is the most important, is the one which deals with the general principles of the theory.

- 2. The second part of the report, which is the most important, is the one which deals with the general principles of the theory.
- 3. The third part of the report, which is the most important, is the one which deals with the general principles of the theory.
- 4. The fourth part of the report, which is the most important, is the one which deals with the general principles of the theory.

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

THEORY OF THE

שההסדר הזה איננו הסדר טוב, מפני שהיה חשש כי בשטח כבוש או לא כבוש אי אפשר לגבות מסים ואי אפשר לגייס חיילים, זהו שטח אחר. ואם גנב תל-אביבי ברח לירושלים או "וויצה ווערסה" צריך לעשות הסגרה, כי אלה הן שתי מדינות. זה התחיל חיש מהר להסתבך, בעיקר זה היה מורגש בשטח המסים. אשר לצבא, היו מתנדבים ואיש לא שאל שאלות. אבל היו מקרים בודדים שאנשים אמרו: אין זה חל עלי. בקשר למסים היה חשש להסתבכות. ואז הלכנו וחקקנו חוק "פקודת שטח השיפוט והסמכויות". מועצת

המדינה הזמנית חקקה אותו בזה הלשון:

"מועצת המדינה הזמנית מחוקקת בזה לאמר: כל חוק החל על מדינת

ישראל כולה ייראה כחל על כל השטח הכולל גם את מדינת ישראל וגם כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הגדיר אותו במנשר כמוחזק על ידי צה"ל". זה לגבי החוק. ואחרי כן אמרנו: "כל איש וחבר אנשים המוסמך לפעול במדינת ישראל כולה

ייראה כמוסמך לפעול בכל שטח הכולל גם את מדינת ישראל וגם כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הגדיר אותו במנשר כמוחזק על ידי צ.ה.ל."

החוק של החוק הזה הוא מיום 22 בספטמבר 1948. ושוב אמרנו: החוקף של הפקודה הזאת מ-15 במאי, כלומר מיום הקטת המדינה.

נחזור שאלה במשפט אנשי סילבסטר שהואשמו בריגול בבית המשפט פה.

הם הואשמו שבחקומת הפוגה הראשונה, כלומר לפני המנשר ולפני פקודת שטח השיפוט והסמכויות ריגלו. המשפט החקייים לאחר שהמנשר פורסם ופקודת שטח השיפוט והסמכויות נחקקה. היתה טענה של הסניגור ידידי יעקב סלומון אשר טען שבירושלים אי אפשר היה לרגל לרעת מדינת ישראל, כי היא היחה מחוץ לשטח מדינת ישראל; יתרה מזו: מעשה הריגול שהחלונונו עליו קדם גם למנשר וגם לפקודת שטח השיפוט והסמכויות. בית המשפט העליון דן בענין זה בהרחבה והוא החליט שבחוקף הפקודה הזאת והמנשר הזה הרי יש לראות את ירושלים כאילו היא חלק אינטגרלי ממדינת ישראל וזה היינו הך. שאלה דומה נחזור בבית המשפט באנגליה בקשר לברקלייס בנק, ושוב נשמעה הטענה הזאת. בית הלורדים, שהוא בית המשפט הגבוה ביותר באנגליה, לא קיבל את הטענה הזאת שאין זה שטח ירושלים.

השר ז. ורהפטיג: יש כאן חוספת 2א.

היו"ר השר י.ש. שפירא: זהו דבר פורמלי לא חשוב.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work done during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

2. The second part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

3. The third part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

4. The fourth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

5. The fifth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

6. The sixth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

7. The seventh part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

8. The eighth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

9. The ninth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

10. The tenth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

11. The eleventh part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

12. The twelfth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is a summary of the work done by the various departments and is intended to give a general impression of the work done during the year.

יש מה הצו של ביטול הממשל הצבאי בעמוד 376, על שלטון צה"ל

בירושלים מנשר מספר 3 ט-2 בפברואר 1949:

"בהתאם להחלטת הממשלה הזמנית לבטל את הממשל הצבאי בירושלים

ולקיים בה את כל סדרי השלטון הנהוגים בשאר חלקי מדינת ישראל אני, ויוד בן גוריון
שר הבטחון, מכריז בזה בשם הפיקוד העליון של צה"ל כי החל מיום ג' בשבט, שנים בפברואר
1949, מתבטל הממשל הצבאי שהוקם בחוקף שני המנשרים שנחפרסמו בעתון הורשמי מספם זה וזה
מיום 2 באבגוסט 1948."

זאת אומרת היו פה שני דברים: זה נשאר שטח מוחזק, אבל אין

בו ממשל צבאי ומשהו הוכנס כאן דרך אנב. אני עסקתי אז בכל הדברים האלה. לא אמרנו
"כל סדרי השלטון הנהוגים במדינת ישראל" אלא "הנהוגים בשאר חלקי מדינת ישראל", זאת
אומרת שירושלים היא גם כן מדינת ישראל. זה בסך הכל המינשו של שר הבטחון, שאיני יודע
מה אופיו החוקי של הענין הזה.

במדינת ישראל עצמה מתקופת ההקיעה צריך להזכיר חוק ייסוד

הכנסת הקובע שמקום מושבה של הכנסת הוא בירושלים.

השר פ. כגין: הוא הדין חוק הנשיא.

השר ז. ורהפטיג: גם בית המשפט העליון.

היו"ר השר י. ש. שפירא: אבל לא נקבע בשום חוק שירושלים היא בירת ישראל. אבכל בכל

זאת יש בזה סימן מובהק של היות המקום הזה אם לא בירת הארץ,

לפחות חלק מבירת הארץ שמה יושבת גם הכנסת ושם יושב גם הנשיא. ובשורה של חוקים רבים,
בפקודת בתי המשפט, בחוקי פיסקליים אחרים, כדברים על ירושלים כמו שמדברים על חל-אביב
ופתח תקוה ואין בזה ויכוח.

הקושי מבחינת החוק הבינלאומי שאני רואה אותו כיום ביחס

לירושלים הוא כזה, שבו בזמן שבירושלים החדשה אנהנו לקחנו שטח כאילו מן ההפקר, לא סמדינה

קיימת, הרי ביחס לירושלים העתיקה היתה שם לירדן מבחינת החוק הבינלאומי רבונות גם זה

יורה וגם זה פקטו, מפני שהם חקקו חוק בנידון, ואין צורך לומר שהיה להם שלטון זה פקטו.

כשכח נחפרסם ב"שיימס" מאמר על ידי אחד בשם הוצ' קין, מאמר נבזה שבו הוא אומר כי הוא בעד

בינאום כל ירושלים והוא אומר, הנה בעיון העתיקה שלמו הירדנים 20 שנה מבחינת הדתות היה שם

לשביעה רצון הכל.

the first of these is the fact that the...

the second is the fact that the...

the third is the fact that the...

the fourth is the fact that the...

the fifth is the fact that the...

the sixth is the fact that the...

the seventh is the fact that the...

the eighth is the fact that the...

the ninth is the fact that the...

the tenth is the fact that the...

the eleventh is the fact that the...

the twelfth is the fact that the...

the thirteenth is the fact that the...

the fourteenth is the fact that the...

the fifteenth is the fact that the...

the sixteenth is the fact that the...

the seventeenth is the fact that the...

the eighteenth is the fact that the...

the nineteenth is the fact that the...

the twentieth is the fact that the...

the twenty-first is the fact that the...

the twenty-second is the fact that the...

the twenty-third is the fact that the...

the twenty-fourth is the fact that the...

the twenty-fifth is the fact that the...

the twenty-sixth is the fact that the...

the twenty-seventh is the fact that the...

the twenty-eighth is the fact that the...

השר ז. ורהפטיג:

היו"ר השר י.ש. שפירא:

ליהודים לא הייתה כל גישה למקומות הקדושים שלהם.
 "הכל" אלה הם לדבריו הנוצרים. אני מתאר לעצמי כי
 מי שקורא את דבריו ואיננו יודע את הענין כטובו, ייראה
 באמת המאמר בעיניו כמאמר אובייקטיבי והוא כחוב כמו שצריך לכתוב ב"סייפס". אני מתאר
 לעצמי ש"הסחורה" הזאת תלך בעולם.

על כל פנים בסרמינולוגיה הזאת של "שטח מוחזק" יש כמה

חסרונות. ראשית כל לגבי ירושלים המערבית - נקרא לה ככה - שכחנו והשתדלנו גם
 להשכיח ואולי גם בלי השתדלות שכחנו והשכחנו שזה שטח מוחזק. הכל יודעים שהיא חלק של
 ישראל, אם כי אני בסוף שכל ה"חכמולוגיה" הזאת ידועה גם לאחרים. בותיקן יושבים
 ולומדים את כל המנשרים האלה. הם בענין זה לפדו כראוי. אנחנו רוצים להשכיח את זה.
 וזה מובן מאליו מדוע איננו רוצים לעשות את ירושלים העתיקה ל"שטח מוחזק", מה גם
 שמבחינת ההסדרים הבינלאומיים אין זה חל על מקום שכבשת מידי רבון.

בדיון בממשלה אתמול נדמה לי כי נתבלטו שלש סגנוניות.

אני רוצה לדבר על שלשתן ובקיצור נמרץ. היתה דעה שאמרה פשוט: נוציא חוק שייקרא
 "חוק ירושלים הבירה" המדבר על ירושלים השלמה והבלתי מחולקת, אשר גבולותיה כן וכך,
 או שלא ייאמרו גבולות, אבל שיהיה ברור מהלשון שזה חל גם על ירושלים החדשה וגם על ירושלים
 העתיקה, וירושלים השלמה והבלתי מחולקת היא בירה ישראל. אחרי כן תבאנה תוספות
 ביחס למקומות הקדושים וכדומה. זו היתה דעה אחת.

היתה דעה אחרת, הקיצונית מצד שני, והיא באה לידי ביטוי

בעיקר על ידי שר הפנים, שרצה או קיווה שאפשר לשלוט שם דה פקטו, ששר הפנים יצווה שם
 משהו ביחס לעיריות ושר האוצר יעשה מה שיעשה ביחס לעניגי כסף והוצאות וכדומה, ושר
 הדתות יטפל באיזה אופן שהוא במקומות הקדושים, וכל זה ייעשה דה פקטו, ושום דבר לא
 יהיה דה יורה, כנראה מחוץ האמונה שזה כשלעצמו ישיג את המטרה וזה לא יתן מזון לאוייבי
 ירושלים היהודית לטעון את טענותיהם ביתר שאה וביחר ארן.

היתה איזו עמדת-ביניים, שנדמה לי כי אני נתחתי לה

ביטוי שאמרה, כי אין אנחנו יכולים ללכת דה פקטו בלבד, אלא אנחנו חייבים וצריכים לעשות
 איזה אקט אצטח חזיקקא, שהוא מכניס את המשפט הישראלי ואת המינהל הישראלי באופן רשמי בדרך

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

10.10.11

חתימתה לירושלים. הצד הדקלרטיבי עניין אותי פחות בשלב זה.

נדמה לי שאין כל קושי ללכת בדרך של חוק גלוי דקלרטיבי.

אין כל קושי בכתיבה בחקיקה להעביר את זה בכנסת. זה אפשר להעביר בכנסת במשך יום אחד, כך אני מקווה. אבל אין לפי עניות דעתי כל אפשרות ללכת בדרך שחשב עליה טר הפניט. ובאן אגיד דבר בשם אומרו. כאשר התווכחנו בשעתו ב-1948 מה לעשות לירושלים מבחינה חתימתה, טען אז שר המשפטים דאז חבר הכנסת פנחס רוזן, שהוא אינו חושש כל כך מבחי משפט בינלאומיים ומפורומים בינלאומיים כמו שהוא מפחד מבחי המשפט הישראליים, מפני שיכוא עורך דין לבית משפט ישראלי ויטען שבירושלים אין שר האוצר יכול לגבות מסים, ואם החיקון יהיה מבוסס, כפי שהוא יהיה מבוסס אבל בלי כל הסדרים שעשינו אחרי כן, יש להניח בלי ספק שבתי המשפט שלנו יחליטו נגד הכוונה, כמו שבתי המשפט שלנו מחליטים לעתים קרובות מאד - וזהו אחד הדברים הנאמרים לכבודם - נגד המדינה, אם פעולות המדינה אינן מבוססות ואינן מעוגנות בחוק ישראל.

היה לי הרושם ששר הפנים אינו בקי כל כך בכל הדברים הצורמליים, הוא איננו מתעניין בדברים מסוג זה, וזה טבעי. אבל בזה בלבד לא טגי. כל הקושי לגבי הניסוח, היינו בדרך התחיקתית, הוא לגבי אלה הרוצים כמובן לקבוע דברים אלה בחוק, אבל הם אינם חושבים שזה דווקא מחייב אותנו לעשות כזה דבר דימונסטרטיבי. לא רק שלא הייתי רוצה בחוק מאד דימונסטרטיבי ומאד חגיגי, אבל עלינו לזכור שאנחנו בתחלת המאבק ולא בסופו.

השר מ. בנטוב:

לדעתי הבעיה היא קודם כל בעיה מדינית, אחרי שאנחנו כולנו

טכנימים למטרה שאנחנו רוצים בסיפוח או באיחוד

(היו"ר השר י.ש. שפירא: שחרור.) ואנחנו רוצים שתהיה ירושלים אחת, הרי הקושי שאני

רואה כיום הוא קודם כל קושי מדיני, והבעיות התחיקתיות, המחלכים התחיקתיים צריכים

לשרת את המחלכים המדיניים ולא להיפך, מפני שאנחנו יודעים כי לגבי חוקים יש המיד

עורכי דין משני הצדדים והם יכולים לטקון דבר והיפוכו... גם אם אנחנו נטען את הדברים

הטובים ביותר.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אבל הצרה היא שתמיד יש בית משפט שמחליט דבר אחד ולא שני

דברים.

השר מ. בנטוב:

יש מודום בינלאומי שהוא אינו בית משפט, ששם מצדיקים אותך

ולא מצדיקים אותך. אתה מכין את הטיעון לפי מיטב יכולתך,

...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...

...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...
 ...the ... of ...

ART. 1. ...
 ...

ART. 2. ...
 ...

ART. 3. ...
 ...

ART. 4. ...
 ...

אבל זה צריך לשרת את המהלכים המדיניים שאנחנו רוצים בהם. ופה יכולים להיות שני סוגים של מהלכים: מהלך אחד shock treatment, כלומר להחליט בבת אחת, מהלך של הלם,

כלומר חשבו את ראשיכם, תעשו מה שאחם רוצים. אבל יכול להיות מהלך הפוך, מהלך הדרגתי; איני אומר "אטי", אבל הדרגתי.

אני רואה מה שעשינו בשעתו בשלשה מנשרים: האחד התפרסם על ידי

מועצה העם, השני התפרסם באותה שנה אחרי ארבעה חודשים, השלישי אחרי תשעה חודשים. זה היה דירוש של סיפוח בעצם והשלח כל חוקי ישראל על ירושלים ועל השטחים האלה שלא היו בהחלטות או"ם.

עכשיו אין כל הבדל לגבי דידנו. אבל בחרנו אז במהלכים הדרגתיים. אני חושב שגם עכשיו אין לנו ברירה אלא - קודם כל מהצד הפוליטי - לבחור במהלכים הדרגתיים, וזה הן מסבות פנימיות והן מסבות חיצוניות. מסבות פנימיות: איני מתאר לי שהעיר העתיקה, ירושלים המזרחית, שיש בה 70,000-80,000 ערבים...

השר פ. בגין: רק 50,000.

השר פ. בנטוב: שאלתי אחמול את הפושלים הצבאיים המטפלים בזאת, אחד דיבר על

75,000 והשני על 80,000, ואם כוללים בזה עוד את בית לחם וכו',

הרי מספרם יגיע ל-120,000. אשר לעיר ירושלים בלבד, אמר האחד 75,000 והשני 80,000.

היו"ר השר י. ש. שפירא: ואחד אמר לי 40,000.

השר פ. בנטוב: אבל כרגע לא זו הבעיה. איני חושב שאנחנו יכולים לבטל שם סיד

את השלטון הצבאי ולתת להם זכויות שוות עם תושבי ירושלים.

כרגע שיתפרסם ששני החלקים הם עיר אחת, הם נחשבים כחושבים וכאזרחים, הרי לא יתכן אז שמבחינה

פנימית נחזיק שני מספרים של אזרחי אותה עיר אחת, שתלק מהם יהיו במשטר אחד ותלק במשטר אחר.

זה מבחינה פנימית. מבחינה חיצונית אני חושב שההכרזה הזאת, אין שלא תהיה מוצדקת בשבילנו

אפילו מבחינה משפטית - אין מה לדבר מבחינה מוסרית, מבחינת הרגשת זכויות כו' - הרי היא

אינה מחייבת גורמים מחוצה לנו, זאת אומרת לא מבחינת ההרגשה, לא מבחינת ההסכמה ולא

מבחינת קבלת הטיעונים הטובים ביותר שיש לנו. ואני חושש שעל ידי סיפוח בהלם נעלה מיד גל

של התנגדות מצד אנשים שאולי באיזו שהיא תקופה היו יכולים להתרגל למחשבה הזאת, שירושלים

ישראלית היא גם מנקודה הראויה שלהם ומבחינת שמירה על המקומות הקדושים טובה יותר בידינו

... the ... of ...

... the ... of ...

ART. 1. ...

ART. 2. ...

...

...

ART. 3. ...

ART. 4. ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

מאשר בידי הערבים. אנחנו יודעים שעכשיו יש בעולם המערבי בכל אופן התרופפות האמונה במהימנותם של הערבים, נאיזו מזה אפשר לסמוך על מה שהם אומרים ומנטיחים. אנחנו איננו צריכים לשאוף לכך שיגידו עלינו אותם הדברים. יגידו אז
 alle Heide
 אותו דבר.

אני חושב שצריך ללכת פה ביצירה עובדות, לא

כמו שאומרים, לא זה פקטו, אלא עובדות ממשיכות של מינהל, של אדמיניסטרציה, של ארגון, שיותר ויותר יקשרו - כמו שקטו זאת בראשית המדינה - את העיר אלינו.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אבל אז הלכנו לא רק לפי זה פקטו אלא גם זה יורה.

השר פ. בנטוב: זה היה שטח מוחזק והיה מושל צבאי בירושלים. זה היה גם

קל יותר, כי אז היו בירושלים רק יהודים, לא היה מי שיתקומם

נגד זה. אני מקבל את דבריך, שמבחינה חוקית היתה בארץ מלחמת אזרחים בין ערבים ויהודים,

היתה ארץ מנדט אחת ואחרי כן לחמו ביניהם הערבים והיהודים מי יתפוט את הארץ. פה אנחנו

לוקחים שטחים מארץ אחרת. איך שלא נרצה, כל אקט יתפרש כעין אנקסיה. גם אם לא נקרא

לזה ככה, זה יתפרש ככה. שר החוץ יודע זאת וודאי יותר טוב ממני. איני יודע איך היה

בהיסטוריה, אפילו לגבי אלזס לוטרינגן, שעברה כמה פעמים מיד ליד במלוא הכרת זכויות,

איני יודע אם מיד לאחר שכבשו עשו זאת ארץ אחת או שהיתה פרוצידורה בינלאומית ארוכה למדי.

פה אחת לוקח שטחים ממדינה קיימת. זה לאכל כך פשוט מבחינה בינלאומית.

אני הייתי בכל זאת מציע שנלך במהלכים הדרגתיים והבסיס החוקי

היא בכל זאת הקונכנציה של האג וזכויות של הצד הכובש, של צבא. אני הייתי מציע מהלכים

כאלה: יתמנה מושל צבאי מיוחד לירושלים, מושל זה ימנה מושל לעיר העתיקה, המושל של העיר

העתיקה או המושל של כל ירושלים יקים שלש מועצות דתיות, הוא גם ימנה שלשה יושבי ראש של

המועצות הדתיות האלה, והמושל של העיר העתיקה עם סגנו ועם שלשת יושבי ראש של המועצות

הדתיות יהיו מינהלח המקומות הקדושים והעניינים הקשורים בהם, אם כי אין הם מינהלח העיר

העתיקה.

עכשיו אני מציע, קצת במודיפיקציה מסויימת של הצעתו של

השר בגין מיום אחרון: יקימו לפי המתכונת של משטר הכנסת גם משטר לעיר העתיקה, שתהיינה

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE
 UNITED STATES OF AMERICA, FROM
 THE DISCOVERY OF THE COUNTRY
 TO THE PRESENT TIME.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

OF AMERICA, FROM THE DISCOVERY OF THE COUNTRY
 TO THE PRESENT TIME.

BY JOHN B. HENNINGSHAW.

NEW YORK: PUBLISHED BY G. P. PUTNAM'S SONS.

1882.

Copyright, 1882, by G. P. Putnam's Sons.

Printed by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

Published by G. P. Putnam's Sons, New York.

בה שלש פלוגות, אחת מוסלמית, אחת יהודית ואחת נוצרית, זה יהיה משמר לשמירה על המקומות הקדושים. הוא יקום באותו הטקס שהוקם משמר הכנסת והוא יהיה בלתי מזוייט.

השר מ. בגין: כבנדי שרד.

השר מ. כנסוב: כמו הכוח בוחיקן, בלתי מזוייט.

השר מ. בגין: אבל קצת נשק דרוש שם מסביב.

השר מ. כנסוב: אבל לא שלהם.

אני מציע שמושל ירושלים יפנה לעיריית ירושלים כאל קבלן

ויבקש שהיא תספק את כל השירותים הדרושים והדאג בשמו לכל מה שנחוץ, ושעיריית ירושלים תקים ועדה-משנה לעניינים אלה של ירושלים המזרחית ושיצורפו - לא לעיריית ירושלים, רק לוועדה-המשנה שתטפל בירושלים המזרחית, את אנשי עיריית ירושלים הערבית והם יתחילו להנכס לעניינים. באופן כזה נציעד את האינסטרציה, ניצור בכל זאת בעולם רושם, שיש לנו יחס מיוחד למקומות הקדושים ולעיר העתיקה.

איני יודע אם לא צריך להחיות את רעיונו של הרצל, שכל העיר

העתיקה צריכה להיות מוזיאון גדול אחד.

השר מ. בגין: הרצל דיבר רק על המקומות הקדושים.

השר מ. כנסוב: בכל אופן מישהו מהמנהיגים אמר זאת לפני שנים רבות.

כך ניצור רושם שהיחס שלנו אל המקומות הקדושים והדאגה שלנו

לדתות האחרות הם מושכים יותר מאשר היחס והאוסיניסטרציה של ירדן. ואם ניתן לאנשים קצת

להתרגל למציאות החישה, הרי דווקא אותם האנשים שיכול להיות כי על ידי מעשה חד-פעמי,

אם יכריזו בכל העולם שזוהי אנקסיה של ירושלים, היו מתקוטטים נגדנו, הם יתחילו לחשוב שאולי

באמת טוב יותר שיהיהודים יחזיקו בידיהם את העניינים האלה מאשר הערבים, כי היהודים עושים

זאת יותר בשכל ובטבוד מאשר הערבים. יכול להיות שזה יקח 4-6 חודשים. אני חושב שזה יקחה

קצת את ההתנגדות. איני חושב שבמהלך כזה אנחנו מפסידים איזה דבר. איני חושב שאנחנו

מדינה גדולה וכבירה כל כך, שעל ידי אקט אחד של הלם בעולם נעמיד את כולם בפני העוכדות

והם יצטרכו להרכין ראש. הם אינם חייבים להרכין ראש. אלה הם המהלכים שאני מציע ללכת

בהם.

the first object, the second, and third, and fourth, in the order of their
importance. The first object is the most important, the second is the next
most important, and so on.

ART. 1.

THE STATE

ART. 2.

THE STATE SHALL BE A FEDERAL REPUBLIC.

ART. 3.

THE STATE SHALL BE A DEMOCRATIC REPUBLIC.

ART. 4.

THE STATE SHALL BE A UNITARY REPUBLIC.

The first object of the State is to secure to all its citizens the
highest attainable degree of freedom, justice, and equality of status
and of opportunity. The second object is to secure to all its citizens
the highest attainable degree of economic well-being and social
justice. The third object is to secure to all its citizens the
highest attainable degree of education and cultural development.
The fourth object is to secure to all its citizens the highest
attainable degree of health and physical well-being.

ART. 5.

THE STATE SHALL BE A SOCIALIST REPUBLIC.

ART. 6.

THE STATE SHALL BE A PEOPLE'S REPUBLIC.

The first object of the State is to secure to all its citizens the
highest attainable degree of freedom, justice, and equality of status
and of opportunity. The second object is to secure to all its citizens
the highest attainable degree of economic well-being and social
justice. The third object is to secure to all its citizens the
highest attainable degree of education and cultural development.
The fourth object is to secure to all its citizens the highest
attainable degree of health and physical well-being. The fifth
object is to secure to all its citizens the highest attainable
degree of spiritual well-being and moral development. The sixth
object is to secure to all its citizens the highest attainable
degree of international peace and cooperation. The seventh
object is to secure to all its citizens the highest attainable
degree of world peace and cooperation.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

יש מספר בעיות. ישנה הבעיה המדינית, ישנה הבעיה

התחיקתית-המשפטית וישנה הבעיה האדמיניסטרטיבית.

איני חושב שיש להשהות כל סדר שיש לעשותו. איני רואה צורך להשהות את ההסדרים שצריך לעשותם. כל הסדר שצריך לעשותו, צריך לעשותו מיד. אם אנחנו דוצים להוכיח לעולם שאנחנו יכולים לנהל את עניני ירושלים וגם את עניני המקומות הקדושים, יש להוכיח זאת מיד בדרך קבועה, פרמננטית, ולא על ידי אקטים זמניים שאין יודעים איך הם יחולו על שטח זה או אחר. מיד צריך לעשות הסדר קבוע מראש.

אני רואה את המלחמה ב-1948 כמלחמת אזרחים. מדינת ישראל

היתה צריכה את ירושלים העתיקה. אילו היינו מצליחים אז, היתה היום ירושלים העתיקה חלק ממדינת ישראל.

נסינו ולא הצלחנו.

השר פ. בגין:

היום הוחלט שצריך להצליח ולא אז. דברתי עם שר המשפטים ביום ששי.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

הסלח לי, ד"ר בן מאיר, אל תעשה לך את המלאכה כאן קלה מדי להגיד שזאת היתה מלחמת אזרחים. לו היתה זו הגישה,

היו"ר השר י.ש. שפירא:

purely and simply לא היינו יכולים לסדר זאת עם השטח המוחזק ועם פקודת שטח

השיפוט והסמכויות, היינו אומרים: מלחמת האזרחים נגמרה פה או נגמרה שם.

אני רואה את הקושי העיקרי בפקודת שטח השיפוט והסמכויות.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

למעשה עיריית ירושלים נשארה עירייה אחת. הבאתי לחשומת לבו

של שר המשפטים, כי גם בכל הצווים שהוציא שר הפנים כל השנים, כשהוא דיבר על הרחבת ירושלים, על חוספת עין כרם לירושלים ועל חוספת שכונות אחרות שנוספו לירושלים החדשה, בכל צו נאמר שהוא הולך לפי פקודת העיריות משנת 1934, שזה כלל את ירושלים העתיקה וירושלים החדשה. אמנם אני מודה שפקודת שטח השיפוט מורידה אולי את החשיבות מהענין הזה במדה רבה ביותר. אבל היתה זאת עובדה שבקיפין בכל זאת יש סמוכין לכך, שבכל השנים האלה הסתכלנו על ירושלים עוד ככוללת את ירושלים העתיקה מבחינת פקודת העיריות. כשיש צו על הרחבת ירושלים נאמר שם "לפי פקודת העיריות משנת 1934". ההסתמכות היא על פקודת העיריות משנת 1934, ששם

ARTICLE I

SECTION 1. All legislative Powers herein granted shall be vested in a Congress of the United States, which shall consist of a Senate and House of Representatives.

SECTION 2. The House of Representatives shall be composed of Members chosen every second Year by the People of the several States, and the Electors in each State shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.

SECTION 3. The Senate shall be composed of two Senators from each State, chosen by the Legislature thereof, for six Years; and each Senator shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.

ARTICLE II

SECTION 1.

ARTICLE III

SECTION 1. The judicial Power shall extend to all Cases of Law and Equity, arising under this Constitution, the Laws of the United States, and Treaties made, or which shall be made, under the Authority of the United States; to all Cases affecting Ambassadors, other public Ministers and Consuls; to all Cases of Admiralty and Maritime Jurisdiction; to Controversies to which the United States may be a Party; to Controversies between two or more States; between a State and Citizens of another State; between Citizens of different States; between Citizens of the same State claiming Lands under Grants of different States, and between a State, or the Citizens thereof, and foreign States, Citizens or Subjects.

ARTICLE IV

SECTION 1. Full Faith and Credit shall be given in each State to the public Acts, Records, and judicial Proceedings of every other State. The Senators and Representatives from each State, and the Members of the State Legislatures, and all Officers and Ministers of the public Trust, shall be granted the same Privileges and Immunities as are enjoyed by the Senators and Representatives of the United States in each State, and the Members of the State Legislatures, and all Officers and Ministers of the public Trust, in each State.

ARTICLE V

SECTION 1. No State shall be deprived of equal Representation in the Senate without its Consent.

SECTION 2. No State shall enter into any Treaty, Alliance, or Confederation with another State, or with a foreign State, or engage in War, unless authorized by the Congress, except in Case of imminent Danger, when it may be necessary to self-defence.

ARTICLE VI

SECTION 1. This Constitution, and the Laws of the United States which shall be made in Pursuance thereof; and all Treaties made, or which shall be made, under the Authority of the United States, shall be the supreme Law of the Land; and the Judges in every State shall be bound thereby, any Thing in the Constitution or Laws of any State to the contrary notwithstanding.

SECTION 2. The Senators and Representatives before mentioned, and the Members of the State Legislatures, and all Officers and Ministers of the public Trust, shall be bound by Oath or Affirmation, to support this Constitution. No Senator or Representative shall be liable to Arrest or Imprisonment, for any Speech or Debate in either House; nor shall they be subject to any Question or Impeachment during their Time of Service. The Senators and Representatives, and Members of the State Legislatures, shall have the same Privileges and Immunities as are enjoyed by the Senators and Representatives of the United States in each State, and the Members of the State Legislatures, and all Officers and Ministers of the public Trust, in each State.

ירושלים העתיקה והחדשה הן ביהוד. אני מרחיב ומוסיף שכונה זו רזו.

אני חושב ששר הפנים לא הובן אחרול כהלכה. כפי ששמעתי

משר הפנים, הוא הולך בדרך הביניים שעל אודותיה דיבר שר המשפטים, שיש צורך בתחיקה

ובתחיקה מיידית, אבל השאלה היא מה צריכה להיות התחיקה הזאת.

מה עשינו בירושלים החדשה? לאט לאט בהורגה קבענו עובדה

שירושלים היא חלק ממדינת ישראל והיא גם הבירה. זה לא נאמר במפורש, אבל בעקיפין היו

כל מיני "רעפערנסס" כאן ושם.

השאלה היא: האם היום מבחינה מדינית זה הזמן הנכון לצאת

בהצהרה חגיגית? אם אני אומר, היום ירושלים היא עיר הבירה, הרי על ידי כך אני אומר

כאילו שעד עכשיו לא הייתה כזאת, בעת שלפי כל ה"רעפערנסס" שהיו בחוקים אמרנו וקבענו

גם עד היום שירושלים היא עיר הבירה... אם אני קובע זאת היום בחוק בכנסת, הרי כאילו

כל מה שנאמר עד היום בעקיפין איננו בר תוקף. מבחינה מדינית אני רואה בזה פגם אם נצא

עכשיו בהצהרה חגיגית, שירושלים היא עיר הבירה הכוללת ששחים אלה ואלה. יש בזה מבחינה

מדינית איזו התגרות ללכת בימים אלה ולומר דבר כזה.

אבל מאידך גיסא יש צורך עוד הפעם לעשות טאק תחיקה-עקיפין האך

הקובעה שירושלים העתיקה היא חלק מירושלים, וירושלים היא עיר אחת. אולי אפשר לעשות זאת

על ידי חיקון של חוק שטח השיפוט והסמכויות או אולי על ידי חיקון של חוק סדרי השלטון,

שטח נאמר שהמשפט המנדטורי נשאר בתוקפו ושם מדובר בפירוש על פקודת העיריות משנת 1934

הקובעה, ועל פיה כך נכניס לתחיקה את הענין הזה ואחרי כך מוציא שר הפנים צו כלפי מספר

שכונות בירושלים.

אז ניכנס לירושלים לא בשער האריות אלא בשער הזנבות.

השר ס. בגין:

החוצאה היא אותה חוצאה ההיקמית מיידית.

120 השר י.ש. בן-מאיר:

הוא רוצה אפילו להכנס בשער הזנבות ובשער האשפות ובלבד

היו"ר השר י.ש. שפירא:

להיות בירושלים.

לי לא היה מעניין איך נכנסים לירושלים, העיקר שתהיה שלנו.

120 השר י.ש. בן-מאיר:

הדרך אינה מעניינת אותי, העיקר שתהיה שלנו לכל הדעות.

איני יודע אם אחרי פקודת העיריות של 1934 לא נתווספו לירושלים שכונות על ידי פקודות

ירדניות ועל ידי צווים ירדניים.

The first part of the document is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The second part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The third part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The fourth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The fifth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The sixth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The seventh part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The eighth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The ninth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The tenth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The eleventh part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The twelfth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The thirteenth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The fourteenth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The fifteenth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The sixteenth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The seventeenth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The eighteenth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The nineteenth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The twentieth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The twenty-first part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The twenty-second part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The twenty-third part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The twenty-fourth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The twenty-fifth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The twenty-sixth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The twenty-seventh part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

The twenty-eighth part is a letter from the Prime Minister to the Secretary of State.

The twenty-ninth part is a letter from the Secretary of State to the Prime Minister.

אח זאת אנתנו בודקים.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אבל אין זה משנה. אפילו אם היו, אין זה קובע כלפי החוק

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

שלנו. שר הפנים יכול למשל להוציא צו ביחס להר הצופים.

לא ברור לי אם זה נכלל בחוק ירושלים.

אסרו לי שהר הצופים כן נכלל.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

שם כתוב בכל מיני סימנים "שטח השייך לאיש פלוני ולאיש

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

אלמוני". צריך לבדוק את זאת. אבל יכולות להיות גם שכונות

אחרות. יתכן שצריך להרחיב זאת על בית לחם, שעפה וכפר השילוח. לפי צו של שר הפנים,

שניתנה לו סמכות על ידי החוק הזה, אפשר לומר: אני עכשיו מרחיב ומדסיף שכונות אלה ואלה.

אבל זאת צריכה להיות תחוקה מידית, אם אפשר - יש לעשות זאת מיד השבוע וצריך לומר כי

כל מה שהיה ב-1948 קיים ומוסיפים עוד שכונות אלה ואלה, ושר הפנים יוציא צו וירחיב מה

שצריך להרחיב.

אני חושב כי מבחינה מדינית זה יתקבל היום בעולם. אמנם

ישנו המאמר ב"טיימס", ששר המשפטים הזכיר אותו. לא קראתי את המאמר הזה. אבל נסיתי לעקוב

אחרי עמוני העולם. הותיקן מדבר.

ca
We don't override ourselves

השר ס. בנטוב:

אני חושב כי היום בעולם חושבים שצריך לעשות זאת ושישראל

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

לא תוותר על ירושלים שלה. צריך מבחינה הסברתית להודיע

עוד דבר אחד: הייתה אפליה גדולה ביותר כלפי עדה דתית אחת לא מבוטלת, ששמה העדה היהודית,

ואח זה צריך להביא על תיקונו, צריך לטסור על עניני כל העדות ולא רק על עניני שתי עדות.

ישנה עדה שלישיה.

הבעיה תהיה גם להוציא את העוקץ. קראתי את המאמר של פרופסור

לבונטסין ואיני יודע אם הוא כיוון לדעתי או אני כיוונתי לרעתו.

על כל פנים אחד מכם כיוון לדעת גדולים.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אבל עוד כשהוע שעבר בדיונים פנימיים הצעתי את הויבר הזה.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

אני חושב שכתוך אותו החוק צריך להאמר כי חלק ירושלים שבין

1957-58

...

1958-59

...

...

1959-60

...

1960-61

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

1961-62

...

...

...

...

...

...

...

1962-63

...

1963-64

...

...

החומות יהיה אתר היסטורי קדוש, בשטח ישראל, בשיפוט ישראלי מלא. איני יודע אם צריך לעשות איזה משטר מיוחד לשמירה על המקומות הקדושים. אני חושב שישנה משטרה ואפשר לסמוך עליה, לא צריך לעשות משמרות מיוחדים. אבל זה יהיה בשטח ישראל, בשיפוט ישראל. יש שם לפנות את הדירות, לעשות מזה אתר היסטורי קדוש. יש חלק שהוא מקום קדוש ויש חלק שאינו קדוש, אבל זהו אתר היסטורי.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אינך יכול להוציא משם את כל התושבים ולעשות מזה מוזיאון.

השר ס. בנטוב: אפשר בהוץ לבנות שיכונים.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: עברתי וראיתי שם שיכונים לא גמורים. אפשר להעביר תושבים

גם למקומות אחרים. הייתי בספרד וראיתי. איני מדבר כבר על מה שנעשה כאלהמברה בגרנדה על שטח עצום אבל רוצים לעשות גם מטולידו חלק של מוזיאון. זוהי חכמה פרנקו לעשות כך מכל העיר טולידו והיא גדולה יותר מאשר ירושלים שבין החומות, והחכמה היא לפנות את כל התושבים מטולידו ולעשות מהעיר אתר היסטורי. אין להשוות את טולידו לירושלים שבין החומות. צריך להכריז על המקומות הקדושים ועל המקומות הגובלים אתם. התחילו כבר שם לפנות את השטח ולהרוס בתים. איני יודע אם עושים זאת לפי חכמה. אולי יש דברים היסטוריים שלא צריך להרוס אותם.

היו"ר השר י.ש. שפירא: בכל זאת לא עושים זאת לפי חוק.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: איני יודע, אולי עושים זאת לפי חכמה. אני מתכוון לכל

החומה מאחורי הכותל המערבי. אולי היו צריכים להשאיר חלק לזכר מבחינת היסטוריה. בינתיים הולכות ונרצות עובדות. איני מדבר על מקומות קדושים. אבל קיים שם שוק. איני יודע אם השוק צריך להשאיר כאתר היסטורי. אבל צריך להודיע מיד שממנים צורה של אדריכלים והיסטוריונים שיבדוק את כל השטח הזה וגם השטח של המקומות הקדושים עם השטח הגובל אתם, אולי גם חלק מחוץ לחומה ושיהיה ברעף מדינה ישראל לעשות זאת כאתר היסטורי. זה יהיה חלק מהעיר, אבל יהיה זה בסמכות מיוחדת ושר הדתות יהיה ממנה על השטח הזה מבחינת המקומות הקדושים ואולי שר החנוך והתרבות מבחינת מקומות היסטוריים אחרים. ונודיע על זה יחד עם הודעה הסימנה שלנו. וזה יוריד את העוקץ כלפי המקומות הקדושים. אנחנו דואגים כבר לכשיר שיהיה שם סידור כלפי כל העדות והשמרנה כל הזכויות שישנן. בסיכום: צריכים חוק. היה טוב שהחוק ידבר בדרך כללית ביותר,

The first part of the document, covering the period from 1945 to 1950, is devoted to a detailed account of the early stages of the project. It describes the initial investigations, the selection of the site, and the construction of the experimental apparatus. The author also discusses the theoretical considerations that guided the work during this period.

THE SECOND PART

covers the period from 1951 to 1955.

THE THIRD PART

covers the period from 1956 to 1960.

THE FOURTH PART

covers the period from 1961 to 1965. This part of the document contains a detailed description of the experimental results obtained during this period, including a discussion of the factors that influenced the results.

The final part of the document, covering the period from 1966 to 1970, is devoted to a summary of the work done during this period. It includes a discussion of the conclusions that have been drawn from the results obtained, and a list of the references that have been consulted.

APPENDIX I

contains the tables of data.

APPENDIX II

contains the photographs of the experimental apparatus and the results of the measurements.

The author wishes to express his appreciation to the following persons for their assistance and cooperation during the course of this work: Dr. J. H. ... and Dr. ... of the ... Department, ... University, ... and Dr. ... of the ... Department, ... University, ...

כי יש לא רק ענין של ירושלים, אלא גם בית לחם וחברון ואולי עוד מקומות, חוק שיתן אפשרות להחזיר את השעון ל-1948. אולי אפשר להשיג זאת על ידי חיקון בחוק ששם הסיפוס והסמכיות או אולי על ידי חיקון בחוק סדרי השלטון. אחרי כן יוציא שר הפנים צוים בשעה שיש צורך בהרחבה. נכריז באותו החוק שהמקומות הקדושים והשטחים מסביב להם יהיו שמורה מיוחדת, שייעשו כלפיהם סידורים מיוחדים, שמשרד הדתות יהיה ממונה להקפיד עליהם שייעשו כל הסידורים, כדי להגן על כל התושבים.

השר פ. בגין:

יושב ראש, רבותי, אחיל בדרך הסילוק, אלימינציה בלע"ז.

קראתי את החזכיר של פרופסור לבונטין. אני מניח שגם שאר חברי

הועדה הספיקו לעיין בחזכיר. עם כל הכבוד לפרופסור המלומד הצעתי אינן נראות לי זולת אחת, שביום ששי הקרוב תהיה חסלה מוסלמית במסגד. הצעתו פירושה יצירה מלאכותית בתכלית של שלש ירושלים. עד עכשיו כביכול היו שתי ירושלים, אבל זה היה ענין של כוח: הייתה ירושלים שהיתה בידינו והייתה ירושלים העתיקה שהיתה בידי הערבים. הוא מציע ליצור שלש: ירושלים שהיתה בידינו, ירושלים שהיתה בידי הערבים ושהיא מחוץ לחומה וירושלים שבחוץ החומה. הוא מציע לספח את ירושלים שהיתה בידי היודנים ושהיא מחוץ לחומה - אל מדינת ישראל, ואילו מירושלים שבין החומה ליצור משהו מיוחד. גם זאת אינו אומר באופן ברור משהו מיוחד. למה לנו יצירות מלאכותיות? למה לנו כל היצירות המלאכותיות האלה? אני חושב שעל ידי כך אנחנו רק סזטינים לחץ למה שנקרא בינאום. יתכן שהלחץ יבוא בלאו הכי, אבל צריך לסתום את הפרצה. פרופסור ליבונטין הרגיע אותי דיוקא ביחס לעולם הנוצרי. נחא. הוא אמר שהחומה תהיה דווקא ביחס למפסלמים. אני חושב שכל מעשה שנעשה צבא לא יעלה ולא יוריד. אם זה נכון שהדגל שהונף על המסגד בטעות וצולם והצילום הזה שפורסם מרגיז את המוסלמים, הרי לא נוכל להחזיר את המצב למה שהיה. אני מניח שהדגל הונף ללא פקודה ואם מישהו צילם אותו - חבל. אבל יש לזכור שעצם העובדה שאנחנו בעיר העתיקה מרגיזה את העולם המוסלמי. אני חושב שהמכה שהכינו את צבאות ערב, גם כן מרגיזה את העולם המוסלמי. לא נחשב בזאת. אבל אם פרופסור ליבונטין סובר שלא תהיינה לנו צרות גדולות מדי בקרב העולם הנוצרי זוהי הטבה גדולה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אילו במקום ליבונטין היה חותם על כך מונטיני, היה זה טוב

יותר.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. The second part outlines the procedures for handling discrepancies and errors, including the steps to be taken when a mistake is identified. The final section provides a summary of the key points and reiterates the commitment to transparency and accuracy in all financial reporting.

Section 1: Introduction

The purpose of this document is to provide a clear and concise overview of the company's financial policies and procedures.

This document is intended for all employees and is subject to change without notice.

The following sections detail the company's financial reporting requirements, including the frequency and format of reports. It also covers the process for budgeting and forecasting, as well as the procedures for handling financial emergencies. The document further outlines the roles and responsibilities of various departments in the financial process, ensuring that everyone is aware of their contribution to the company's financial health.

Section 2: Financial Reporting

Financial reports should be submitted to the Finance Department by the 15th of each month.

Approved

השר פ. בגין:

אני מציע לא לקבל את הצעה פרופטור ליבונטיין ביסודה אלא

לטפל בהצעות שדנו בהן בממשלה. הועדה הזאת לא תחליט על

הכעיה המדינית. על כך תחליט הממשלה.

אני רוצה לפזר קצת את הבלהות שאנחנו רואים. אי אפשר שאומה

לוחמת, שגולה נצחון כביר כל כך, תוסיף לראות בלהות. יכולתי להביך את כל ההיסוסים שהיו

בטשך השבועות האחרונים. סוף סוף קיומה של אומה היה בסכנה. אבל האם אחרי כל זה נוסיף

לראות בלהות? מי יבוא לבנאט את ירושלים? מי יבוא להטיל בכוח את הפתרון הזה? מה

אנחנו נבהלים? אני חושב כי התבונה העיקרית היא לסתום את הפרצה מלכתחלה.

אני רוצה לתת לכם מספר דוגמאות מן המציאות. הממשלה החליטה

על שחרור ירושלים העתיקה בבנין הכנסת, במקלט תחת ההפגזה. באחד הימים אני מקורה שתוצב שם

טבלה, כי בישיבה זו של הכנסת הוחלט לשחרר את ירושלים. זו היתה אחת ההחלטות המפוראות

ביותר. זה היה ביום ב' בלילה. ביום ג' כבוקר החל צבאנו לזוז על פי חכנית מצויינת

אסטרטגית ביום רביעי היתה ירושלים בידינו לא על פי חכנית זו, כי בינתיים היתה

התפתחות מדינית. ביום רביעי בבוקר שונחה כתוצאה מכך החכנית, נכנסנו לירושלים העתיקה

ולא חכינו. ביום ג' בישיבה החשובה העליתי הצעה כזאת, שאם ירצה השם לכשנכנס לירושלים

אני מבקש שנשמע במושב שחרור ולא כיבוש, אמנם כל ארץ ישראל היא ארץ ישראל, מכחינה צבאית

זה נכון שכבשנו את ג'נין, חול כרם וכו', אבל יש משמעות מיוחדת שנאמר על ירושלים ששחררנו

אותה. זהו ספתי ואמרתי שאם נזכה ונשחרר את ירושלים העתיקה, צריכים שני הרבנים הראשיים

להתייצב בפני הכותל המערבי ולומר "נשוב ה' את שיבת ציון" ועוד הצעתי הצעות כאלה. באותה

ישיבה לא נתקבלה הצעתי ונמחחה עליה בקורת שהנה נחגזה בהם, הבקשה ניכנס בדומה לירושלים.

זה היה עוד לפני שחרור הר הצופים. ואמר: למה לנו לקומם אחרים? למחרת היום היה

ליד הכותל המערבי יותר ממה שאני הצעתי. לא הצעתי להביא לשם טלביזיה. בכלל הנטייה

הטלביזיונית היא קצת מופרזה בימים האלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

ואיך זה היה ביחס לשופרות?

השר פ. בגין:

היה שופר, אולם שמעתי רק שברים, לא שמעתי את התקיעה הגדולה?

מדוע צריך להיות שבר גדול כזה שאנחנו נמצאים ליד הכותל?

השר י.ש. בן-טאיר:

היתה חרועה.

ART. 1.

...the ... of ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ART. 2.

...

ART. 3.

...

ART. 4.

...

השר מ. בגין:

היה ספר תורה. היתה הכרזה: לעולם לא נזוז מפה. היתה
הודעה "שחררנו את ירושלים". איפה היתה ההתקוממות של העולם?

שום דבר כזה לא היה והעולם קיבל את המושג: *Liberated Jerusalem. The liberation of the Old City.*

אמנם זה היה ב"ג'רוסלם פוטס", אבל הם מצטטים מעתונות העולם. אני מציע לא לראות שום
בלהות ולא לקבל החלטות על פי בלהות. יש לי נסיון, לא רק ממלכתי אלא ממשלתי. אני יודע
שזה יועץ רע לראות בלהות. אפשר לראות בלהות גם ביום.

השר מ. בנטוב:

לא בלהות אבל זהירות.

השר מ. בגין:

אנחנו כבר קולגים בעצם עשר שנים בממשלה, כי עשרת הימים
האחרונים הם לפחות עשר שנים. תסכים שלא הייתי בלתי זהיר.
ספרתי את כל זה שאמנם נראה כי הממשלה תחליט על הצד המדיני,
אבל אנחנו היושבים על הבעיה ההיסטורית, המשפטית, המוסרית איננו צריכים לראות שחורות.
הצטרפתי בישיבה הממשלה להצעתו המקורית של שר המשפטים שדרוש חוק. שר המשפטים הוכיח לכל
הממשלה שאי אפשר בלי מעשי חקיקה. חוק איננו הפגנה. לדקלמציה, פרוקלמציה והכרזה
חגיגית - אחס יכולים לקרוא הפגנה. גם לזה יש חשיבות. אבל חוק איננו הפגנה. בחוק
המקור נאסר: לכל מעשה חקיקה של הכנסת ייקרא חוק. זהו מעשה במלוא מובן המלה. אני
מציע לעשות את המעשה הזה שזוהי הדרך המטיבית היחידה.

הנה למשל ישנה הצעה של פרופסור לבונטין לספח את ירושלים

extramural.

הייתי מתנגד לכך. ראשייה המונה "אנקסיה" מקומם אח נפשי

כאשר מדובר בירושלים. אין זו בוסגיה הרצוגבינה ולא אלזס לוטרינגן. אם אנחנו עושים
מעשה של סיפוח וחילוק ירושלים למדינה, מה"הן" אנחנו שומעים לאו, זאת אומרת שאח ירושלים
אנחנו סיפחנו, אבל את חברון ואח בית לחם וכו' אנחנו מעמידים תחת סימן שאלה. אנחנו

Patria re sacre extra commercium sine

צריכים לומר: זה לא.

זוהי בעיה של חוזה שלום. אבל ארץ ישראל? לא צריך לעשות שום דבר שממנו משתמע כי אנחנו
בעצמנו מעלים ספקות ביחס למקומות אחרים. האקט של החברות מוחלטת יבוא. אני מבקש
להבחין - לא להבדיל ב הסוגיה המיוחדת, כי כאן לא רק חלק של ארץ ישראל אלא חלק של עיר

שבוחרת. היתה עיר אחת במשך אלפי שנים, by accident of war

היא חולקה. זוהי העובדה. לא זה הרכב שנסינו ביולי 1948 לקחת את העיר העתיקה ולא הצלחנו דרך נסוגנו. לו היינו מצליחים, היתה הלאה ירושלים אחת. כזאת היא היתה תחת כל השלטונות שהלפו על ירושלים, חסיו היתה ירושלים אחת. מה החכרה עכשיו? העיר שחברה לה יהיו. הפעם זה לא "עקסידנט אוף וור", שחורנו.

היו"ר השר י.ש. שפירא: ככל הדורות מלבד במאה ועשרים השנים האחרונות היתה רק

ירושלים אחת שבין החומות וחו לא.

השר ט. בגין: אחרי כן אנחנו פראנו מבין החומות, אבל ירושלים היתה אחת.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: לפי ספר דברי הימים ירושלים הולכת עד בהיננו.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אנחנו מרגישים את זאת.

השר ט. בגין: לנימוקך, ד"ר בן מאיר, שאם החוק יאמר שירושלים היא בירת

ישראל, משמע מזה שלא היה כדבר הזה עד עכשיו, אתה טועה.

אם ייאמר, ירושלים השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל, הפקפוק שלך נוסל. עובדה היא שירושלים השלמה לא היתה עד עכשיו בירת ישראל.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: היא היתה כזאת כפושנציה, אבל לא היתה בידינו.

השר ט. בגין: הצעתי הצעה כזו בכנסת הראשונה, אבל היא לא נתקבלה.

לפעמים טוב להציע הצעות גם כשאין הן נתקבלות.

זוהי הדרך המכובדת שהחוק יאמר כי ירושלים השלמה היא בירת

ישראל. אין זה ענין מוגיציפלי ואין זה ענין של פקודה בנין ערים. נתייחס ביראת כבוד לענין

הזה. צריך ללכת בדרך המלך. אני מציע לכתוב שירושלים השלמה היא בירת המדינה - לא "ישראל"

שלא "המדינה". צדק שר המשפטים כאמרו כי על פי מה שנבקע בטוענת המדינה הזמנית יש למדינת

ישראל גבול אחד קבוע, שהבורא ברא את היס. בכל זאת במשך חשע עשרה שנה המושג מדינת ישראל או

בקיזור ISRAEL היתה לו משמעות גיאוגרפית. לו היינו קובעים את הנוסח "בירת ישראל"

היינו קובעים בזאת מדינת ישראל כפי שהיתה קיימת עד לפני שבוע ועכשיו הכללנו את ירושלים

העתיקה. לא הייתי מציע לכתוב "ישראל" כי זה אינו כולל את חברון. אבל אם נכתוב "המדינה",

פחדנו גם בעיה זו.

אחרי כן לדעתי צריך לכתוב שירוקט מינהל מיוחד לשמירת המקומות

... ..

10.01.01

10.01.02

10.01.03

10.01.04

10.01.05

... ..

... ..

... ..

10.01.06

10.01.07

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

הקדושים; אולי זה יכול להיות תחת שר הדתות ואולי תחת שר הדתות ושר הפנים במשותף. העולם צריך לשמוע שאנחנו מקימים מינהל מיוחד לענין המקומות הקדושים; זה לא רק ענין של שמירה על ידי נשק שהמקומות הקדושים לא ייפגעו, אבל מינהל מיוחד שלנו לשמירת המקומות הקדושים. (אולי נמצא אחרי כן קיצור למונח זה.) זה ישפיע על העולם לטובה. אני חושב שאין שום חשש לעשות מעשה-חקיקה כזה. להיפך, אני חושב שזה יעלה את כבודו של ישראל בארצות. אני מציע ללכת בדרך הזאת ואז גיווכה כולנו שכל האיומים אין להם יסוד. מה עשינו? נכנסנו לירושלים שחיא בירת ישראל הנצחית.

למקומות הקדושים צריכה להיות גישה חפשית. עלינו להזמין את העולם הנוצרי בחכיוזות לבוא הנה לחג הסולד הקרוב. עלינו להזמין את העולם המוסלמי לבוא לראות איך אנחנו שומרים על המקומות הקדושים ועל הגישה החפשית אליהם, לנו לא נחנן גישה חפשית. כל זה יגדל את כבודו של ישראל בעיני העמים. לכן אני מציע ללכת בדרך זו. אין זו דיסונסטריציה, זהו מעשה לאומי כביר, שיוסיף התרוממות הרוח של ישראל ויעלה את כבודו של ישראל בעיני העמים. את זאת צריך לעשות בימים הקרובים, ביום ששי או לכל המאוחר ביום ראשון הבא. אני חושב שזה יהיה מעשה שכולו טוב.

השר א. אבן: יש לי יתרון בדיון הזה, שאין דמיוני היוצר כבול על ידי ידיעה פדוייקה של הבעיות המשתטיות. אבל מנחמו היא אחת: להבטיח את שלמותו של ירושלים ואת אחדותה. איני סבור שאנחנו נוטלי-נכסים במאבק הזה. קודם כל ישנו יתרון של עובדות, שאנחנו יושבים במקומות ושולטים בהם. שנית: ישנו היתרון, שאליו החייס השר כגין, שמכחינה דעת הקהל עדיפה עיר מאוחדת על עיר מבוחרת. הנה קרה דבר כזה שהעיר היתה סכותרה ורבים השתאו אל המלאכותיות שבמצב הזה; בא מפנה של הגורל והוא איחר מחוש את העיר. אדם צריך להיות באמת בעל אופי מסולף מאד כדי לבוא ולגזור ביודעים על חלוקה וביתור על עיר שכבר נתאחדה. ויש לנצל במלוא הניצול את העובדה הזאת של אחרות העיר מול מלאכותיות של ביתורה.

אף על פי כן לרמת הנכסים הללו יש מספר הסדונות, מספר פגרות ומגבלות, אם אנחנו רוצים להמנע מלהעיר ולעורר לחצים, שלא יהיו מוגבלים לענין ירושלים בלבד, אלא שיחפשו על פני השטחים המשותפים כולם. עובדה היא, שלפי שעה, הרבע זה אין אנחנו עומדים בפני חביעה בינלאומית להחזיר את השטחים. זה כל השוני בין המצב השורר

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and detailed account of the events of the year. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the country.

The second part of the report deals with the military operations of the year. It is a very detailed and accurate account of the campaigns and battles. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the country.

The third part of the report deals with the political and social conditions of the country. It is a very interesting and detailed account of the events of the year. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the country.

The fourth part of the report deals with the financial and economic conditions of the country. It is a very interesting and detailed account of the events of the year. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the country.

היום לבין המצב שנחווה למחרת מערכת סיני. אין זאת אומרת שלא נעמוד בפני התביעה הזאת. אבל ככל שאפשר אֶלְטֶמְטֶטָא למנוע אותה, אפילו לדחוקה, הרי זה משובח. על כן צריך לייחס משקל לכך, האם מעשה מסויים יחיש אה מימוש הסכנה הזאת של הידוש המערכת המדינית. אני סבור שזהו השיקול שהנחה אה חברי הממשלה, שרצו לשקול ככל שאפשר בלי הפגנחיות מופרזת. המצב כרגע הוא כוח שאין שום גורם בעולם שהטכים כי ירושלים כולה תישאר בידינו. ישנו גורם אחר, שסנוי וגמור אנו, שלא נחזיק בשטחים ששוחררו לאחרונה. לפי מיטב ידיעתנו שרם מיצה אוחו גורם אה האמצעים שהוא רשאי לדעתו להפעילם. זהו המצב, שלפי שעה יש מעין השלמה של שתיקה מצד הלק מסויים של העולם, ואין אנהנו מעוניינים להפוך אה ההשלמה האלמה הזאת להסתייגות מפורשת. למעשה זה היה הטיעון נגד הרעיון של מעמד חגיגי בולט. ואני סבור שיש לשים לב לשיקול הזה. לכן אני מתווה מהלך מחשבתי הדומה לזה שהביע ד"ר פאיר: היינו קודם כל יצירת עובדות של אחדות ושילוב חלק עיר בשני. אני מכיר אה המחלך הזה כאינטגרציה של דה פקטו, כדי לרקום למעשה חוטים אשר יאחדו אה ירושלים העתיקה עם ירושלים החדשה, איחודם של שירותים, מלווה שטטוש כל שוני בין ירושלים ההיא לבין ירושלים שהיחה בידינו לפני כן, אפילו כמה אמצעים פיסקליים וכלכליים. יש לשקול איפוא למשל אה הנחגה המטבע הישראלי בעיר העתיקה, טיפול נמרץ בבעיה המקומות הקדושים. על ידי שאתה מכריז על כוונות מסויימות לגבי המקומות הקדושים, משתמע ממילא שאתה רואה אה עצמך כבעל בית. אם אני מכריז על סידורים לחלוקה הרהיטים הללו, משמע שאני רואה אה עצמי כבעלם של אלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא: נוהג מנהג בעלים - קוראים לזה המשפטנים.

השר א. אבן: אבל לגבי חקיקה, האם יש צורך בחקיקה? יש האומרים

שאפילו הדברים שאני מציע אינם בני-כיצוף בלי חקיקה

מסויימת, חקיקה מעשית, מבצעית ככל האפשר בגווניה, ואם אפשר - חקיקה שלא חתייחס לירושלים בלבד; כלומר אם יש בשכם ובאזורים העיקריים צורך להנהיג כהם מהלכים מסויימים ומצבים מסויימים - והוגדרו מספר מקומות שבעיות מסוג זה מתעוררות בהם - הרי וצוי שהחוק לא יוגדר כחוק-ירושלים, אלא כחוק הבא להנהיג ולהתקין כמה מצבים משפטיים באזורים המשותררים בכללם. על ידי כך אפשר יהיה אולי לדחות אה ההתמודדות עד שמצבנו דה פקטו יהיה איתן יותר.

מי שעוקב אחרי ההתפתחות ההיסטורית והמדינית של המדינה

This is a copy of the original document. The text is very faint and difficult to read. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a project or a study. The entries are arranged in a vertical column, and each entry seems to consist of a title or a heading followed by a description or a list of items. The text is mostly illegible due to the low contrast and the quality of the scan.

THE END OF THE WORLD

THE END OF THE WORLD

This section contains a list of items, possibly related to the end of the world. The text is very faint and difficult to read. It appears to be a list of items, possibly related to a project or a study. The entries are arranged in a vertical column, and each entry seems to consist of a title or a heading followed by a description or a list of items. The text is mostly illegible due to the low contrast and the quality of the scan.

בכלל מוכרה להחרשם מן העובדה, שכדרך כלל הצלחנו על ידי יצירת עובדות. ההכרה בעובדות פיגרה בדרך כלל אחרי יצירתן. אני מציע את המהלך הזה: קודם כל פעולה מאומצת מאד עוד השבוע, שתכלית אחת האחדות וחלומה של העיר. היו כמה הצעות וכמה הופעות ממלכתיות ודחיות; איחורו טירתיים שלא תהיינה שתי עיריות; איחורו כלכלי ופיסקלי, אולי זהו/ אחד הדברים שקל יותר להגשים אותם. אמנט המחשבה המטובת המחבטת בתזכירו של פרופסור לבונטיץ אינה נראית לי. אבל יש דבר אחד הנראה לי. אם יש בידינו להכריז, אחרי בדיקה, שממשלת ישראל שומרת על הסטאטוס קבו, זה מכובד מאד על כמה מדינות קתוליות ועל צרפת. יש לעניין של סטאטוס קבו אופי היסטורי, משפטי מיוחד, יש מסמכים או מנהגים הקובעים את הסטאטוס קבו לגבי המקומות הקדושים, למי העויפות, למי הזכיה לגבי מקום קדוש זה או אחר, כאן הפרנציסקניט וכאן ג'וזף מוסלמי כל שהוא וכו', היינו שאנחנו באים לא לערער את המצב הקיים אלא לאשר את המטאלה העיקרית של הגורמים הדתיים.

אני שוכנעתי על ידי הדיונים הללו שבלי תחיקה אי אפשר לקיים את הרצוי, כלומר ליצור הלכה למעשה, קודם כל במעשה ואחרי כן להלכה את הרקמה המאוחדת הזאת. אני מציע שתחויק תהיה ככל האפשר פונקציונלית, אפילו אפורה, בלתי רועשת וככל האפשר בלתי מדגבלת לירושלים, אלא תחיקה שתאשר את יצירת העובדות האלה.

הרב אלוף צ. צור: רציתי להעלות כאן נקודה, שלא העלו אותה בדיון זה, היינו

להגדיר לעצמנו על איזה תחום אנחנו מדברים. כשאנחנו אומרים

"ירושלים", למה אנחנו מתכוונים כאן? יש כאן למעשה מספר אפשרויות. אני רוצה להגיע למסקנה מטריימה, אולי משפטית. אפשר כמובן להחליט לדבר על ירושלים כפי שהיחה לפני החלוקה, כלומר ירושלים המנדטורית. בדקתי את המפה של ירושלים המנדטורית. הר הצופים הוא מחוצה לה, הר הזיתים הוא מחוצה לה. מספר דברים נשתנו במשך הזמן. זה אינו בא בחשבון. אפשרות שניה היא ללכת ולומר: ירושלים, כפי שהממלכה ההאשמית הגדירה אותה. המפה של ירושלים ההאשמית אינה כידוי, אני מקווה שעוד מעט תהיה כידוי. אבל לפי מה שבררתי בשיחה, נדמה לי שגם זה אינו עונה לצרכינו, גם זה אינו בא בחשבון. אם כך, אנחנו מדברים על ירושלים שיש לה תחוב אחר, לא מנדטורי ולא האשמי, אלא תחום הרצוי לנו, שנקבע אותו מסבות אלה ואחרות. השאלה היא: מה הם הקריטריונים שלפיהם אנחנו הולכים לקבוע

The first part of the report, which was prepared by the committee, is devoted to a general survey of the progress of the work during the year. It shows that the committee has been very busy, and that they have accomplished a great deal of work. They have held several meetings, and have discussed the various questions which have arisen. They have also prepared a number of reports, and have made a number of suggestions. The committee is very pleased with the progress which has been made, and they hope that they will be able to accomplish still more during the next year.

The second part of the report is devoted to a detailed account of the work which has been done during the year. It describes the various projects which have been undertaken, and the progress which has been made on each of them. It also describes the various meetings which have been held, and the discussions which have taken place. The committee is very pleased with the progress which has been made, and they hope that they will be able to accomplish still more during the next year.

THE YEAR'S WORK

The first part of this section is devoted to a description of the work which has been done during the year. It describes the various projects which have been undertaken, and the progress which has been made on each of them. It also describes the various meetings which have been held, and the discussions which have taken place. The committee is very pleased with the progress which has been made, and they hope that they will be able to accomplish still more during the next year.

את החחום, שעליו אנחנו מדברים כרגע? אנחנו מעוניינים שכל המקומות הקדושים יהיו בפנים.
זה קובע שבפנים יהיו גם הר הצופים והר הזיתים, שהם עד כה אינם תחום מוגדר.

היו"ר והשר י.ש. שפירא: אתה רוצה לומר כי המלון פאן אמריקה הוא מחוץ לשטח של עירייה
ירושלים?

הרב אלוף צ. צור: הוא כנראה על הגבול. הר הזיתים היה בחוץ ירושלים ההאסמיה,
הר הצופים - לא.

השר פ. בגין: האם יש מצבות בהר הזיתים?

סגן השר י.ש. בן-מאיר: רובן שבורות, חלק הרש.

הרב אלוף צ. צור: אם איננו הולכים על איזה קו מוגדר, אנחנו קובעים את הקו לפי

הקריטריונים הנוחים לנו: הם יכולים להיות כל המקומות שיש

להם ערך היסטורי. שנית: כל המקומות שאינם נמצאים בשום תחום, תחום התפתחותה הטבעית

של ירושלים, לכיוון ומאללה על הרמה. שלישי: אינני בטוח שאנחנו מעוניינים במספר גדול יותר

מדי של ערבים בתיחום הראשון שנעשה פה. לכן אני מעמיד בסימן שאלה מספר כפרים, אם להחליט

ביחס אליהם כך או אחרת. על תחום מסוג זה עשינו איזו שהיא מפה הנוחנת את סדרי הגודל

שעליהם אנחנו מדברים. בסדרי הגודל, שעליהם אנחנו מדברים, נמצא את עצמנו במצב של

200,000 ישראלים, יהודים בחוץ ירושלים הנוכחית פלוס כנראה מעל ל-100,000 ערבים, זה כשאני

מכניס לתוך ירושלים פרט לירושלים העתיקה מספר כספרים קטנים סביבה, שהם ממש על הכביש, שאין

טעם לפצל את הענין, דינו כולל שעפה, כולל חל אל פול, כולל סורי בחר ואחר.

ישנה אפשרות רביעית, שאותה דווקא לא היחמנו, ואני מעלה אותה

למחשבה כרגע, היינו ללכת על קו קצה יוחי רחב. בקו הרחב ישנן שתי אפשרויות: א) להכניס

בצפון את שדה הערופה בקלנדיה, שיהפך לשדה הערופה של ירושלים. בדקנו את הפנין עם "אל על".

גם מוכנים להפעיל שדה הערופה זה כשדה הערופה בינלאומי. אני מדבר על זה בעל אפשרות.

בספה שלנו לא היחמנו את קלנדיה. אני מעלה זאת לשיקול, אולי מישהו חושב שכן צריך להכניס

אותה פנימה. ב) יש מקום למחשבה שבצד דרום נכלול כזה גם את בית לחם. פה יש נקודות

חיוביות ושליליות. הנקודה החיובית היא שאנחנו מוכיחים יותר את המקומות הקדושים

בחוץ אותה המערכה. הנקודה השלילית היא שאנחנו עולים פה על עיר מוגדרת אחרת ושלוותה

ייכנס מספר גדול של חושבים ערבים.

AN ORDER OF THE COURT OF COMMONS IN PARLIAMENT ASSEMBLED
IN FAVOR OF THE PETITIONERS WHOSE NAMES ARE SET FORTH IN THE
SCHEDULE HEREIN CONTAINED.

THE PETITIONERS THE PETITIONERS WHOSE NAMES ARE SET FORTH IN THE
SCHEDULE HEREIN CONTAINED.

THE PETITIONERS THE PETITIONERS WHOSE NAMES ARE SET FORTH IN THE
SCHEDULE HEREIN CONTAINED.

THE PETITIONERS THE PETITIONERS WHOSE NAMES ARE SET FORTH IN THE
SCHEDULE HEREIN CONTAINED.

THE PETITIONERS THE PETITIONERS WHOSE NAMES ARE SET FORTH IN THE
SCHEDULE HEREIN CONTAINED.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

AND WHEREAS THE PETITIONERS HAVE SHOWN THAT THEY ARE ENTITLED TO
THE BENEFIT OF THE ACTS OF PARLIAMENT IN THAT RESPECT.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

ביה לחם מוגדרת לא פחות מאשר ירושלים. היא קדושה
לנוצרים לא פחות מאשר ירושלים.

הרב אלוף צ. צור:

בהצעה המסתמנת אצלנו לא הכנסנו לא את קלנדיה ולא את
ביה לחם, אבל הכנסנו תחום מוגדר יותר משישנו כרגע.
אני מציג את הענין כבעיה שצריך פה לחשוב על הצד
המשפטי שלה, האם אותו חוק, הכרזה או מה שלא נעשה, יקבע גם תחום או לא, או האם אנחנו
מצליחים למצוא שיטה שתאפשר אחרי כן לממשלה, ולא בחקיקה רגילה של הכנסת, להרחיב את התחום
כפי שנרצה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

זה אפשרי.

הרב אלוף צ. צור:

יש גם בעיה משפטית רצינית. כפי שהוסבר לי, השטח
הכבוש הוא בידי השלטון של הכוח הכובש ולא של הממשלה
הכובשת, היינו זה לא יתכן ששר הפנים יוציא שם חוקים. את זאת יכולה לעשות רק הכנסת.
אבל יתכן שהכנסת תסמיך את הממשלה או מספר שרים, לחוקק שם חוקים.
אני מעלה שאלות מספר. א) האם הוטל כרגע על הועדה
הזאת לתחום תחומים או לא ?

היו"ר השר י.ש. שפירא:

זה לא הוטל עליה. אבל כל ההצעות של הועדה הזאת תבאנה
לממשלה, ומה שהממשלה תקבל - תקבל, ומה שתרחיק - תרחיק.
ב) אם מדובר על תחום, יש לנו הצעות. אבל ענין

הרב אלוף צ. צור:

התחום נבדק באופן שטחי ומהר מדי ואנחנו צריכים עוד
יום כדי לבדוק את הענין באופן קפדני בשטח. בכל מקרה צריך למצוא דרך לאפשר לממשלה באופן
חפשי להוסיף שכונה פה ושם.

ג) הצד התחוקתי. העובדה כבר קיימת. אם מישור

רוצה לטעון ולצערק על העובדה שאנחנו יושבים בירושלים - הריני חושב שהממשלה תודיע בדרך
זו או אחרת, שאיננו מתכוונים לצאת מירושלים. אבל אלה הרוצים לטעון כך, כבר יש להם פה
לטעון, כי אנחנו יושבים בירושלים השלמה ואנחנו מודיעים שאין אנחנו מתכוונים לצאת ממנה.

ד) לפי מיטב ידיעתי אי אפשר לעשות את כל הפעולות שדובר

18.000 1.0. 18.000

... ..

18.000 2.0. 18.000

... ..

... ..

18.000 3.0. 18.000

... ..

18.000 4.0. 18.000

... ..

... ..

... ..

18.000 5.0. 18.000

18.000 6.0. 18.000

... ..

18.000 7.0. 18.000

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

עליהן, בלי איזה חוק. מהו ציר הויכוח? האם צריך החוק להיות מלווה באיזו דקלרציה חגיגית או לא? אני חושב שזוהי כרגע הנקודה שיכולה להיות בכלל בריכות, ועכשיו הערה כללית. העובדה כבר נקבעה, וכל מי שרוצה לטעון נגדנו ומכין נגדנו את ה"קייז" והוא יושב גם כן כרגע ודן כמו שאנחנו יושבים ודנים - דומני כי במצב זה החסנות שלנו לפני המערכה לא הוסיפה כוח. הדגשחנו ומצבנו היו טובים יותר כאשר החלטנו. לעתים הססנות בנושא מסוג זה מזמינה לחץ. דומני שאת זה אנחנו צריכים למנוע. אם אנחנו זקוקים כבר כאן לתחיקה - ואיננו מדברים על תחיקה של משהו שלי, אנחנו מדברים על משהו היסטורי לעם היהודי. בדמיוני כאזרח כרגע - איני מייצג שום גורם - איני יכול לראות טעם שלא לחוקק חוק, ויהא גם אפשר, ולאבד את המשמעות ההיסטורית של הענין מבלי לעורר לחץ כל שהוא. הלחץ יהיה על העובדות ולא על דקלרציה.

לכן נראה לי מקום לתחיקה ולעשותה חגיגית ככל האפשר.

אבל אני רואה איזו נקודה חולשה. הייתי מבקש את שר המשפטים בעיקר למצוא את הפתרון לכך. אני חרד מאד למשמעות הנגטיבית של תחיקה פוזיטיבית, בלומר שמכאן עלול להשתמע שלטמשלת ישראל יש עמדה ברורה לגבי ירושלים ובכל השאר עמדתה פחותה. אין אולי מזה מפלט. לפי דעתי אם נעשה את החוק אפור או לא, הוא יתפרסם בעולם עם המשמעות ~~המשמעות~~ המשמעות. אבל צריך לכצוא דרך לומר, אולי יותר מאשר בחוק, הרי בדברי החסבר, ברקע לחוק, דרך להסביר שאנחנו עשינו שעליו בכלל לא יכול להיות ויכוח, בזמן שהדברים האחרים הם בדיון לגיטימי של ממשלת ישראל ואין היא יכולה להחליט יומיים את כל החלטות. כל מקרה מסוג זה דורש מחשבה רצינית. איני חושב שכל אחד מאתנו יודע מה הוא רוצה. כולנו עדיין מהססים, אם אנחנו רוצים להציע הצעה זו או שונה. כאן צריך לחפש את הדרך יותר מאשר בחוק, אבל ברקע של החוק, בדברי החסבר. אני מציע שתחוק יהיה מלווה בהודעה של ראש הממשלה או באיזו הודעה של הממשלה להסברה העניין.

נקודה נוספת שאני רוצה להעלותה היא לגבי צורה ניהולה של

העיר. אני חושב שבצדק כולנו צריכים להיות רגישים לעובדה, שיחפשו איפה אין אנחנו בסדר, בעיקר סביב יחסנו לערבים וסביב שיפולנו במקומות הקדושים. למזלנו עד כה העניינים מתנהלים כשורה. יש לנו הרבה נקודות במימשל הצבאי, אבל אין לנו חולשה בירושלים לפחות

... and the ... of the ...

... the ... of the ...

... the ... of the ...

... the ... of the ...

בשני הדברים האלה: הטיפול בערבים הוא הוגן וקדושי, הטיפול במקומות הקדושים הוא כמעט מעל לכל דופי. יש איזו תקלה פה ושם, היתה זו שביאה טאקטית שאיזה בחור הניף דגל על מסגד עומר.

היו"ר השר י.ש. שפירא: או שהצנזור לא אסר את פירסום הצילום.

רב אלוף צ. צור: זו היתה טעות. קראתי את המאמר של פרופסור לבונטין. במספר

נקודות הוא צודק. נגשתי להבטית שדברים כמו הלוא לא יקרו

יותר. אין חיילים חייבים להצטלם עם נשק ביד סניב מסגד עומר.

אנחנו עושים מאמץ להבטיח את הדבר. אני חושב שדרך לאיזה

שהוא פתרון היא אפשרית. לגבי המקומות הקדושים עלינו לומר דבר פוזיטיבי, שכונתנו היא

להבטיח את שמירת המקומות הקדושים ואת גישתם של כל בני העדות אליהם.

לגבי העניין הערבי ככלל ישנה אפשרות שאולי מבחינה ארגונית

יש בה נוחות מסויימת. אם נמצא פתרון משפטי נוח לצורת ניהולה של ירושלים דומני שיש

ברגע שלש אפשרויות. אפשרות אחת היא, שאנחנו מבטלים כל מה שיש בירושלים הערבית ואורסים

ואומרים שירושלים העברית כפי שהנה מנהלת את ירושלים הערבית. אני רואה זאת כסידור פסול.

ישנה אפשרות שניה, שנדמה לי כי שר המשפטים הציע אותה, בכל

אופן שמעתי אותה בשם שר המשפטים: מפרקים את מועצת עיריית ירושלים העברית כפי שהיא ואת

מועצת העירייה הערבית כפי שהיא, וממנים ועדה קרואה המורכבת באנשי מועצת ירושלים

מלוס מספר אנשים.

ישנה אפשרות שלישית, שהיא נראית לי לפחות בשלב זה, אם כי

היא כרוכה גם באיזו קומפליקציות, כלומר שירושלים הערבית שיש לה שלטון נבחר, נשאר שם

השלטון הנבחר כפי שהוא, בתנאי שאני יכול לכפוף אותו חוקית לשלטון המוניציפלי של עיריית

ירושלים. זה נותן לי אפשרות לנהל את עיריית ירושלים הערבית כפי שאני רוצה, כי ירושלים

העברית מקבלת את כל הסמכויות החוקיות לנהל את העניין כראוי. זה נותן לי אפשרות, להשאיר

את המועצה הנבחרת כפי שהנה, ואיש לא יוכל לטעון שאיננו מנהלים את העניינים כפי שצריכים

לנהל אותם. השארנו אותם הנבחרים ואין אנחנו נקמנים. העירייה הנבחרת נשארת.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אפשר למצוא סעיף על ועדות אזוריות.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: סעיף 11 או 12 מדבר על רובע. שר הפנים יוכל לקבוע רובע

... ..
... ..
... ..

18.8.51

... ..

18.8.51

... ..

... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

18.8.51

... ..

18.8.51

... ..

מיוחד בתוך העיר, שיש לו ועדה מיוחדת. הוא יכול גם לקבוע בחירות בשבילה כמו בשביל ועדה חקלאית.

רב אלוף צ. צור:

הייתי מבכר את הסידור הזה בגלל שלש סבות: א) זה מאפשר לי

ניהול תיקון של העניין. זה העיקר. ב) אני שומר על הצביון

שהוא נוח לי בשלב זה. בשלב זה אני יכול חמיד לפרק את העניין. ג) אני מוציא את העניין מהתחום

שאני חוד לו, שאם יתחילו להכניס את הערכים לתוך העיריה כפי שהנה, יכניסו אותם גם לתחום

הפוליטי-מפלגתי, וזאת אני רוצה באופן מוחלט למנוע, כלומר שעוד חברים מסויימים בתוך הועדה

מצביעים כך לפי אינטרסים אלה או אחרים. אני חושב שבזאת איננו מעוניינים כיום. ברבע

שאני מסנה ועדה קרואה שיש בה 21 חברים ונצרך לזה עוד 5-6 חברים והם מתחילים לנהל את

העיריה בעיריה אחת, הכנסתי עוד אלמנט אחד, שאולי ייכנס לתחום הבינמפלגתי, שאיני מעוניין

בו בעת. את יום הגדולות נשכה מהר.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

זוהי סכנה.

נדמה לי שמוחר לנו להיות נקיים ככל האפשר, לא ליצור פתח,

הרב אלוף צ. צור:

שדרכו אולי כעבור חצי שנה, אם כי לא היום, נלכלך את עצמנו

ללא צורך.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

ישנה בעיה משפטית, שאיש אינו יכול להצביע בעיריה אם איננו

בפנקס הבוחרים.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

חבר בוועדה קרואה איננו צריך להיות בעל זכות בחירה.

רב אלוף צ. צור:

מחוך כך אני ממליץ כרבע על הצעה זו. אינני אומר אצטטא

שהו פרי מחשבה עמוקה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

מראה שטחית זה איננו ניתן, אבל צריך לבדוק את הדבר.

השר מ. בנטוב:

מדוע איננה יכולה להיות ועדה משנה ?

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

בסעיף 12 מדובר על ועדה לרובע מיוחד, שם כתוב על בחירות.

אבל אפשר לתקן ולומר שהשר יכול למנות.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

יותר מדי צריך לתקן חוקים, זה אינו אלגנטי.

רב אלוף צ. צור:

איני רואה בעיות בשחוניות. ירושלים אינה נקודה-ספר, אנחנו

יושבים חזק מסביב לה. איני רואה בעיה בשחוניות לפחות את העיר.

... ..

1880

...

...

1880

...

1880

...

...

1880

...

1880

...

1880

...

1880

...

1880

...

1880

...

1880

...

1880

...

בכל זאת יש לנו תקנות-הגנה לשעת חירום, שאני מניח כי הצבא יפעיל חלק מהן וודאי בשלב הראשון. גם אם אנחנו מעבירים את הכל למימשל אזרחי רגיל, הרי בתחום הצבאי נשארו לנו תקנות שנוכל להפעיל אותן, בשעה שהצבא ימצא לנחוץ לתקופת המעבר להבטיח כל זמן שדרוש, אי יציאה מהאזור, עוצר מה ושם, עד כמה שזה נראה לנחוץ.

השר ז. ורהפטיג: גם אני אקדים בהערה הכללית ואחרי כן אציע הצעות מעשיות.

איני חושש כל כך מפני הלחץ הבינלאומי בענין ירושלים. עיקר

הלחץ צריך לבוא משני צדדים: מצד הנוצרים ומצד המוסלמים. לגבי הנוצרים יש הרכב מעניין של האוכלוסיה הנוצרית, שגם זה צריך להיות גורם. בגדה המערבית - וזוהי בעיקר ירושלים, בית לחם והסביבות האלו - מתווספת אוכלוסיה נוצרית שהיא ברובה אורתודוקסית-יוונית ולא קתולית. הקתולים על כל סוגיהם מקבלים חוספת של 1/2, במקום נניח שיש היום בישראל קרוב ל-40,000 או 35,000 קתולים, יווניים קתולים ולטיניים, מתווספים מירדן עוד כ-58,000 ואילו אורתודוקסים במקום 17,000 שישנם כעת מתווספים כ-90,000. האורתודוקסים אינם להוטים כל כך אחרי בינאום ירושלים, כי כל בינאום של ירושלים פירושה קתוליזציה של ירושלים. הכוח בעולם כולו הדרוש בינאום הם הקתולים, הויטיקן ו-500,000,000 נוצרים הלווחאים על כך.

היו"ר השר י.ש. שפירא: וברית המועצות זהו אפט ?

השר ז. ורהפטיג: האורתודוקסים בעולם הגדול אינם כל כך לכינאום. כבינאום

ערכם יהיה קטן. אשר לברית המועצות הרי מאז 1951 ו-1952

אין היא להוטה לבינאום ירושלים. הפרבוסלבים ובראשם אלכסנדרוס התנגדו לבינאום ירושלים. כבינאום מקומם יהיה קטן מאד או לא יהיה קיים כלל. האוכלוסיה המקומית האורתודוקסית אינה להוטה לכינאום. בינאום פירושו למסור את העיר לוחיקן ואז יתעוררו הויכוחים הפנימיים, שיש להם ערך רב. מעניין גם שהחלק הגדול של האורתודוקסים בירדן הם אנטי-קומוניסטים. בכל אופן שם הם יותר אנטי-קומוניסטים מאשר פה..

היו"ר השר י.ש. שפירא: פה הם בדרך כלל קומוניסטים.

השר ז. ורהפטיג: שם הם בדרך כלל אנטי-קומוניסטים. המטרופולין בנדיקסוס

הוא אנטי-קומוניסט חריף מאד. הוא בא מפעם לפעם אלי.

עכשיו אין נותנים לו לגשת אלי, המימשל הצבאי איננו נותן. לכן אני חושב, שאם העניין הזה

... the ... of ... and ...

10.0.01

...

... the ... of ... and ...

10.0.01

...

10.0.01

...

... the ... of ... and ...

10.0.01

...

10.0.01

...

... the ... of ... and ...

צריך להביא בחשבון, שלחץ על בינאום צריך לנטרל במדה רבה. אמנם המצב עם רוסיה הסתבך בגלל ניתוק היחסים. אבל מישהו יוכל להסביר כי הם אינם צריכים ללחוץ בענין בינאום כי אין זה אינטרס רוסי.

אשר לענין של הנוצרים הקתולים הרי גם כן היחס לחיל האו"ם ולכוחו השתנה. הבריתה שלו בן רגע הוכיחה שכוח חיל האו"ם זוהי משענת קנה רצוף. כל כוח בינלאומי נתון לשבשו ולחסדו של הכוח הלאומי באותו מקום הסובב אותו, כי כל רגע אפשר לגרש אותם. בשיחה פרטית בטלפון גם אמרו לי: מה יוסיף כוח של האו"ם, מחר מישהו יגרש אותו? כך שאיני חושש כל כך מפני בינאום.

לגבי המוסלמים הלחץ שלהם הוא אחר לגמרי, כי המקומות המוסלמים נמצאים בידיים יהודיות. אין לנו עצה. גם הם לא רצו בבינאום כל הזמן.

לא תמיד. עבדאללה התנגד, גם הסצרים וערבים אחרים היו"ר השר י.ש. שפירא:

בתחלה התנגדו, אחרי כן צעקו בכל הזדמנות לבינאום

כאשר ירדן התנגדה, היה לזה ערך. ואפשר למצוא לזה השר ז. ורהפטיג:

הרבה סמוכין. אנחנו לא יכולנו עד היום לגשת למקומות

הקדושים שלנו, גם המוסלמים הישראליים לא יכלו לגשת למקומות הקדושים שלהם. היו כמה פירסומים שאנחנו יזמנו. גם הקדים בישראל פירסמו מכתב גלוי למדינות הערביות: תנו לנו לגשת למקומות הקדושים. ואם מסגד עומר, מסגד אל אקצה הם המקום הקדוש השלישי שלהם אחרי מכה ומדינה, תפתחו לפחות עכשיו את המקומות הללו בשביל המוסלמים בישראל.

לכן איני מפחד כל כך מפני הדרישה לבינאום. ישנה

הדרישה, אבל איננו צריכים לפחד ממנה. בקשתי שישלחו לי את המאמר שהופיע ב"אובסרבטורה" ובו המאמר הראשון על בינאום. אבל זהו אורגן של הותיקן.

הייתי בגלל זה מזהיר - ואני רוצה לומר זאת במיוחד

לטר בגין - מפני הקמת מינהל מיוחד למקומות הקדושים.

החכורנחי לשמירה על המקומות הקדושים. השר מ. בגין:

כל ענין של "מיוחד" קורא את הדוב סמאורחו. אם מיוחד,

השר ז. ורהפטיג:

איפה אנחנו? טוב שיש לנו משרד הדתות כל הזמן, שיש

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

לו שט טוב לגבי שמירת המקומות הקדושים, ואם מוסרים זאת למשרד הדתות, אין זה דבר מיוחד.

היור"ר השר י.ש. שפירא: את זאת עשו כבר.

השר ז. ורהפטיג: אפשר להסתמך גם על התוקים הקיימים. יש דבר המלך במועצתו

הקיים עדיין, חוק בובר *the Holy Places* . אמנם

החוק הוא מאד מסגריתי.

השר ס. בגין: אין שט ענין הכותל המערבי.

השר ז. ורהפטיג: זה הוצא עוד לפני זה. אני מתכוון לדבר המלך במועצתו על

המקומות הקדושים משנת 1924. הוא קובע סמכות לנציב העליון,

שהיא הועברה אחרי כן לשר הדתות, החוק קובע מה זה מקום קדוש, השיפוט על מקום קדוש. אפשר

להסתמך על החוק הזה, להסדיר ולהרחיב קצת את החוק ולמסור אחרי כן את הענין למשרד הדתות.

לגופו של ענין אני חושב שצריך היה למסור את כל הענין

של המקומות הקדושים בעיר העתיקה ובבית לחם למשרד הדתות ולא היינו מגיעים לרברים שכבר אינם

בסדר. (אני מצטער שהרסו בחיים על יד הכותל המערבי.) אמרתי זאת אחת לאלוף חיים הרצוג.

אני חושב שמחאות תבאנה לא רק ליהודים אלא גם מיהודים. יש דברים רגשיים אימפונדרבייליים.

יש הזוכרים את הכותל עם הרחבה שלו לפי גלויות. אני מקבל כבר שלגרות מרבים. בכל אופן

לאט לך, לא להחפז. בא בולרוזר והורס. יתכן שיהרסו דברים חשובים. זה לא היה לפי תוכנו.

הענין הבטחוני היה כאילו רק תרוץ. מי יודע לאן נגיע. אני יודע מה היה מסביב לקבר

רמב"ם, ובאיזו זהירות עושים שם. (והנה על יד הכותל המערבי הורסים.) זה לא נעשה על דעת מישהו

לפי תוכנו. מספיק שסדי קולק יושב עם חיים הרצוג שתי דקות והורסים חמשה רחובות. יתכן

שגם גוררים קצת מן השארם ומהן הרוטנטיזם של דבר שהיה במסגרת ידועה מאות בשנים. אמנם זה

לא היה מבחינת ההלכה ואיני יודע אם אבן זו או אחרת קדושה, אבל איני יודע מדוע הורסים

מה שחורסים. כל יום שהמימשל הצבאי שולט על המקומות האלה, אין זה טוב. אם ביום ששי באו

ארבעה קאדים מוסלמיים להתפלל במסגד והמסגד היה סגור והם לא יכלו להתפלל, בפעם הראשונה

כשבאו לשם אחרי עשרים שנה, הרי זוהי זרועה. מדוע אפשר היה על יד הכותל המערבי לעשות

תפלות, מדוע אי אפשר היה לערוף תפלה ביום ששי במסגד? האם רק מפני שהקאדים לא באו לפי

הזמנה המושל הצבאי? אני יכול להבין שלגבי ענין של שלטון אזרחי, שזהו ענין של שיפול

... ..

ART 1. GENERAL

...

ART 2. PURPOSES

...

ART 3. MEMBERS

ART 4. OFFICERS

...

ART 5. FINANCES

...

...

...

ברכבות אנשים, צריך ההסדר לקחת זמן. אבל אם הפיקוח על המקומות הקדושים, על מספר מסויים של מקומות קדושים מוטלמיים ועל עשרים וכמה מקומות של נוצרים, אפשר היה להעביר מיד למשרד הדתות לטפל בזה, והוא היה מטפל בזה בדרך הרבה יותר שקטה ונוחה. בעניינים כאלה עדינים כל כך חרי איזה דבר קל שאינו בסדר כבר מרגיז.

לגבי עצם ענין החוק, גם אני חושב שאי אפשר למנוע חוק, אבל צריך

להזהר שלא יקיף רק חלק מהשטח המשותף. איני מזלזל בביטוי "כבוש". מבחינה הלכתית

גם זהו שחרור.

כבוש היצר.

השר מ. בנטוב:

occupied ?

מהו התרגום של הביטוי האנגלי

השר מ. בנין:

וודאי יש הבדל בין ירושלים ובין יחד ערי הגדה המערבית. אבל

השר ז. ורהפטיג:

ההבדל אינו פרינציפיוני. פה ישנה עיר חצויה וצריך לאחד אותה. פה

גם מרוכזים המקומות הקדושים. לכן יש טעם לחוקק חוק מיד. איך יהיה החוק? אמרתי אחרון

לשר המשפטים שאני חושב שצריך ללכת בדרך של חוק-הסמכה, כי בחוק לא נוכל לפרש את כל

הבעיות וגם לא כדאי לפרש את הכל. צריך שיהיה מיד חוק קצר ביותר מפני שהעיר חצויה וצריך

להסדיר את הבעיות המוניציפליות וצריך גם להסדיר את הפיקוח על המקומות הקדושים ומסמיכים

שר זה לעשות זאת ושר אחר לעשות זאת. עד כמה שאפשר יש להסתמך על חוקים קיימים ולכן יש

להזכיר את החוק על המקומות הקדושים, להסמך על החוק על המקומות הקדושים את ענין הפיקוח

על המקומות הקדושים, ואת העניינים המוניציפליים יש להסדיר בהמשך לחוק המוניציפלי הקיים.

יש לנו כבר הענין הזה של הסטאטוס קבו. אפשר להזכיר בחוק ההסמכה של המקומות הקדושים

שמירת הזכויות והפריבילגיות שיש לכל הכנסיות הדתיות לגבי ענין זה. זה צריך להזכיר באיזו

דרך שחיא, ואז יש חוק מיוחד לענין ירושלים.

איך יקבל הצבור את הדבר הזה? הצבור יכול לקבל את החוק היבש הזה

בחניגיות מרובה. אבל החוק צריך להיות יבש ולהסדיר את הסידורים הדרושים.

מדוע אני אומר שצריך להסדיר את הרישות המוניציפלית מיד ולא

דווקא למסור אותה לשלטון הקיים? אפשר להשאיר את השלטון הקיים, אבל צריך להשאיר פתח

לדינמיקה. בהכרח שמיד נגש לבנייה, לשיכונים, לשיקומים של מוסדות יהודיים שהיו קיימים.

הגוף המוניציפלי הערבי הקיים לא יוכל לעשות זאת. צריך להשאיר איזה פתח לדינמיקה,

שאפשר יהיה להוציא שטחים לרובע יהודי. השיטה של רובע היא טובה, ואפשר חמיד לשנות. כרובע שירצה מישהו לבנות, מוסד שהיה קיים בעיר העתיקה - פנו אלי ישיבות שרוצות לעבור חזרה לעיר העתיקה, לקבל קרקע שלהם לבנות, יוכלו לעשות זאת לפי שיטת הרובע והוצאת שיכונים. היות וכל זה בפנה מסויימת, אפשר כעבור חודשיים להוציא את הפנה הזאת מהרובע הזה.

מר י. תקוע:

אני חושב שעלינו להבחין בין הבעיה, שהייתי מגדירה כבעיה אסטראטגית לבין הבעיה הטקטית. מבחינת אסטראטגית אין ספק שיהיה צורך בחוקים. אבל הבעיה בשלב זה היא בעיה טקטית. לכן אין לזלזל במצב שבו אנחנו נתונים, אנחנו עדיין בעיצומה של מערכה בינלאומית לא פשוטה ולחצים רבים אפשריים. היו"ר השר י.ש. שפירא: בסוגים צבאיים מדברים על אסטראטגיה וטקטיקה. אבל אודה ולא אבוש שהענין הזה מטושטש קצת.

השר מ. בנטוב:

אסטראטגיה פירושה מה שרוצים להשיג, טקטיקה פירושה איך להשיג

זאת.

מר י. תקוע:

כרובע זה אנחנו נמצאים במערכה בינלאומית. במערכה זו אחד הדברים

שאנחנו צריכים לשאול את עצמנו הוא: האם אנחנו מעוניינים בלחצים או לא? יתכן מאד שנחליט לעמוד בלחצים ונהיה מסוגלים לעמוד בהם. אבל הבעיה היא: כיצד למנוע אותם? אני קצת מחמיר בנקודה זו. ראינו אפילו בישיבה הנוספת של מועצה הבטחון מה היתה עמדת בריטניה. לפני מספר ימים היתה רחוקה מאד מלהצטרף לתביעה לנסיגה לקרי שביחת הנשק. אולם בישיבה הנוספת, כאשר מישהו העלה את המושג בכלל של קרי הפסקת האש שעכשיו קבענו בסיני ובגדה המערבית והנקבעים הבוקר בטוריה, קם הנציג הבריטי ופסל את המושג הזה ואמר: יש קו אחד והוא קו שביחת הנשק. וודאי עלינו לא להגיע מזה למסקנות ולא להבהל, אבל השאלה היא כעת שאלה פשוטה מבחינה טקטית: האם אנחנו מעוניינים למנוע לחץ שעלול להווצר בימים הקרובים כדי להביא לנסיגה לקרי שביחת הנשק או שאנחנו מעוניינים במערכה המדינית הזאת להעלות לחצים כאלה. לדעתי במצב הטקטי הזה לא הכרזות ולא חוקים יקבעו את עתידה של ירושלים ואת מקומה של ירושלים כעיר הבירה אלא מעשית. הייתי אומר כי ההכרזה היפה ביותר בשבילנו כאן בישראל ובשביל העולם כולו היה עצם שחרור העיר העתיקה על ידי צה"ל. אני חייב לומר כי אינני רואה

לא מבחינה מדינית, לא מבחינה היסטורית ולא מבחינה רגשית לגבינו כאן בארץ, לגבי יהדות העולם ולגבי העולם כולו צורך לחזק את ההכרעה התביעת הזאת של עצם שחרור ירושלים. הייתי מוסיף עוד משהו. הכל טוב ויפה שקבענו לעצמנו שהעולם הנוצרי איננו מעוניין בבינאום. אני מוסיף שיקול נוסף על השיקול שלהתביעה העולמית לסגת לקוי שביחת הנשק. "קבענו לעצמנו" שהעולם הנוצרי איננו מעוניין בבינאום, על העולם המוסלמי זה נחקבל. איני בטוח אם התביעה הזאת לא תעמוד בכל חקפה, אם לא בעוד מספר ימים הרי בעוד מספר שבועות. איני יודע כיצד נצטרך להאבק כדי לעמוד נגד זה.

אני אומר שוב: אני האחרון שבא להציע שניכחל או נחרשם מלחצים, אבל הבעיה היא טאקטיה כיצד למנוע את הלחץ ואת הכפייה לסגת עד לקוי שביחת הנשק כמוצא הבטחון ובעצרת האו"ם, כיצד למנוע גיבוש תביעה לבינאום ירושלים. במצב כזה נדמה לי כי השאלה הטאקטיה של היום או של מחר, אצא האם להוקק עכשיו חוק ולצא בהכרזה חגיגית נוספת מעל במה הכנסת או בדרך אחרת, היא בחינה פשוטה אם צעד כזה או אחר יחזק את שליטתנו על המקומות אשר המשוחררים ויחזק את מעמדנו גם מבחינה פנימית וכינלאומית או להיפך יחליש את מעמדנו ואולי על ידי זה נקפיץ כל מיני גורמים ללחוץ עלינו. ויש עוד דבר, שזה לדעתי שיקול מכריע: הכנת חוק פירושה פרק זמן מסויים.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: חוק כזה אפשר להעביר ביום אחד.

מר י. חקוע: אני למעשה הולך יחד בעקבות שר החוץ.

השר מ. בגין: זה לא מפחיע אותנו.

השר ז. ורמז: שר החוץ היה בעד חוק.

מר י. חקוע: אז אני כעניין זה נגד שר החוץ. הכחינה צריכה להיות: מה דרוש לנו כעת כדי לחזק את אחדותה של ירושלים? אם אנחנו יכולים

מיד, על ידי צו או בלי צו ובלי חוק להביא לכך שעיריית ירושלים תחן את כל השירותים הדרושים, נעשה זאת. אם אנחנו מגיעים למסקנה שלגבי דבר מסויים אין מנוס מחוק, נחוקק חוק, אבל

שהחוק יהיה מעשי בשלב זה. איני מדבר על מה שנעשה כעבור חודש או כעבור חצי שנה, נצא אז בחוק ירושלים, בחוק ירושלים המשוחררת והמאוחדת, בכל מה שאנחנו רוצים. אבל הבעיה היא בעיה מיידית. מה שניתן כבר לקבוע כעת, מה שאפשר לעשות על ידי מעשים בלי חקיקה, נעשה זאת.

אם להתגדרת תחום ירושלים, אין להמנע מאיזה צו, נוציא את הצו הזה. אבל מבחינה בינלאומית,

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

מבחינה פנימית, מבחינה היסטורית וסנסטימנטלית, אין צורך כעת, כשמתחילה רק המערכה הבינלאומית, באקט חגיגי באופן מיוחד. האקט החגיגי באופן בולט היה שחרור ירושלים על ידי צה"ל. אני מציע שכל מה שניתן כבר לבצע היום, שירותים ודברים אחרים יעשו ועושים. אם יש משחו שלא ילך בלי איזה שהוא צד, נעשה זאת, אבל כשלב זה אין צורך ללוותו בחגיגות ובהכרזות.

אני מקבל את ההצעה המעשית לגבי השילוב של המימשל הצבאי

ושל העירייה. אין כל ספק שגם פה הבחינה אינה בחינה חוקתית משפטית. זו אינה הבעיה היום ולא תהיה כעבור שבוע. היא תהיה אולי כך כעבור חצי שנה. הבעיה היא: מה דרוש כדי לשמור על השקט ומה דרוש כדי להבטיח שכל הסיפורים יתקדמו ויבוצעו ללא כל הפרעה? אם אנער למצוא הצעה מעשית משפטית, בלי חקיקה מיוחדת, כדי לאפשר למימשל הצבאי להמשיך בעבודתו וגם לשלב את העיר העתיקה בעירייה, עלינו לעשות זאת.

בין הדברים הסמליים, שאולי ניהן וכדאי לחשוב עליהם,

הוא למשל שהמימשל הצבאי לא ישב דווקא בעיר העתיקה של ירושלים, אלא שאח המשרד של הרצוג נעביר לרמאללה. פה יש איזה שהוא רעיון סמלי. אם אין אנחנו כובשים אלא משחררים, יהיה השלטון על הגדה המערבית מרמאללה ולא דווקא מהעיר העתיקה.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: תוסיף: ושהעירייה תשב בעיר העתיקה.

רב אלוף צ. צור: רצימי לתוסיף אינפורמציה לגבי התחום המוניציפלי של

ירושלים הערבית. כפי שהודיעו לי כרבע בסלפון,

נקבל היום מפה מסומנת. יש שלשה דברים שכדאי להבחין.

ישנו תחום מוניציפלי פורמלי ושמי, שהוא איננו עונה

לצרכים שלנו. אין בו לא הר הצופים, לא הר הזיתים ולא ארסון הנציב. זהו התחום

הפורמלי הקיים היום. יש דבר שני קיים: יש תחום בנין ערים, שבו אנצא הוטמכה עיריית

ירושלים הערבית להיות הסמכות לגבי תחום רחב יותר, לגבי סכיבה הכוללת גם את שפעת,

גם את הר הצופים וגם את הר הזיתים. כלומר סמכות זו הוציאה את הרשיון למלון. ישנו

תחום שלישי. מסתבר שבטוף שנת 1966 הוגש לפרלמנט הירדני תיאום חדש של התחום

המוניציפלי של עיריית ירושלים, שכלל בתוכו גם את קלנדיה בצפון והגיע עד מבואות בית

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

...
...
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

לחם בדרום. ההצעה הזאת לא אושרה עדיין על ידי הפרלמנט היורדני. כלומר אם נרצה לנצל את האקט הזה, אם נחליט שזה חשוב, יש לנו פה האפשרות הפורמלית.

השר ס. בנטוב: אני מכין שכולנו רוצים בבסיס חוקי בשביל אינסגרציה של ירושלים העתיקה בתוך ירושלים וכו'. שמעתי מפי שר המשפטים

ומפי רב אלוף צור, שלפי הקונבנציה של האג בשטח שנלקח ממדינה אחרת שולט הצבא שכבש ולא הממשלה שכבשה.

השר ס. בנין: הצבא עומד תחת הממשלה.

השר ס. בנטוב: אבל הפעולה היא דרך הצבא. השאלה היא: האם חקיקה חוק על

ידי הכנסת, שזוהי רשות אזרחית, מתאימה לקונבנציה של האג

או שמוכרחים ללכת לתח הוראות למושל הצבאי? האם צריך לעשות זאת עד שמכריזים על סיפוח? אני מבין כי ברגע שמכריזים על סיפוח, הם נהפכים לאזרחים של הארץ הזאת.

השר ז. ורתפטיג: זה יכול להעשות בבת אחת.

השר ס. בנין: עד שנחליט יהיו Residents.

השר ס. בנטוב: האם חקיקה של הכנסת, שהיא מוסד אזרחי, יש לה תוקף למי חוק

בינלאומי על חשתיים הנכבשים או שכל מה שאנחנו רוצים

לעשות וחייבים לעשות הוא דרך המושל הצבאי שיכול כמובן לקבל כל הוראות מהממשלה. כמובן

שאת ההוראות נותנת הממשלה, אבל האקט, הפרוקלמציה וכו' באים בשם המושל הצבאי, כמו

שבשעתו בן גוריון חתם בתור שר בטחון ולא בתור ראש ממשלה. זהו אקט צבאי, כמובן אחרי

שהממשלה החליטה. האם אין זה נותן לנו בסיס חוקי לכל הדברים והסידורים שנחליט עליהם?

היועץ המשפטי ס. בן-זאב: מספר מלים בשם אלה שיצטרפו לעשות את המלאכה, לא של כיבוש

ירושלים, היא געשחה על ידי צה"ל, אלא נאמר של כיבוש חקיקתי

של ירושלים.

אני מבין כי כאשר מדברים במדיניות, יכולים להזמין משהו

בבחינה "כפורה חם". בשביל המדינאים זוהי פורטולת: איני רוצה להרגיז את זה ואני רוצה

להשיג את זה. זהו "כפורה חם". אולי חובתם של עושי חוקים לעמוד גם במבחנים כאלה.

אבל דומני שעם כל הדיבורים על מינהל, על העברת ענינים בין עירייה לעירייה, על שיחוף

... ..

18.0.01

18.0.01

18.0.01

... ..

18.0.01

18.0.01

18.0.01

... ..

... ..

18.0.01

... ..

... ..

... ..

עיריה וכו', לא נגענו עדיין בשורש הבעיה. ושורש הבעיה הוא: אין מטילים את משפט המדינה שם? אין אני שולל מינהל מוניציפאלי. אבל אני שואל: מה קורה רצח בירושלים העתיקה, אונס או גניבה, לפי איזה חוק שופטים ומי שופט? אלה הם החיים היומיומיים שכבעיותיהם יתקלו היום ומחר. אומר רב אלוף צור: חתנו חוק כזה שמצו אחד מטילים בירושלים את המשפט של המדינה, אבל שלא יגידו שאין מטילים אותו בכל הגדה המערבית. ומה יהיה בגדה המערבית? מי ישפוט בחברון, בג'נין ובמקומות אחרים, ולפי איזה חוק ישפוט? אחרי שהקמנו את הממשל הצבאי אנו מוקימים את כל המינהל הירדני ואת כל בתי המשפט הירדניים.. כבר קבענו עובדה מסוימת שאנחנו יושבים שם בחור אוקופטורים.

השר ס. בנטוב: בתי הדין הצבאיים או בתי הדין הירדניים?

היועץ המשפטי ס. בן-זאב: אני חושב שהכוונה להפעיל את השופטים הירדניים. צריך להיות

בית דין צבאי, אבל השופט שופט לפי החוקים הקיימים.

אסרתי לשד המשפטים: אין אני קובע לגבי החוצאה המדינית, אבל

אני מבקש מכם שתגיעו למסקנה ברורה בענין הטלת המשפט שם. ברגע שאנחנו מטילים את המשפט הישראלי שם, זה מדכרם להיות על ידי חוק, כל היחר משחמע ואין כאן בעיה. ברגע שהחוק הישראלי חל, יכול שר הפנים בחוקף פקודה שחלה על כל העיריות, להקן. כל הגמישות הזאת ניתנה בחוקים הקיימים. הבעיה היא: אין אנחנו מגיעים להטלת המשפט שם? הבעיה אינה חדשה. היא היתה בשנת 1948, היא היתה מוכרחה להיות בשנת 1948. אפילו כשהיתה מלחמת אזרחים, הגיעו לחוק שטח שיפוט וסמכויות מתוך זה שיצאו ממדינת החלוקה. המודר הוא, כי מי שקורא כיום מנשר מספר 1 מחוק שטח שיפוט וסמכויות רואה לפניו גיטוח מונסטרוזי.

היו"ר השר י. ש. שמירא: אתה "מעליב" אותי, אני כחבתי אותו.

היועץ המשפטי ס. בן-זאב: אני מדבר ברטרומפקטיבה ההיסטורית.

השר ס. בגין: אבל "המפלגה" הצליחה.

היועץ המשפטי ס. בן-זאב: "כל חוק הקיים על מדינת ישראל כולה ייראה" / היינו פרזומפציה

לפי סעיף 24 / "כחל על כל השטח הכולל את מדינת ישראל וגם

כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הגדיר אותו כמחוזק על ידי זה"ל."

משמע יש לך "מדינת ישראל" ויש לך "חלק ששר הבטחון הגדיר

אותו כמחוזק." היה שופט, ושופט נכבד היושב כיום בבית הדין העליון, שאמר כי מכאן

... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...

18.8.81

...

18.8.81

...

...

...

... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...

18.8.81

...

18.8.81

...

18.8.81

...

18.8.81

...

...

...

...

...

נובע שהשטח המוחזק איננו שטח של מדינת ישראל. וזה במדה ידועה של הגיון. בצדק שכחנו את החוק הזה ואיננו רוצים לחזור אליו.

השר מ. בגין: היועץ המשפטי הציע לפני שנה לבטל אותו.

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: לבטל אותו, אבל בלי אקט חוקתי מיוחד, אלא לבלוע אותו בנוסח החדש.

לכן אני מבקש דבר אחד בשם אלה שיצטרכו לעשות את המלאכה. אשר לצורת קבלת החוק, יכולים לספל בזה באופן הגיגי יותר ובאופן הגיגי פחות. אבל צריכה להיות מחשבה בהירה והחלטה בהירה ביחס לתוכן. לא נוכל לפתור את הבעיה הזאת מבלי להטיל על ירושלים את המשפט הישראלי, את משפט המדינה.

השר מ. בנטוב: על כל החלקים.

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: אני מדבר עכשיו על ירושלים. לגבי יתר החלקים אין החלטה מדינית. צריך להפסיק נוסח שלא ישחמץ משהו מיוחד לגבי

יתר החלקים. אבל את "השור" הזה צריך לתפורס בקרבנו.

השר מ. בנטוב: איך זה מתיישב עם הקונבנציה של האג?

היועץ המשפטי מ. בן-זאב: הקונבנציה של האג אינה מדאיגה. ברגע שהחלטנו על אנקסיה של ירושלים, יכולים לעשות זאת בצורה עקיפה ובצורה ישירה.

כמילא לא נחיה עם הקונבנציה של האג, כי לא נשאיר את השטח המשותף כשטח כבוש.

היו"ר השר י. ט. שפירא: תרשו לי להעיר מספר הערות ובסוף לסכם סיכום מעשי.

כשבאתי אל בן גוריון יחד עם שבתאי רוזן והבאתי לו

את המינשר על השטח המוחזק אמרתי לו כמה שזה סוטה מהורעת מושל צבאי עם כיבוש -

מהסכמי האג. הוא אמר: אז מה תהיה התוצאה מזה? אמרתי לו: התוצאה יכולה להיות

"רצינית" מאד, שבתוצאה הבאה של ספרו של אופנהיימר על חוק בינלאומי תהיה למטה

הערה שבישראל נהגו אחרת. הוא צחק ואנחנו צחקנו ובה גמרנו את העניין.

אני רוצה להגיד כמה דברים גם ביחס להסכנות וגם ביחס

לחגיגות. כשעשינו מה שעשינו ביחס לירושלים ב-1948 הייתה זו דרך הרבה יותר הסכנית

מהדרך שהמחוננים שבינינו מציעים עכשיו. וזה הוכח בהצלחה רבה. בזכות ההסכנות

1933

1933

1933

1933

1933

1933

1933

1933

1933

הזאת - כמובן לא רק בזכות ההסכנות אלא בצבא בגלל הפעולות שעשינו, והפעולות היו נמרצות, העבירו את משרדי הממשלה והכנסת - אגב אורחא לא העבירו את הכל, אפשר היה להעביר יותר - הגענו למה שהגענו. מזה איני חושש. אני יודע כי נוסף לכל מיני נימוקים שסענו נגד בינאום ירושלים נשמעו פה נימוקים כאלה שאפשר פה כמעט ברוב ניכר של דעות לקבל החלטה נגד בינאום ירושלים. אבל אני חושב שנוסף לכל הנימוקים עובדה היא שאין מקום בעולם שהוא

internationalized. אין דבר כזה.

השר מ. בגין:

קורפוס ספרדוס.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אם תקרא לזה "קורפוס ספרדוס" לא יהיה מזה קל יותר

לעניין. אין דבר כזה בעולם. נכון אמר השר ורהפטיג

טרק לפני שבועות ספורים ראינו מה יצא מכל הדבר הזה. משכח כל פה אחד וכוונת חיל האוו"ם איננו. אי אפשר לקיים רבונות - זהו פרינציפ של החוק הבינלאומי - כשאי אפשר לקיים יחידה לאומית או בינלאומית שאין כוח לקיים אותה. אי אפשר לקיים אותה עם סדרנים, אפילו אם ילבשו אוניפורם חיוור ואפילו אם יהיו להם אקדוחים.

אני חושב שד"ר ורהפטיג צודק ואיננו צודק בעניין זה

באמרו שלא טוב עשו שלא הכניסו מיד לעניין את משרד הדתות. הוא צודק בעובדה שמשרד הדתות צריך היה שהרגע הראשון להכנס לעניין. ואני הדל בשרי ישראל באתי ביום רביעי אחר הצהריים לראש הממשלה ובנוכחותו של ר"ר ורהפטיג חבעתי כמה דברים. חבעתי שייאמר כי משרד הדתות מטפל בעניין. אני חבעתי שעניינים של המקומות המוסלמיים יקבעו על ידי ועדה של כוהני הדת המוסלמית, שעניינים של המקומות הנוצריים יקבעו על ידי ועדה של כוהני הדת הנוצרית ושענייני הכותל המערבי - לא ידברו אז על המקומות הקדושים בכלל - ייקבעו על ידי הרבנים הדאטיים. זה גם היה בהצהרתו של ראש הממשלה.

אני רואה צרות צרורות יותר מהדגל שהיה על המסגד

וחצילומים שהיו ממנו - ממערה המכפלה. מערת המכפלה זהו מסגד מוסלמי. מעולם לא

היתה לנו שם שוכ אחיזה ולא היתה לנו רשות כניסה לשם.

זו היתה בזירה.

השר מ. בגין:

רשות כניסה למסגד שלהם? צריך לנהוג פה בעדינות

היו"ר השר י.ש. שפירא:

יוצאת מהכלל. מוטב היה כבר לחפש דרך ששם יהיה שלטון

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

מוסלמי שירשה ליהודים לבוא לשם, אפילו להתפלל שם, אבל זהו המכטימום.

את מסגד עומר באו היהודים חמיד לראות. השר מ. בנטוב:

ויכוח כזה כאילו מערת המכפלה היא מקום קדוש יהודי, היו"ר השר י.ש. שפירא:

זה מתאים לימי הביניים ולא למאה העשרים..

אפשר לקבוע שהוא קדוש לכל הדתות. סגן השר י.ש. בן-מאיר:

איך הוא קדוש לכל הדתות, הנוצרים אינם מעוניינים בו. היו"ר השר י.ש. שפירא:

זהו מסגד של המוסלמים, אתה יכול לחיות בלי זה. מאוח

בשנים לא הגענו לשם. אבל זוהי דעתי.

עכשיו אני רוצה לומר, ד"ר ורהפטיג, רזאת אני אומר
איני רואה שום סבה לכך,

גם לרב אלוף צור, מדוע אם באו ביום ששי ארבעה קאדים מוסלמיים להתפלל צריך לשלוח אותם

הביחה ומדוע לא יבואו לשם עשרות ומאות מוסלמים מחכפרים בגליל וממקומות אחרים להתפלל

במסגד עומר. אנחנו יכולים הרבה דברים לארגן. מדוע איננו יכולים לארגן את זה?

במקום שבשטח הגדול הזה יעמדו 4 קאדים ויתפללו, יעמדו מאתיים ויותר.

זה אורגן ליום ששי הקרוב. ביום ששי האחרון היו רב אלוף צ. צור:

פשוט דאגות אחרות.

כתביעה שתבעתי אז מראש הממשלה אמרתי: יש אצלנו בצבא היו"ר השר י.ש. שפירא:

פלוגה צ'רקסית, אני הייתי מבכר שבשטח של הר הבינה

יעמדו עשרים צ'רקסים ומוסלמים וישמרו. הם חיילים ממושמעים. כמובן תהיה עליהם עין

מקוחה. אינני צריך ללמד את צה"ל איך עושים זאת. אמרו: לא חיילים צריכים לשמור שם.

טוב, לא חיילים, יהיו סדרנים, תלבישו אותם איך שתלבישו, אבל שיהיו מוסלמים, צ'רקסים או

דרוזים. בענין זה צריכה להיות מצדנו רגישות גדולה מאד.

משהו ביחס לעיריית ירושלים וביחס להריסות. ראשית כל:

הריסות שנעשות היום הן הריסות בלתי חוקיות, אבל טוב שהן נעשות.

הן נעשות באופן חוקי, המושל הצבאי אישר אותן. רב אלוף צ. צור:

המושל הצבאי צריך לאשר דברים הנהוצים לו לבטחון או היו"ר השר י.ש. שפירא:

הנהוצים לו כדי למנוע מגפות או למען הסדר הטוב.

מסחבר שלמען הסדר הטוב ומכחינה בדיאותיה - דבר שהיה קיים מאות בשנים, אין זה בוועד להרוס במשך יומיים.

רב אלוף ג. צור: אין אני בא לומר אם זה טוב או לא טוב.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אני חושב שזה טוב מאד.

רב אלוף ג. צור: אבל אני רוצה להסביר את התהליך. זה נעשה בצורה מחוכמת

ביזמתו של ראש העיר כאן ועם אנשי משרד ראש הממשלה המטפלים

באתרים היסטוריים, עם פרופסור אבי-יונה מהאוניברסיטה ועוד פרופסור אחד. הם ביקרו את העניין עם האדריכל שרון המטפל באתרים היסטוריים בכל הארץ. לא הייתה זאת פעולה פרטיזנית של איזה מפקד במקום, טפלה בזאת קבוצה אנשים חושבים ויודעים, שהם עשו את העניין כפי שעשו. בסך הכל עשו כפי הנראה עבודה טובה, אבל מבחינה חוקית זה "מכוסה". אחת יכול להגיד שהיו צריכים לשאול קודם ולהתייעץ.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אני בפירוש בעד זה. בקרתי עשרות, אם לא מאות פעמים,

ליד הכותל המערבי. הייתי פעם תושב ירושלים, אחרי כן

כשהייתי בא לירושלים, הייתי מבקר שם. זה היה דבר מבייש ונורא. ואחרי כן הייתה "ועדת הכותל המערבי" וכתבו על כך איזה ספשיט היינו כשהברון רוטשילד רצה לקנות את הכותל ואנחנו לא רצינו בשעה שאפשר היה לקנותו בעד טכום קטן. אם יעשו שם רחבה יפה עם גנה עם דקלים לפני הכותל, זה יהיה דבר יפה. איני הושב שעירית תל-אביב צריכה דווקא לרכוש דקלים שכל אחד יעלה 2,000 ל"י. אבל איני רואה איך כל זה פובע בדת.

אני נגד ועדה עירונית, אני בעד איחוד ירושלים. אבל מה

אנחנו אומרים? זוהי אמנם ירושלים, היא מאוחדת, אבל היא לא כל כך מאוחדת, בעיר העתיקה יהיה ועד משלו. את זאת איני רוצה. כבר העיר אחד החברים: אצטרך לבקש אצלו להקים ישיבה זו או אתרת או לתקן את החורבה? איני רוצה את זה. אם אתה רוצה לאחד את ירושלים, יתאפקו החברים היהודיים עם המחלוקת המפלגתית שלהם.

השר פ. בנין: היום אין.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אבל רב אלוף צור מפתח שבעתיד טוב תהיה מחלוקת מפלגתית.

יקיימו עיר אחת ועיריה אחידה.

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA, FROM THE DISCOVERY OF THE CONTINENT TO THE END OF THE SEVENTEENTH CENTURY.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

THE DISCOVERY OF THE CONTINENT.

ביחס לחוק - כיצד אני רואה את החוק? יש לנו למעשה שתי הצעות.

ואשר לשאלה של עיר הבירה?

ד"ר א. יודין:

היו"ר השר י.ש. שפירא: כמובן שאני מתנגד בשלב הזה לכל צורך להכריז על ירושלים כעל עיר

הבירה. אין כל צורך בזאת. אנחנו יודעים שזוהי עיר הבירה,

אף על פי שמעולם לא נכתב שזוהי עיר הבירה.

השר מ. בנשוב: כל העולם יודע זאת.

היו"ר השר י.ש. שפירא: כל העולם יודע, חלק מתנגד לכך וחלק איננו מתנגד. רוב השגרירים

והצירים אינם באים לירושלים, או שהם באים בערב ואינם באים ביום.

איני רוצה לפתור את הפרובלימה הזאת יותר. לא איכפת לי שעוד עשר שנים לא יהיה לי ביום

העצמאות החענוג לראות שם את השגריר הצרפתי או אפילו האמריקאי. אני יכול לחיות בלעדיותם

ואיני צריך להכריז היום על ירושלים כעל עיר הבירה. מה שאני צריך היום לעשות הוא, שאני

צריך לעשות את האיחוד של ירושלים, איחוד של ירושלים ובתוך זה העיר העתיקה שבין החומות

וגם החלק הערבי שמחוץ לחומות וגם הר הזיתים (לא התפנית עדיין ללכת לחפש את קבר אבי

שבהר הזיתים) ואת הר הצופים. איני רוצה לנגוע בכיח לחם, כי בית לחם היא מפורסמת כעיר

עתיקה לא פחות מאשר ירושלים. אם זכרוני אינו מטעני, הרי בחנ"ך נזכרת בית לחם לפני

ירושלים.

השר מ. בגין: כן, וגם חברון.

היו"ר השר י.ש. שפירא: חברון כמובן.

השר מ. בגין: קריח ארבע.

היו"ר השר י.ש. שפירא: לשם כך אני צריך כבר לקחת את רש"י. החנ"ך נכתב בשעתו בלי

שלמה יצחקי. אחרי שאדון יבוא משם, זה החחיל להיות

ירושלים.

אנחנו נצטרך להכין לממשלה בענין ירושלים שתי הצעות-חוק

אלטרנטיביות. לא נחליט מה ברוב דעות. נביא את הענין בפני הממשלה על שתי ההצעות

סגן השר י.ש. בן-מאיר: מחליטים שיש צורך בחוק.

היו"ר השר י.ש. שפירא: עד כמה שדברי שר הפנים לא היו מוטברים אחרים, היום הם

מוטברים, ולפי זה כולם בדעה שיש צורך בחוק.

... ..

ART. 1.º

...

ART. 2.º

...

ART. 3.º

...

ART. 4.º

...

ART. 5.º

...

ART. 6.º

...

ART. 7.º

...

ART. 8.º

...

ART. 9.º

...

ART. 10.º

...

ART. 11.º

...

השר ס. בנטוב:

לי לא ברור.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

כל מה שאחה רוצה לעשות דה פקטו, אחה מוכרת לתח לזה אחיזה

דה יורה. ג-2 באבגוסט 1948 יצא אז המנשר. חוק שטח

השיפוט והסמכויות יצא ג-22 בספטמבר, כלומר בסך הכל חודש וחצי אחרי זה. במשך הזמן

הזה היו זיכוחים וצערות עד לב השמים אם יש צורך בחוק הזה, כי במשך חודש וחצי כל הענין

לא פעל. מועצת המדינה הזמנית היחה מציעה חוק, למחרתו או כעבור יומיים היה דב יוסף

מפרטם צו וחזר על מה שאמרה מועצת המדינה הזמנית. זה היה דבר מגוחך. היינו מגוחכים.

הענין התחיל להסתבך. היה א'יהודי בשם יוסה'לה ויינברג והוא אמר שלא ישלם מסים.

השר ס. בגין:

הוא אמר: ירושלים אינה מדינת ישראל.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אנחנו מוכרחים לעשות חוק. ישנן שתי נוסחאות, נאמר אחת

אפורה ואחת ורודה.

אני יכול לחיות לפי תיקון בפקודה שטח השיפוט והסמכויות.

אקרא סעיף ראשון ואגיד מה התיקון, ואותו תיקון יהיה גם בסעיף השני; פה כתוב: "כל

חוק החל על מדינת ישראל כולה ייראה כחל על כל השטח הכולל את מדינת ישראל וגם כל חלק

מארץ ישראל, ששר הבטחון הגדיר במנשר כמחזק על ידי זה"ל", ואני אוסיף: "וגם כל חלק

מארץ ישראל אשר הממשלה בהחלטה שהפורסם ב"רשומות" קבעה אותו". יש שאלה אם זה צריך

להיות באישור ועדה פרלמנטרית או לא.

השר ס. בגין:

איך יתורגם הכיטוי "שטח מחזק".

היו"ר השר י.ש. שפירא:

לא אקרא "שטח מחזק". אני משאיר מה שכחוב פה.

החוספת שלי היא: "וגם כל חלק מארץ ישראל אשר הממשלה

תחליט עליו".

השר ס. בגין:

"תפעיל עליו את חוקי ישראל".

היו"ר השר י.ש. שפירא:

"תחליט עליו".

היועץ המשפטי ס. בן-זאב:

יהיו איפוא שלשה שפחים: א) שטח של המדינה, ב) שטח מחזק,

ג) שטח משותף.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

בדיוק כמו שחיינו עד היום נמשיך לחיות.

השר ס. בגין:

אל חסכם בזאת.

ART. 1. TITLE

ART. 1. TITLE

ART. 2. PURPOSE

ART. 2. PURPOSE
The purpose of this Act is to provide for the establishment of a system of public health services in the State of New York.

ART. 2. PURPOSE
The purpose of this Act is to provide for the establishment of a system of public health services in the State of New York. It is the policy of the State to promote the health and well-being of its people by providing for the most efficient and economical system of public health services possible.

ART. 3. SCOPE

ART. 3. SCOPE

ART. 4. DEFINITIONS

ART. 4. DEFINITIONS
In this Act, the following definitions shall apply:

ART. 4. DEFINITIONS
In this Act, the following definitions shall apply:
"Public health services" means those services which are necessary for the promotion, maintenance and improvement of the health and well-being of the people of the State.

ART. 5. ADMINISTRATION

ART. 5. ADMINISTRATION

ART. 6. FINANCING

ART. 6. FINANCING
The State shall provide for the financing of the public health services established by this Act.

ART. 7. EFFECTIVE DATE

ART. 8. SEVERABILITY

ART. 8. SEVERABILITY

ART. 9. SHORT TITLE

ART. 9. SHORT TITLE

ART. 10. REPEAL OF EXISTING LAWS

ART. 10. REPEAL OF EXISTING LAWS
The following laws are hereby repealed:

ART. 11. CONSTRUCTION

ART. 11. CONSTRUCTION

ART. 12. SAVINGS

ART. 12. SAVINGS

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אני בכלל אינני מסכים. נביא את שתי ההצעות לממשלה.

הפרקליט הצבאי הראשי מציע נוסח אחר:

"הממשלה, באישור ועדת חוק, חוקה ומשפט של הכנסת,

רשאית להחיל את דיני מדינת ישראל על אזור, אם דינים אלה כולל גם מקצתם, אינם חלים בו

ערב מתן ההכרזה;

לענין סעיף זה "אזור", אזור בארץ ישראל אשר נתון

לשליטת מדינת ישראל ואינו נתון לשליטת גוף מדיני אחר.

2. סעיף אחר לפקודה ששם השיפוט והסמכויות בשל."

יתכן שאנחנו נלך בדרך שלישייה. אבל זהו בעצם גם

כאן וגם כאן חוק-מסגרת, אשר הממשלה יכולה למחרתו, לאחר שיתקבל החוק, להגיד שזה חל על

השטח של ירושלים העתיקה, מבלי לקרוא בשם "ירושלים העתיקה", אבל לתת את התיאור. אחת

רוצה להכניס כבר היום את הר הזיתים והר הצופים - חכמים היום. אם תגיד, היום אינני מעוניין

בהר הצופים, בהר הצופים אהיה מעוניין כעבור חדשיים - הרי כעבור חדשיים תהיה החלטה שזה

חל על הר הצופים, ואז יגיד שר הפנים שהוא מצדף את הר הצופים. עמדו על החשש שמא משה

שיאמר בנוסח זה או אחר יישמע מכלל "הן" גם "לאו". הרי בנוסח שאני מציע אין החשש הזה,

כי זהו חוק-מסגרת: היום מחליטים על ירושלים, מחר יחליטו על הר הצופים, מחרתיים יכריזו

על קלנדיה ויכול להיות שכעבור כך וכך זמן יכריזו על חברון, כלומר זהו מנדט לממשלה

לעשות את הדבר הזה. הכרזת הממשלה היא היא למעשה האנקסיה מבחינת החוק הבינלאומי.

זוהי סמכות לאנקסיה אבל לא עצם האנקסיה.

השר פ. כנסוב:

כטובך האנקסיה נעשית על ידי החלטת הממשלה בחוקף

היו"ר השר י.ש. שפירא:

החוק הזה. אינך אומר דק זה ושום דבר אחר לא.

דבר שני: בזמן שאתה מכריז על העיר העתיקה, מכריז עוד

מספר דברים באותו חוק. תהיה החלטת הממשלה, תהיה הודעת שר הפנים בקשר לענינים

המוניציפליים, יהיה צו של שר הדתות לפי החוק על "ועדת הכותל". אינני צריך לעשות לי

היום חוק חדש בענין זה ביחס למקומות הקדושים; מה שהיה טוב לנוצרים 35 שנה, מה שהיה

טוב למוסלמים תחת שלטון נוצרי בזמן המנדט ונגד זה לא החלונתם - זה טוב גם בשבילנו, אלא

אז היה נציב עליון נוצרי שקבע את זאת, היום קובע זאת שר הדתות שהוא יהודי. אבל זהו

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

1917-18 1.4. 1918

כל ההבדל. ואז אין כזה אותה חגיגות שאחה רוצה. אבל ברגע שקבלת את החוק - או בנוסח שאני הצעתי או בנוסח שהציע הפרקליט הצבאי הראשי, אולי בענין הנוסח עוד נשכ ויכול להיות שנמצא נוסח טוב עוד יותר - אז אנחנו יכולים להכנס לירושלים בביטחה, אבל בלי תופים ומחולות. זה המינימום הדרוש ואיני מציע ללכת יותר מאשר למינימום. זה יהיה נוסח מאופק. אבל עד ישיבת הטמטלה עוד נשב שנינו ונחשוב בנידון.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: זה אינו מצמצם.

השר ז. ורמז: עד יום ראשון יהיה לך נוסח?

היו"ר השר י.ש. שפירא: אני מציע שעוד ביום המשי תהיה לנו ישיבה.

השר מ. בגין: אם יש לי ברירה בין שתי הנוסחאות אני מעדיף את הנוסחה

של הפרקליט הצבאי הראשי, אולי בשינויי גירסה. אבל

אין אני רואה מהירה בין שתי הנוסחאות. אפשר לקבל את הנוסח הכללי ובענין

ירושלים לפעול מיד בעקבות הדבר.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אם אתה נכון להצטרף כדי שתהיה לנו הצעה אחת לפי

הנוסח של הפרקליט הצבאי הראשי, אני מוכן לכך שנשב

מחר, לא כל הועדה, אבל היועץ המשפטי, הפרקליט הצבאי הראשי, נעמי סלוסון, אני ואחה, וננסה לעבור איזה נוסח.

השר מ. בגין: מחר לא אוכל.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: הייתי רוצה לראות את שתי הנוסחאות.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אני מזמין אותך להשתתף בהתייעצות.

סגן השר י.ש. שפירא: שר המשפטים התחיל את הישיבה באסרו שחענין הוא דחוף

ביותר. אילו אפשר היה להביא את זה לכנסת השבוע,

היה טוב יותר.

היו"ר השר י.ש. שפירא: אביא את זה ביום שני.

סגן השר י.ש. בן-מאיר: אבל אם כבר מחליטים על כך, טוב שהטמטלה תכריז כבר את

הכרזותיה וביום שלישי יתפרט החוק.

היו"ר השר י.ש. שפירא: החוק יחד עם כל הצוים.

אנחנו נעבוד מחר ונפגש עוד פעם ביום החמישי.

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

...

...

...

...

... ..

... ..

... ..

...

... ..

... ..

... ..

...

...

...

...

... ..

... ..

...

...

...

...

... ..

... ..

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

אני מציע לא להשאיר זאת ליום החמשי, כי בהתאם לנוסחה
שחתקבל צריכים להכין את הכרזות הממשלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

את ההכרזות לא נכין ביום החמשי. את זאת אפשר לעשות
ביום אצא ששי, ראשון או שני, עד שבאים לכנסת.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

צריך את אישור הממשלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

אם הנוסח יהיה רק מוסכם ומוכן אפשר יהיה לעשות זאת,
אפשר יהיה לאסוף את הממשלה חוץ חצי שעה.

סגן השר י.ש. בן-מאיר:

מחוך הנחה שזה יבוא ביום שני לכנסת.

מר י. תקוע:

אם הבינוחי, הרי הנוסחה שלך אינה מהייבט חוק חדש כי אם
החלטת הממשלה.

היו"ר השר י.ש. שפירא:

לא, שחי הנוסחאות זקוקות לחוק, אלא אני רוצה לעשות
שני טלאים בחוק הישן, תיקון לחוק של מועצת המדינה

הזמניה.

אלוף שמגר:

אצלי זהו תיקון לפקודה סדרי חוק ומשפט.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ח בשעה 12:10

1942 FEB 25. 11-0471

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2001 BY 60322 UCBAW/STP

1942 FEB 25. 11-0472

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2001 BY 60322 UCBAW/STP

1942 FEB 25. 11-0473

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED

1942 FEB 25. 11-0474

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2001 BY 60322 UCBAW/STP

1942 FEB 25. 11-0475

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED

1942 FEB 25. 11-0476

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2001 BY 60322 UCBAW/STP

1942 FEB 25. 11-0477

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2001 BY 60322 UCBAW/STP

1942 FEB 25. 11-0478

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2001 BY 60322 UCBAW/STP

1942 FEB 25. 11-0479

1942 FEB 25. 11-0480

ALL INFO IN THIS REPORT IS UNCLASSIFIED

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 536 של הממשלה מיום 11.06.1967.

מעמדה של ירושלים המאוחדת

"536.

מחליטים:

להטיל על ועדת שרים להביא לממשלה הצעה בדבר הסדר מעמדה של ירושלים המאוחדת, מבחינה משפטית ומינהלית.

הרכב הוועדה: שר המשפטים - יו"ר, שר הבטחון, שר הדתות, שר החוץ, שר הפנים, שר השכון, השר מ. בגין, או נציגי שרים אלה."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 566 של הממשלה מיום 25.06.1967.

איחוד ירושלים

"566.

מחליטים:

בהמשך להחלטה מס. 552 מיום י' בסיון ש'ז (18.6.67):

א. להגיש את החוקים אשר אושרו בהחלטה מס. 552 הנ"ל לכנסת ביום ג' השבוע, ולבקש את הכנסת להעביר את שלוש הקריאות של חוקים אלה באותו יום.

ב. להטיל על ועדת השרים אשר נתמנתה בהחלטה מס. 536 מיום ג' בח'ז (11.6.67) לקבוע את תחומיה החדשים של ירושלים ולהביא הצעתה לאישור הממשלה מחר.

ג. ראש הממשלה יזמין את ראשי הדתות בארץ ויסביר להם את מדיניות הממשלה לגבי המקומות הקדושים, לפיה תמשיך הממשלה לשקוד על שמירת המקומות הקדושים ועל הבטחת מעמדם הדתי ואופיים האוניברסלי, תוך התייעצות עם ראשי הדתות."

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. 577 של הממשלה מיום 26.06.1967.

איחוד ירושלים

577"

מחליטים:

בהמשך להחלטה מס. 566 מיום י"ז בסיון תשכ"ז
(25.6.67):

א. לאשר את תחומי ירושלים המאוחדת כפי שצויינו
במפה השמורה במזכירות הממשלה.

ב. לאשר את צו קביעת שטחים שלהלן.

ג. לאשר את ההודעה על הרחבת גבולות נפת ירושלים
שלהלן.

ד. החלטות ב' ו-ג' דלעיל תכנסנה לתקפן עם אישור
הצעת חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס.
11), תשכ"ז-1967, על ידי הכנסת.

ה. הצו וההודעה שאושרו בהחלטות ב' ו-ג' הנ"ל
והאכרזה של שר הפנים לפי חוק לתיקון פקודת
העיריות (מס. 7), תשכ"ז-1967, יפורסמו מיד לאחר
אישור חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט
(מס. 11), וחוק לתיקון פקודת העיריות (מס. 7),
על ידי הכנסת.

להלן הצו לקביעת שטחים:

פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948

צו קביעת שטחים

בתוקף סמכותה לפי סעיף 11ב לפקודת סדרי השלטון
והמשפט תש"ח-1948(1), ובתוקף שאר סמכויותיה לפי כל
דין אחר מצווה הממשלה לאמור:

קביעת שטח

1. השטח של ארץ-ישראל המתואר בתוספת נקבע בזה כשטח
שבו חלים המשפט, השיפוט והמינהל של המדינה.

מזכירות הממשלה

שמור

השם

2. לצו זה ייקרא "צו סדרי השלטון והמשפט (מס. 1), תשכ"ז-1967.

תוספת

יעל עוזאי
מזכירת הממשלה

תשכ"ז _____
1967 _____

להלן הודעה על הרחבת גבולות נפת ירושלים:

פקודת סדרי השלטון והמשפט
תש"ח-1948

הודעה על חלוקת שטח המדינה למחוזות ולנפות
ותיאורי גבולותיהם.

מודיעים בזה כי בתוקף סמכותה לפי סעיף 3 לפקודת
סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948 (1), החליטה הממשלה
שנפת ירושלים, שתיאור גבולותיה נתפרסם בילקוט
הפרסומים 531, תשי"ז, עמ' 761, תכלול גם את השטח
שנקבע לפי צו סדרי השלטון והמשפט (מס' 1),
תשכ"ז-1967 (2).

יעל עוזאי
מזכירת הממשלה

תשכ"ז
1967

- (1) ע"ר תש"ח, תוס' א' עמ' 1.
(2) ק"ת תשכ"ז, עמ' "

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. 536 של הממשלה מיום 11.06.1967.

מעמדה של ירושלים המאוחדת

"536.

שר המשפטים פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. ששון, מ. בגין, א. אבן, י. ישעיהו, ז. ורהפטיג, מ. בנטוב, י. ספיר, י. גלילי, מ. קול, ז. ארן, ל. אשכול, י.ש. שפירא, י. ברזילי, ז. שרף, מ. כרמל, ח.מ. שפירא.

מחליטים:

להטיל על ועדת שרים להביא לממשלה הצעה בדבר הסדר מעמדה של ירושלים המאוחדת, מבחינה משפטית ומינהלית.

הרכב הועדה: שר המשפטים - יו"ר, שר הבטחון, שר הדתות, שר החוץ, שר הפנים, שר השכון, השר מ. בגין, או נציגי שרים אלה."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 552 של הממשלה מיום 18.06.1967.

552". הצעת חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס. 11)
הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס. 7)
הצעת חוק השמירה על המקומות הקדושים

מחליטים:

- א. לאשר הצעות חוק: 1) הצעת חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס. 11), תשכ"ז-1967, 2) הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס. 7), תשכ"ז-1967, 3) הצעת חוק השמירה על המקומות הקדושים, תשכ"ז-1967, המ"ב (דפים 4-6).
- ב. הצעות החוק הנ"ל יוגשו לאישור הכנסת בשבוע הבא.
- ג. לדחות לישיבה הבאה את הדיון על הצוים הדרושים לביצוע החוקים הנ"ל.

היו"ר רחובן עקוב - סג"ר המס'ן (מס. 11)

התעב - 1967

התק"א בבלה ב"מ 27.6.67

היו"ר רחובן עקוב - המ"ב (מס. 6) התעב - 1967

התק"א בבלה ב"מ 27.6.67